PROGRAMIRANJE 1

Milena Vujošević Janičić, Jovana Kovačević, Danijela Simić, Anđelka Zečević

PROGRAMIRANJE 1 Zbirka zadataka sa rešenjima

Beograd 2016.

Autori:

dr Milena Vujošević Janičić, docent na Matematičkom fakultetu u Beogradu dr Jovana Kovačević, docent na Matematičkom fakultetu u Beogradu Danijela Simić, asistent na Matematičkom fakultetu u Beogradu Anđelka Zečević, asistent na Matematičkom fakultetu u Beogradu

PROGRAMIRANJE 1 Zbirka zadataka sa rešenjima

Sadržaj

1	Uvodni zadaci	1
	1.1 Rešenja	. 5
2	Kontrola toka	13
	2.1 Naredbe grananja	. 13
	2.2 Petlje	. 20
	2.3 Funkcije	. 28
	2.4 Rešenja	. 36
3	Predstavljanje podataka	101
	3.1 Nizovi	. 101
	3.2 Pokazivači	. 109
	3.3 Niske	. 113
	3.4 Višedimenzioni nizovi	. 117
	3.5 Strukture	. 117
	3.6 Rešenja	. 121
4	Ulaz i izlaz programa	189
	4.1 Standardni tokovi	. 189
	4.2 Argumenti komandne linije	. 189
	4.3 Datoteke	. 189
	4.4 Rešenja	. 193
5	Razni zadaci	211
	5.1 Rešenja	. 211
A	Ispitni zadaci	213
	A.1 Kvalifikacioni zadaci	. 213
	A.2 Ispitni rokovi	
	A.2.1 Praktični deo ispita, jun	

A.3	Rešenja																																								21	3			
-----	---------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	----	---	--	--	--

Predgovor

U okviru kursa $Programiranje\ 1$ na Matematičkom fakultetu vežbaju se zadaci koji imaju za cilj da studente nauče ...

Autori

1

Uvodni zadaci

Zadatak 1.1	Tekst	
		[Rešenje 1.1]
Zadatak 1.2	Tekst	[Rešenje 1.2]
Zadatak 1.3	Tekst	[resenje 1.2]
		[Rešenje 1.3]
Zadatak 1.4	Tekst	[D-*:- 1 4]
Zadatak 1.5	Tekst	[Rešenje 1.4]
		[Rešenje 1.5]
Zadatak 1.6	Tekst	[D]
Zadatak 1.7	Tekst	[Rešenje 1.6]
Zadavan III	TORGO	[Rešenje 1.7]
Zadatak 1.8	Tekst	
		[Rešenje 1.8]
		1

Zadatak 1.9 Tekst

[Rešenje 1.9]

Zadatak 1.10 Tekst

[Rešenje 1.10]

Zadatak 1.11 Napisati program koji omogućava korisniku da unese ceo broj, a zatim ispisuje njegov kvadrat i kub.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite ceo broj: 4
Kvadrat:16
Kub: 64
```

[Rešenje 1.11]

Zadatak 1.12 Napisati program koji za unete stranice pravougaonika ispisuje njegov obim i površinu.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite duzine stranica pravougaonika: 2 8
Obim: 20
Povrsina: 16
```

[Rešenje 1.12]

Zadatak 1.13 Napisati program koji za unete stranice trougla ispisuje njegov obim i površinu.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite duzine stranica trougla: 3 4 5
Obim: 12.00
Povrsina: 6.00
```

[Rešenje 1.13]

Zadatak 1.14 Napisati program koji za unete dimenzije sobe u metrima (dužinu, širinu i visinu) ispisuje koju površinu treba da okreči moler. Uračunati da na vrata i prozore otpada oko 20%. Omogućiti i unos cene usluge po kvadratnom

metru i izračunati zaradu koju ostvaruje moler.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenzije sobe: 4 4 3
Unesite cenu po kvadratnom metru: 500
Moler treba da okreci 51.2 kvadratna metra
Cena krecenja je 25600
```

[Rešenje 1.14]

Zadatak 1.15 Napisati program koji za unetu količinu jabuka u kilogramima i unetu cenu po kilogramu ispisuje ukupan iznos koji treba platiti.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite kolicinu jabuka (u kg): 6
Unesite cenu (u dinarima): 82
Molimo platite 492 dinara.
```

[Rešenje 1.15]

Zadatak 1.16 Napisati program koji pomaže kasirki da obračuna kusur tako što od nje traži da unese cenu artikla, količinu artikla i iznos koji je dobila od kupca.

Primer 1

```
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
| Unesite redom cenu, kolicinu i iznos: 132 2 500
| Kusur je 236 dinara.
```

[Rešenje 1.16]

Zadatak 1.17 Napisati program koji prirodnom četvorocifrenom broju koji se unosi sa standardnog ulaza:

- izračunava proizvod cifara
- izračunava razliku sume krajnjih i srednjih cifara
- izračunava sumu kvadrata cifara
- određuje broj koji se dobija ispisom cifara u obrnutom poretku
- određuje broj koji se dobija zamenom cifre jedinice i cifre stotine

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite cetvorocifreni broj: 2371
Proizvod cifara: 42
Razlika sume krajnjih i srednjih: -7
Suma kvadrata cifara: 63
Broj u obrnutom poretku: 1732
Broj sa zamenjenom cifrom jedinica i stotina: 2173
```

[Rešenje 1.17]

Zadatak 1.18 Napisati program koji izbacuje cifru desetica datom prirodnom broju.

Primer 1

```
| Interakcija sa programom:
| Unesite broj: 1349
| Rezultat je: 139
```

[Rešenje 1.18]

Zadatak 1.19 Napisati program koji u datom prirodnom broju x ubacuje cifru c na poziciju p i rezultat ispisuje na standardni izlaz. Brojevi x, c i p se unose sa standardnog ulaza. Podrazumeva se da je broj p manji od ukupnog broja cifara broja i da numeracija cifara počinje od 1. Uputstvo: koristiti funkciju pow iz math.h biblioteke.

Primer 1

```
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
| Unesite redom x, c i p: 140 2 2
| Rezultat je: 1420
```

[Rešenje 1.19]

Zadatak 1.20 Napisati program koji:

- unetu dužinu u miljama konvertuje u kilometre (1 mi = 1.609344 km)
- unetu težinu u funtama konvertuje u kilograme (1 lb = 0.45359237 kg)
- unetu temperaturu u celzijusima konvertuje u farenhajte ($F = \frac{9 \cdot C}{5} + 32$)

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite duzinu u miljama: 1.8
Vrednost duzine u kilometrima je: 2.896819
Unesite tezinu u funtama: 10
Vrednost tezine u kilogramima je: 4.535923
Unesite temperaturu u celzjusima: 37.2
Vrednost temperature u farenhajtima je: 98.960007
```

[Rešenje 1.20]

Zadatak 1.21 Napisati program koji učitava sa standardnog ulaza vreme poletanja i vreme sletanja aviona, a potom ispisuje dužinu trajanja leta. Možemo pretpostaviti da su poletanje i sletanje u istom danu.

Primer 1

```
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:

| Unesite vreme poletanja: 8 5 0

| Unesite vreme sletanja: 12 41 30

| Duzina trajanja leta: 4 h 36 min 30 sec
```

[Rešenje 1.21]

1.1 Rešenja

```
/*
Napisati program koji na standardni izlaz ispisuje tekst "Zdravo svete!"

*/
#include<stdio.h>

int main()
{
    /* printf - funkcija pomocu koje se vrsi ispis */
    /* oznaka \n : prelazak u novi red */
    printf("Zdravo svete!\n");

/* naredne dve naredbe ispisace reci Zdravo i svete u istom redu*/
    printf("Zdravo ");
    printf("svete \n");

/* naredne dve naredbe ispisace reci Zdravo i svete u posebnim redovima */
```

```
/* jer se u prvoj printf naredbi na kraju oznakom \n prelazi u novi red */

printf("Zdravo \n");
printf("svete \n");

return 0;
}
```

```
/*
  Napisati program koji poziva korisnika da unese dva cela broja sa
      standardnog ulaza,
3 a zatim ispisuje:
  1) unete vrednosti
5 2) njihov zbir
  3) njihovu razliku
7 4) njihov proizvod
  5) ceo deo pri deljenju jednog broja drugim brojem
9 6) ostatak pri deljenju jednog broja drugim brojem
11 */
13 #include < stdio.h>
15 int main()
  {
17
     int x;
     int y;
19
     int rezultat;
     printf("Unesi vrednost celobrojne promenljive x:");
     scanf("%d", &x); /* "%d" - specifikator tipa koji treba uneti (%d
23
                               - adresa promenljive x
25
     printf("Unesi vrednost celobrojne promenljive y:");
27
     scanf("%d", &y);
     /* 1) ispis unetih vrednosti */
29
     printf("x=%d, y=%d\n", x,y); /* umesto prvog %d bice ispisana
      vrednost promenljive x */
                                   /* umesto drugog %d bice ispisana
     vrednost promenljive y */
     /* 2) ispis zbira */
     rezultat = x+y; /* dodelimo vrednost promenljivoj rezultat */
     printf("Zbir je %d\n", rezultat);
35
```

```
/* 3) ispis razlike */
     printf("Razlika je %d\n",x-y); /* mozemo ispisivati direktno
      vrednost izraza x-y i bez */
                                    /* njegovog dodeljivanja posebnoj
      promenljivoj */
41
     /* 4) ispis proizvoda */
     printf("%d*%d=%d\n",x,y,x*y);
     /* 5) ispis kolicnika */
45
     rezultat = x/y;
     printf("celobrojno deljenje: %d/%d=%d\n",x,y,rezultat); /*
47
      promenljiva rezultat je celobrojna (int) */
                                                              /* ona ne
      moze sadrzati realan broj */
                                                               /* ukoliko
49
       je x=7, a y=2, tada ce nakon naredbe */
      rezultat=x/y; promenljiva rezultat imati vrednost 2 */
                                                               /* a ne
      2.5 */
     printf("ostatak pri celobrojnom deljenju: %d %% %d=%d\n",x,y,x%y);
      operator % izracunava ostatak pri celobrojnom deljenju */
                                                              /* 7%2 ima
       vrednost 1 (jer je 7=3*2+1) */
                                                              /* oznaku
      % u naredbi printf pisemo %% */
     return 0;
```

```
/*
Napisati program koji sa standardnog ulaza ucitava realnu vrednost izrazenu
u incima, konvertuje tu vrednost u centimetre i ispisuje je na standardni izlaz
zaokruzenu na dve decimale.
*/
#include <stdio.h>

int main()
{
    float in;
    float cm;

printf("Unesi broj inca: ");
```

```
Napisati program koji sa standardnog ulaza ucitava duzinu
      poluprecnika kruga
     i na standardni izlaz ispisuje njegov obim i povrsinu
3
5
  #include <stdio.h>
  #include <math.h> /* biblioteka matematickih funkcija; za prevodjenje
       je neophodno ukljuciti opciju -lm
                       npr. gcc primer.c -lm */
  int main()
9
    int r;
    float 0;
   float P;
13
   printf("Unesi poluprecnik kruga:");
   scanf("%d", &r);
   O=2*r*M_PI; /* M_PI - konstanta pi koja se nalazi u biblioteci math
17
      .h */
    P=r*r*M PI;
19
    printf("Obim: %f, povrsina: %f\n",0,P);
21
    return 0:
 }
23
```

```
/*
Napisati program koji ucitava trocifreni broj koji se
unosi sa standardnog ulaza i ispisuje njegove cifre na
standardni izlaz.

*/
#include <stdio.h>
int main()
```

```
| {
     int x;
     int cifra_jedinice;
     int cifra_desetice;
     int cifra_stotine;
13
     printf("Unesi trocifreni broj:");
     scanf("%d", &x);
     cifra_jedinice = x%10;
17
     cifra_desetice = (x/10)%10;
     cifra_stotine = x/100;
19
     printf("Cifre unetog broja su %d,%d,%d\n", cifra_jedinice,
      cifra_desetice, cifra_stotine);
       2. nacin, bez uvodjenja dodatnih promenljivih cifra_jedinice,
      cifra_desetice i cifra_stotine:
25
     printf("Cifre unetog broja su d,d,d,dn", x10, (x/10)10, x/100
     return 0;
  }
29
```

```
Napisati program koji ucitava trocifreni broj koji se
3 unosi sa standardnog ulaza i ispisuje broj dobijen obrtanjem
  njegovih cifara.
  #include <stdio.h>
7 int main()
     int x;
     int obrnuto_x;
     int cifra_jedinice;
     int cifra_desetice;
13
     int cifra_stotine;
     printf("Unesi trocifreni broj:");
17
     scanf("%d", &x);
     cifra_jedinice = x%10;
19
     cifra_desetice = (x/10)\%10;
     cifra_stotine = x/100;
```

```
obrnuto_x = cifra_jedinice*100 + cifra_desetice*10 + cifra_stotine
;
printf("Obrnuto x: %d\n", obrnuto_x);
return 0;
}
```

```
Napisati program koji za unetu duzinu stranice jednakostranicnog
    ispisuje njegovu povrsinu.
4
  #include <stdio.h>
6
  #include <math.h>
  int main()
      unsigned int a;
      float P;
12
      printf("Unesi duzinu stranice jednakostranicnog trougla:");
      scanf("%d",&a);
14
      P = (a*a*sqrt(3))/4;
      printf("Povrsina jednakostranicnog trougla stranice %d je %f\n",a
18
      ,P);
      return 0;
  }
20
```

```
/*
Napisati program koji za unetu cenu proizvoda ispisuje najmanji broj novcanica koje je potrebno izdvojiti da bi se proizvod platio. Na raspolaganju su novcanice od 1000,100,50,10 i 1 dinar. Na primer, za unetu cenu 5178, program na standardni izlaz treba da ispise: 5178=5*1000+ 1*100 +1*50 +2*10 +8*1

*/

#include <stdio.h>

int main()
{
   int x;
```

```
14
     printf("Unesi cenu:");
     scanf("%d", &x);
16
     printf("%d=%d*1000+ ", x,x/1000);
     x=x%1000;
18
     printf("%d*100 +", x/100);
     x=x%100;
20
     printf("%d*50 +",x/50);
     x=x\%50;
     printf("%d*10 +", x/10);
     x=x%10;
24
     printf("d*1\n", x);
     return 0;
26
```

```
/*
  Napisati program koji za tri cela broja koja se unose sa standardnog
  ispisuje njihovu aritmeticku sredinu na standardni izlaz.
  #include<stdio.h>
  int main()
9
    int a, b, c;
    float as;
    printf("Unesi tri cela broja:");
13
    scanf("%d%d%d",&a,&b,&c);
15
    as=(a+b+c)/3.0; /* da bismo dobili kolicnik, jedan argument mora da
       bude realan broj */
    moguce je i:
19
    as=1.0*(a+b+c)/3;
    ili
    as=((float)(a+b+c))/3;
23
    printf("Aritmeticka sredina unetih brojeva je %f\n", as);
    return 0;
27 }
```

```
Napisati program koji poziva korisnika da unese dve celobrojne
      vrednosti,
     smesta ih u promenljive x i y, zamenjuje vrednosti tih
      promenljivih i
     stampa ih na standardni izlaz.
5
  #include<stdio.h>
  int main()
  {
     int x,y;
9
     int t;
     printf("Unesi dve celobrojne vrednosti:");
     scanf("%d%d",&x,&y);
     printf("x=%d, y=%d\n",x,y);
13
     t=x; /* promenljiva t dobija vrednost promenljive x */
     x=y; /* promenljiva x dobija vrednost promenljive y */
     y=t; /* promenljiva y dobija vrednost promenljive t */
     printf("nakon zamene, x=%d, y=%d\n",x,y);
     return 0;
  }
19
```

- Rešenje 1.11
- Rešenje 1.12
- Rešenje 1.13
- Rešenje 1.14
- Rešenje 1.15
- Rešenje 1.16
- Rešenje 1.17
- Rešenje 1.18
- Rešenje 1.19
- Rešenje 1.20
- Rešenje 1.21

Kontrola toka

2.1 Naredbe grananja

Zadatak 2.1	Tekst	
		[Rešenje 2.21]
Zadatak 2.2	Tekst	
		[Rešenje 2.22]
Zadatak 2.3	Tekst	
7 1 1 1 0 4	m.l.	[Rešenje 2.23]
Zadatak 2.4	lekst	[Rešenje 2.24]
Zadatak 2.5	Tekst	[1000011]0 2021]
		[Rešenje 2.25]
Zadatak 2.6	Tekst	
		[Rešenje 2.26]
Zadatak 2.7	Tekst	
		[Rešenje 2.27]
		13

Zadatak 2.8 Tekst	
7. 1. 1. 2. 2. T. 1.	[Rešenje 2.28]
Zadatak 2.9 Tekst	[Rešenje 2.29]
Zadatak 2.10 Tekst	[Rešenje 2.30]
Zadatak 2.11 Tekst	[Rešenje 2.31]
Zadatak 2.12 Tekst	
Zadatak 2.13 Tekst	[Rešenje 2.32]
Zadatak 2.14 Tekst	[Rešenje 2.33]
7- John D. 17 Tolor	[Rešenje 2.34]
Zadatak 2.15 Tekst	[Rešenje 2.15]
Zadatak 2.16 Tekst	[Rešenje 2.16]
Zadatak 2.17 Tekst	[Rešenje 2.17]
Zadatak 2.18 Tekst	
Zadatak 2.19 Tekst	[Rešenje 2.18]
	$[{\rm Re\check{s}enje}~2.19]$

Tekst	
	[Rešenje 2.20]
Tekst	[Dožania 9 91]
Tekst	[Rešenje 2.21]
	[Rešenje 2.22]
Tekst	[Rešenje 2.23]
Tekst	[Resemble 2.23]
	[Rešenje 2.24]
Tekst	[Rešenje 2.25]
Tekst	[Resempt 2.20]
	[Rešenje 2.26]
Tekst	[Rešenje 2.27]
Tekst	[1000013]0 2121]
	[Rešenje 2.28]
Tekst	[Rešenje 2.29]
Tekst	[1000013]0 2.20]
	[Rešenje 2.30]
Tekst	[Rešenje 2.31]
	15
	Tekst

Zadatak 2.32 Tekst

[Rešenje 2.32]

Zadatak 2.33 Tekst

[Rešenje 2.33]

Zadatak 2.34 Tekst

[Rešenje 2.34]

(a) Sa standardnog ulaza se unosi ceo četvorocifren broj. Napisati program koji ispisuje njegovu najveću cifru na standardni izlaz.

(b) Napisati program koji za dati trocifren broj proverava da li je Amstrongov. Broj je Amstrongov ako je jednak zbiru kubova svojih cifara.

```
Primer 1

| Interakcija sa programom:
| Unesite broj: 153 | Unesite broj: 111 |
| Broj je Amstrongov. | Broj nije Amstrongov.

| Primer 3 |
| Interakcija sa programom:
| Unesite broj: 84 |
| Greska: Niste uneli trocifren broj!
```

(c) Za ceo broj k između 1 i 189 koji se unosi sa standardnog ulaza, odrediti cifru koja se nalazi na k-toj poziciji niza 12345678910111213....9899 u kom su redom ispisani brojevi od 1 do 99.

```
Primer 1

| Interakcija sa programom: | Interakcija sa programom: | Unesite k: 13
| Na 13-toj poziciji je broj 1. | Na 105-toj poziciji je broj 7.
```

(d) Sa standardnog ulaza se unosi četvorocifreni pozitivan broj. Napisati program koji računa i ispisuje proizvod parnih cifara datog broja. Ukoliko

uneti broj nije pozitivna četvorocifrena vrednost ispisati poruku Greska!.

Primer 1 | Interakcija sa programom: Unesite broj: 3123 Unesite broj: 3579 | Proizvod parnih cifara: 16 | Primer 3 | Interakcija sa programom: Unesite broj: 3579 | Proizvod parnih cifara: 0

(e) Sa standarnog ulaza unosi se 5 karaktera. Proveriti da li je prvi karakter veliko ili malo slovo a. Ako jeste, ispisati karaktere obrnutim redosledom, a ako nije, ništa ne ispisivati.

```
Primer 1

| Interakcija sa programom: | Interakcija sa programom: | Unesite karaktere: A u E f h | Unesite karaktere: k L M 9 o
```

(f) Sa standarnog ulaza unosi se jedan karakter. Ako je u pitanju malo slovo, zameniti ga odgovarajućim velikim slovom i ispisati na standardni izlaz. Ako je u pitanju veliko slovo, zameniti ga odgovarajućim malim slovom i ispisati ga na standardni izlaz. Ako je u pitanju cifra ispisati poruku cifra. Ako je u pitanju bilo koji drugi karakter, onda ga ispisati na standarni izlaz između dveju zvezdica.

(g) Sa standardnog ulaza se unosi 5 karaktera. Ispisati na izlazu broj unetih malih slova.

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite karaktere: A u E f h
Broj malih slova: 3
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite karaktere: k L M 9 o
Broj malih slova: 2
```

(h) Sa standardnog ulaza se unosi četvorocifren ceo broj. Napisati program koji datom broju razmenjuje najmanju i najveću cifru. Dobijeni broj ispisati na standardni izlaz. Ako uneti broj nije četvorocifren ispisati poruku *Greska!*.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj: 2863
Novi broj: 8263
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj: 247
Greska!
```

(i) Sa standardnog ulaza se unose tri neoznačena trocifrena broja. Spojiti dva najveća u šestocifren broj. Spajanje izvršiti tako da najveći od trocifrenih brojeva bude na početku šestocifrenog broja. Dobijeni šestocifreni broj ispisati na izlazu. Ako neki od unetih brojeva nije trocifren, ispisati poruku Greska!.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite brojeve: 185 247 311
Trazeni broj je: 311247
```

Primer 2

```
| Interakcija sa programom:
| Unesite brojeve: 865 11 298
| Greska!
```

(j) Sa standardnog ulaza se učitavaju realni koeficijenti A i B linearne jednačine Ax + B = 0. Napisati program koji ispisuje rešenja ove jednačine ukoliko jednačina nema rešenja ili ukoliko ima više od jednog rešenja ispisati odgovarajuće poruke.

Primer 1

```
Interakcija sa programom:
  Unesite koeficijente A i B: 2 -5
  x=2.5
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite koeficijente A i B: 0 18.5
Jednacina nema resenja.
```

- (k) Napisati program koji za dva data intervala realne prave (a1, b1) i (a2, b2) određuje:
 - a) dužinu zajedničkog dela ta dva intervala
 - b) najveći interval sadržan u datim intervalima (presek),a ako on ne postoji dati odgovarajuću poruku.

- c) dužinu realne prave koju pokrivaju ta dva intervala
- d) najmanji interval koji sadrži date intervale

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite redom a1, b1, a2 i b2: 29 4 11
Duzina zajednickog dela: 5
Presek intervala: [4,9]
Zajednicka duzina intervala: 9
Najmanji interval: [2, 11]
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite redom a1, b1, a2 i b2: 1 2 10 13
Duzina zajednickog dela: 0
Presek intervala: prazan
Zajednicka duzina intervala: 4
Najmanji interval: [1, 13]
```

(l) Data je funkcija $f(x) = 2 \cdot cos(x) - x^3$. Sa standarnog ulaza se unosi realan broj x i broj k koje može biti 1, 2 ili 3. Napisati program koji izračunava F(k,x) = f(f(f(...f(x)))) gde je funkcija f primenjena k-puta.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite redom x i k: 2.31 2
F(2.31, 2)=2557.516602
```

Primer 2

```
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
| Unesite redom x i k: 12 1
| F(12, 1)=-1726.312256
```

(a) Napisati program koji za uneti broj n ($1 \le n \le 7$) koji predstavlja redni broj dana u nedelji ispisuje ime dana. U slučaju pogrešnog unosa ispisati odgovarajuću poruku.

Primer 1

```
| Interakcija sa programom:
| Unesite broj: 4
| U pitanju je: cetvrtak
```

Primer 2

```
| Interakcija sa programom:
| Unesite broj: 7
| U pitanju je: nedelja
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj: 8
Greska: nedozvoljni unos!
```

(b) Sa standardnog ulaza se učitavaju dva cela broja i jedan od karaktera +, -, *, / ili % koji predstavlja operaciju koju treba izvršiti nad unetim brojevima. Napisatiti program koji korišćenjem switch naredbe analizira o kom karakteru je reč i na standardni izlaz ispisuje rezultat. U slučaju pogrešnog unosa ispisati odgovarajuću poruku.

```
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
| Unesite operator i dva cela broja: - 8 11
| Rezultat je: -3
```

Primer 2

```
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
| Unesite operator i dva cela broja: / 14 0
| Greska: deljenje nulom nije dozvoljeno!
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite operator i dva cela broja: ? 5 7
Greska: nepoznat operator!
```

(c) Napisati program koji za uneti datum u formatu dan.mesec.godina. proverava da li je korektan.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite datum: 25.11.1983.
Datum je korektan!
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite datum: 1.17.2004.
Datum nije korektan!
```

(d) Napisati program koji za korektno unet datum u formatu dan.mesec.go-dina. ispisuje datum prethodnog dana.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite datum: 30.4.2008.
Prethodni datum: 29.4.2008.
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite datum: 1.12.2005.
Prethodni datum: 30.11.2005.
```

(e) Napisati program koji za korektno unet datum u formatu dan.mesec.go-dina. ispisuje datum narednog dana.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite datum: 30.4.2008.
Naredni datum: 1.5.2008.
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite datum: 1.12.2005.
Naredni datum: 2.12.2005.
```

2.2 Petlje

Zadatak 2.35 Tekst

[Rešenje 2.35]

Zadatak 2.36 Tekst

		[Rešenje 2.36]
Zadatak 2.37	Tekst	[Rešenje 2.37]
Zadatak 2.38	Tekst	[Rešenje 2.38]
Zadatak 2.39	Tekst	[Rešenje 2.39]
Zadatak 2.40	Tekst	[Rešenje 2.40]
Zadatak 2.41	Tekst	
Zadatak 2.42	Tekst	[Rešenje 2.41]
Zadatak 2.43	Tekst	[Rešenje 2.42]
Zadatak 2.44	Tekst	[Rešenje 2.43]
Zadatak 2.45	Tekst.	[Rešenje 2.44]
		[Rešenje 2.45]
Zadatak 2.46	Tekst	[Rešenje 2.46]
Zadatak 2.47	Tekst	[Rešenje 2.47]
Zadatak 2.48	Tekst	[Rešenje 2.48]
		21

(a) Sa standardnog ulaza unosi se ceo pozitivan broj n, a potom i n celih brojeva. Izračunati i ispisati zbir onih brojeva koji su neparni i negativni.

Primer 1 Interakcija sa programom: Unesite broj n: 5 Unesite n brojeva: 1-5-63-11 -16 Interakcija sa programom: Unesite broj n: 4 Unesite n brojeva: -1 1 0 3 -1 Primer 3 Interakcija sa programom: Unesite broj n: 4 Unesite broj n: 4 Unesite broj n: 4 Unesite broj n: 4 Unesite n brojeva: 5 8 13 17

(b) Sa standardnog ulaza unosi se realan broj m, ceo pozitivan broj n i n realnih brojeva. Izračunati i ispisati koliko je brojeva među unetima manje od zadatog broja m.

```
Primer 1

| Interakcija sa programom:
| Unesite broj m: 12.37
| Unesite broj n: 5
| Unesite n brojeva: 11 54.13 -6 13 8
| 3 | Interakcija sa programom:
| Unesite broj m: 2
| Unesite broj n: 4
| Unesite n brojeva: -1 11 4.32 3
```

(c) Sa standardnog ulaza unosi se ceo pozitivan broj n, a potom i n karaktera. Za svaki od samoglasnika ispisati koliko puta se pojavio među unetim karakterima. Prilikom implementacije koristiti switch naredbu. Ne praviti razliku između malih i velikih slova.

```
Primer 1
                                                   Primer 2
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
                                                 INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
 Unesite broj n: 5
                                                   Unesite broj n: 7
 Unesite n karaktera: u A b a o
                                                   Unesite n karaktera: j k + E E a e
 Samoglasnik a: 2
                                                   Samoglasnik a: 1
 Samoglasnik e: 0
                                                   Samoglasnik e: 3
 Samoglasnik i: 0
                                                   Samoglasnik i: 0
 Samoglasnik o: 1
                                                   Samoglasnik o: 0
 Samoglasnik u: 0
                                                   Samoglasnik u: 0
```

(d) Sa standardnog ulaza unosi se ceo neoznačen broj. Napisati program koji proverava i ispisuje da li se cifra 5 nalazi u njegovom zapisu ili ne.

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj: 1857
Cifra 5 se nalazi u zapisu!
```

Primer 2

```
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
| Unesite broj: 84
| Cifra 5 se ne nalazi u zapisu!
```

(e) Napisati program koji unetom broju uklanja nule sa desne strane. Novodobijeni broj ispisati na standardni izlaz.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj: 12000
12
```

Primer 2

```
| Interakcija sa programom:
| Unesite broj: 856
| 856
```

Primer 3

```
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
| Unesite broj: 140
| 14
```

(f) Napisati program koji uneti neoznačeni ceo broj transformiše tako što svaku parnu cifru u zapisu broja uveća za 1.

Primer 1

```
Unesite broj: 2417
3517
```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:

Primer 2

```
| Interakcija sa programom:
| Unesite broj: 138
| 139
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj: 59
59
```

(g) Sa standardnog ulaza unosi se neoznačen ceo broj. Napisati program koji formira i ispisuje broj koji se dobija izbacivanjem svake druge cifre polaznog broja. Cifre se posmatraju sa desna na levo.

Primer 1

```
Unesite broj: 21854
284
```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj: 18
```

Primer 3

```
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
| Unesite broj: 1
| 1
```

(h) Sa standradnog ulaza unose se realan broj x i ceo neoznačen broj n. Napisati program koji izračunava x^n .

Primer 2 | Interakcija sa programom: | Interakcija sa programom: | Unesite redom brojeve x i n: 4 3 | Enterakcija sa programom: | Unesite redom brojeve x i n: 5.8 5 | Enterakcija sa programom: | Enterakcija sa programom: | Unesite redom brojeve x i n: 11.43 0

(i) Sa standradnog ulaza unose se realan broj x i ceo broj n. Napisati program koji izračunava x^n .

```
Primer 1

| Interakcija sa programom:
| Unesite redom brojeve x i n: 2-3
| 0.125

| Primer 2

| Interakcija sa programom:
| Unesite redom brojeve x i n: -3 2
| 9.000
```

(j) Sa standardnog ulaza unose se realan broj x i ceo neoznačen broj n. Napisati program koji izračunava sumu $S = x + 2 \cdot x^2 + 3 \cdot x^3 + \ldots + n \cdot x^n$.

```
Primer 1

| Interakcija sa programom:
| Unesite redom brojeve x i n: 2 3
| S=34.000000

| Interakcija sa programom:
| Unesite redom brojeve x i n: 1.5 5
| S=74.343750
```

(k) Sa standardnog ulaza unose se realan broj x i ceo neoznačen broj n. Napisati program koji izračunava sumu $S=1+\frac{1}{x}+\frac{1}{x^2}+\dots \frac{1}{x^n}$.

```
Primer 1

| Interakcija sa programom: | Interakcija sa programom: | Unesite redom brojeve x i n: 2 4 | Unesite redom brojeve x i n: 1.8 6 | S=1.937500 | S=2.213249
```

(l) Napisati program koji sa zadatom tačnošću izračunava sumu $S=1+x+\frac{x^2}{2!}+\frac{x^3}{3!}+\ldots$

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite x: 2
Unesite tacnost eps: 0.001
S=7.388713
```

Primer 2

```
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
| Unesite x: 3
| Unesite tacnost eps: 0.01
| S=20.079666
```

(m) Napisati program koji sa zadatom tačnošću izračunava sumu $S=1-x+\frac{x^2}{2!}-\frac{x^3}{3!}+\frac{x^4}{4!}\dots$

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite x: 3
Unesite tacnost eps: 0.001
S=0.049997
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite x: 3.14
Unesite tacnost eps: 0.01
S=0.049072
```

(n) Sa standardnog ulaza unosi se neoznačen ceo broj. Napisati program koji formira i ispisuje broj koji se dobija izbacivanjem cifara koje su jednake zbiru svojih suseda. Cifre se posmatraju sa desna na levo.

Primer 1

```
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
| Unesite broj: 28631
| 2631
```

Primer 2

```
| Interakcija sa programom:
| Unesite broj: 440
| 40
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj: 242
22
```

(o) Napisati program koji proverava da li je dati prirodan broj palindrom. Broj je palindrom ako se isto čita i sa leve i sa desne strane.

Primer 1

```
| Interakcija sa programom:
| Unesite broj: 25452
| Broj je palindrom!
```

Primer 2

```
| Interakcija sa programom:
| Unesite broj: 895
| Broj nije palindrom!
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj: 5
Broj je palindrom!
```

(p) Sa standardnog ulaza se unosi ceo pozitivan broj n, a zatim i n celih brojeva.

Napisati program koji ispisuje broj sa najvećom cifrom desetica. Ukoliko ima više takvih, ispisati prvi.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 5
Unesite n brojeva: 18 365 25 1 78
78
```

(q) Sa standardnog ulaza se unosi ceo pozitivan brojn, a zatim i n celih brojeva. Napisati program koji ispisuje broj sa najvećim brojem cifara. Ukoliko ima više takvih, ispisati prvi.

Primer 1

```
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
| Unesite broj n: 5
| Unesite n brojeva: 18 365 25 1 78
| 365
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 7
Unesite n brojeva: 3 892 18 21 639 742 85
```

(r) Sa standardnog ulaza se unosi ceo pozitivan broj n, a zatim i n celih brojeva. Napisati program koji ispisuje broj sa najvećom vodećom cifrom. Vodeća cifra je prva cifra iz zapisa broja. Ukoliko ima više takvih, ispisati prvi.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 5
Unesite n brojeva: 8 964 32 511 27
964
```

Primer 1

```
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
| Unesite broj n: 3
| Unesite n brojeva: 41 669 8
```

(s) Sa standardnog ulaza se unose celi pozitivni brojevi n (n > 1) i d, a zatim i n celih brojeva. Napisati program koji izračunava koliko ima parova uzastopnih brojeva među unetim brojevima koji se nalaze na rastojanju d. Rastojanje između brojeva je definisano sa d(x,y) = |y-x|. Rezultat ispisati na standardni izlaz.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite brojeve n i d: 5 2
Unesite n brojeva: 2 3 5 1 -1
Broj parova: 2
```

Primer 2

```
| Interakcija sa programom:
| Unesite brojeve n i d: 10 5
| Unesite n brojeva: -3 6 11 -20 -25 -8 42 37 1 6
| Broj parova: 4
```

(t) Sa standardnog ulaza se unosi ceo broj n, a zatim i n karaktera. Napisati program koji proverava da li se od unetih karaktera može napisati reč Zima.

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unestite broj n: 4
Unestite 1. karakter: +
Unestite 2. karakter: o
Unestite 3. karakter: Z
Unestite 4. karakter: j
Ne moze se napisati rec Zima.
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:

Unestite 1. karakter: i
Unestite 2. karakter: 9
Unestite 3. karakter: 0
Unestite 4. karakter: p
Unestite 5. karakter: a
Unestite 6. karakter: z
Unestite 7. karakter: o
Unestite 8. karakter: m
Unestite 9. karakter: M
Unestite 10. karakter: -
Moze se napisati rec Zima.
```

(u) Sa standardnog ulaza se unose celi brojevi sve do unosa broja 0. Napisati program koji izračunava i ispisuje razliku najvećeg i najmanjeg unetog broja.

Primer 1

```
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
| Unesite brojeve: 8 6 5 2 11 7 0
| Razlika: 9
```

Primer 2

```
| Interakcija sa programom:
| Unesite brojeve: 8 -1 8 6 0
| Razlika: 9
```

(v) Sa standardnog ulaza se unose realni brojevi sve do unosa broja 0. Napisati program koji izračunava i ispisuje aritmetičku sredinu unetih brojeva.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite brojeve: 8 5.2 6.11 3 0
Aritmeticka sredina: 5.5775
```

(w) Napisati program koji za uneti ceo broj n iscrtava rub kvadrata dimenzije n.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 5
*****

* *
* *
* *
* *
*****
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 2

**

**
```

(x) Napisati program koji za uneti ceo broj n i karakter c iscrtava rub jednakokrako pravouglog trougla čije su katete dužine n.

Primer 1 INTERAKCIJA SA PROGRAMOM: Unesite broj n: 4 Unesite karakter c: *

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
  Unesite broj n: 5
  Unesite karakter c: +
```

(y) Napisati program koji za uneti ceo broj n iscrtava $krsti\acute{c}e$ dimenzije n.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
 Unesite broj n: 5
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
 Unesite broj n: 3
```

(z) Napisati program koji za uneti ceo broj n iscrtava strelice dimenzije n.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
 Unesite broj n: 3
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
 Unesite broj n: 5
```

2.3 **Funkcije**

Zadatak 2.49 Tekst

[Rešenje 2.49]

Zadatak 2.50 Tekst

[Rešenje 2.50]

Zadatak 2.51 Tekst

7 1 1 2 5 2 5 2		[Rešenje 2.51]
Zadatak 2.52	Tekst	[Rešenje 2.52]
Zadatak 2.53	Tekst	[Rešenje 2.53]
Zadatak 2.54	Tekst	[Rešenje 2.54]
Zadatak 2.55	Tekst	[Rešenje 2.55]
Zadatak 2.56	Tekst	
Zadatak 2.57	Tekst	[Rešenje 2.56]
Zadatak 2.58	Tekst	[Rešenje 2.57]
Zadatak 2.59	Tekst	[Rešenje 2.58]
Zadatak 2.60	Tekst	[Rešenje 2.59]
Zadatak 2.61	Tolera	[Rešenje 2.60]
		[Rešenje 2.61]
Zadatak 2.62	Tekst	[Rešenje 2.62]
		29

(a) Napisati funkciju $int \ min(int \ x, int \ y, int \ z)$ koja izračunava minimun tri broja. Napisati program koji sa standardnog ulaza učitava tri cela broja i ispisuje rezultat poziva funkcije.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite brojeve: 19 8 14
Minimum je: 8
```

Primer 2

```
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
| Unesite brojeve: -6 11 -12
| Minimum je: -12
```

(b) Napisati funkciju $unsigned\ int\ apsolutna_v rednost(int\ x)$ koja izračunava apsolutnu vrednost broja x. Napisati program koji sa standardnog ulaza učitava jedan ceo broj i ispisuje rezultat poziva funkcije.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj: -34
Apsolutna vrednost: 34
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj: 5
Apsolutna vrednost: 5
```

(c) Napisati funkciju $float \ razlomljeni_deo(float \ x)$ koja izračunava razlomljeni deo broja x. Napisati program koji sa standardnog ulaza učitava jedan realan broj i ispisuje rezultat poziva funkcije.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj: 8.235
Razlomljeni deo: 0.235000
```

Primer 2

```
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
| Unesite broj: -5.11
| Razlomljeni deo: 0.110000
```

(d) Napisati funkciju void romb(int n) koja iscrtava romb čija je stranica dužine n. Napisati program koji učitava ceo pozitivan broj i ispisuje rezultat poziva funkcije. U slučaju pogrešnog unosa, ispisati poruku o grešci.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 5

*****

*****

*****

*****

*****
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 2

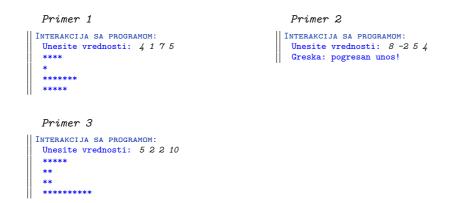
**

**
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: -5
Greska: pogresna dimenzija!
```

(e) Napisati funkciju void grafikon_h(int a, int b, int c, int d) koja vrši horizontalno prikazivanje zadatih vrednosti. Napisati program koji učitava četiri pozitivna cela broja i prikazuje rezultat poziva funkcije. U slučaju pogrešnog unosa, ispisati poruku o grešci.

(f) Napisati funkciju void grafikon_v(int a, int b, int c, int d) koja vrši vertikalno prikazivanje zadatih vrednosti. Napisati program koji učitava četiri pozitivna cela broja i ispisuje rezultat poziva funkcije. U slučaju pogrešnog unosa, ispisati poruku o grešci.

(g) Napisati funkciju int prestupna(int godina) koja za zadatu godinu proverava da li je prestupna. Funkcija treba da vrati 1 ako je godina prestupna

ili 0 ako nije. Napisati program koji učitava dva cela broja g1 i g2 i ispisuje sve godine iz intervala [g1, g2] koje su prestupne.

Primer 1 Primer 2 INTERAKCIJA SA PROGRAMOM: INTERAKCIJA SA PROGRAMOM: Unesite dve godine: 2001 2010 Unesite dve godine: 2005 2015 Prestupne godine su: 2004 2008 Prestupne godine su: 2008 2012 Primer 3 INTERAKCIJA SA PROGRAMOM: Unesite dve godine: 2010 2001 Greska: pogresan unos! Primer 4 INTERAKCIJA SA PROGRAMOM: Unesite dve godine: 2001 2002 Nema prestupnih godina u ovom intervalu!

(h) Napisati funkciju $int\ zbir_delilaca(int\ n)$ koja izračunava zbir delilaca broja n. Napisati program koji sa standardnog ulaza učitava ceo brojk i ispisuje zbir delilaca svakog broja od 1 do k.

```
        Primer 1
        Primer 2

        | Interakcija sa programom:
        | Interakcija sa programom:

        | Unesite broj k: 6
        | Unesite broj k: -2

        | 1 3 4 7 6 12
        | Greska: pogresan unos!
```

(i) Napisati funkciju int ukloni_stotine(int n) koja modifikuje zadati broj tako što iz njegovog zapisa uklanja cifru stotina (ako postoji). Napisati program koji za brojeve koji se unose sa standardnog ulaza sve do pojave broja 0 ispisuje rezultat primene funkcije.

```
Primer 1
                                                   Primer 2
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
                                                 INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
 Unesite broj: 1210
                                                   Unesite broj: -9632
 110
                                                   -932
                                                   Unesite broj: 246
 Unesite broj: 18
 18
                                                   46
 Unesite broj: 3856
                                                   Unesite broj: -52
                                                   -52
 356
                                                   Unesite broj: 0
 Unesite broj: 0
```

(j) Napisati funkciju $int\ rotacija(int\ n)$ koja rotira cifre zadatog broja za jednu poziciju u levo. Napisati program koji za brojeve koji se unose sa standard-

nog ulaza sve do pojave broja 0 ispisuje rezultat primene funkcije.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj: 146
461
Unesite broj: 18
81
Unesite broj: 3856
8563
Unesite broj: 7
7
Unesite broj: 0
```

Primer 2

```
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
| Unesite broj: 89
| 98
| Unesite broj: -369
| -693
| Unesite broj: -55281
| -52815
| Unesite broj: 0
```

(k) Napisati funkciju float aritmeticka_sredina(int n) koja računa aritmetičku sredinu cifara datog broja. Napisati i program koji testira rad napisane funkcije. Rezultat ispisivati na tri decimale.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj: 461
3.667
```

Primer 2

```
| Interakcija sa programom:
| Unesite broj: 1001
| 0.500
```

Primer 3

```
| Interakcija sa programom:
| Unesite broj: -84723
| 4.800
```

(l) Napisati funkciju $int\ zapis(int\ x,int\ y)$ koja proverava da li se brojevi x i y zapisuju pomoću istih cifara. Funkcija treba da vrati vrednost 1 ako je uslov ispunjen, odnosno 0 ako nije. Napisati i program koji učitava dva cela broja i ispisuje rezultat primene funkcije.

Primer 1

```
Unesite dva broja: 251 125
Uslov je ispunjen!

Primer 3

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dva broja: -7391 1397
Uslov je ispunjen!
```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:

Primer 2

```
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
| Unesite dva broja: 8898 9988
| Uslov nije ispunjen!
```

(m) Napisati funkciju int faktorijel(int n) koja računa faktorijel broja n. Napisati i program koji učitava dva cela broja x i y $(0 \le x, y \le 12)$ i ispisuje

vrednost zbira x! + y!.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dva broja: 45
144
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dva broja: 18 -5
Greska: pogresan unos!
```

Primer 3

```
Interakcija sa programom:
Unesite dva broja: 6 0
721
```

(n) Napisati funkciju int rastuce(int n) koja ispituje da li su cifre datog celog broja u rastućem poretku. Funkcija treba da vrati vrednost 1 ako cifre ispunjavaju uslov, odnosno 0 ako ne ispunjavaju uslov. Napisati i program koji učitava ceo broj i ispisuje rezultat primene funkcije.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj: 2689
Cifre su u rastucem poretku!
```

Primer 2

```
| Interakcija sa programom:
| Unesite broj: 559
| Cifre su u rastucem poretku!
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj: 628
Cifre nisu u rastucem poretku!
```

- (o) Broj je Armstrongov ako je jednak sumi nekog stepena svojih cifara.
 - a) Napisati funkciju $int\ stepen(int\ x,\ int\ n)$ koja izračunava n-ti stepen broja x.
 - b) Napisati funkciju $int\ armstrong(int\ x)$ koja vraća 1 ako je broj Armstrongov, odnosno 0 ako nije.
 - c) Napisati program koji za ceo broj koji se unosi sa standardnog ulaza proverava da li je Armstrongov (koristeci funkciju armstrong).

Primer 1

```
Interakcija sa programom:
Unesite broj: 153
Broj je Armstrongov!
```

Primer 2

```
| Interakcija sa programom:
| Unesite broj: 1634
| Broj je Armstrongov!
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj: 118
Broj nije Armstrongov!
```

(p) Napisati funkciju int par_nepar(int n) koja ispituje da li su cifre datog celog broja naizmenično parne i neparne. Funkcija treba da vrati vrednost 1 ako cifre ispunjavaju uslov, odnosno 0 ako ne ispunjavaju uslov. Napisati i program koji učitava ceo broj i testira rad funkcije.

Primer 1

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM: Unesite broj: 2749 Broj ispunjava uslov!

Primer 2

```
| Interakcija sa programom:
| Unesite broj: -963
| Broj ispunjava uslov!
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj: 27449
Broj ne ispunjava uslov!
```

(q) Napisati funkciju $int\ prebrojavanje(float\ x)$ koja prebrojava koliko puta se broj x pojavljuje u nizu brojeva koji se unose sa standardnog ulaza sve do pojave nule. Napisati program koji učitava vrednost broja x i testira rad napisane funkcije.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:

Unesite broj x: 2.84

Unesite brojeve: 8.13 2.84 5 21.6 2.84 11.5 0

Broj pojavljivanja broja 2.84 je: 2
```

Primer 2

```
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
| Unesite broj x: -1.17
| Unesite brojeve: -128.35 8.965 8.968 89.36 0
| Broj pojavljivanja broja -1.17 je: 0
```

(r) Napisati funkciju long int fibonaci(int n) koja računa n-ti element Fibonačijevog niza. Fibonačijev niz je niz za koji važi: $F_0 = 1$, $F_1 = 1$, $F_{n+2} = F_{n+1} + F_n$ za $n \ge 0$. Napisati i program koji učitava ceo broj $n \ (0 \le n \le 50)$ i ispisuje traženi Fibonačijev broj.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 7
21
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 65
Greska: nedozvoljena vrednost!
```

(s) Napisati funkciju $char\ sifra(char\ c,\ int\ k)$ koja za dati karaktercodređuje

šifru na sledeći način: ukoliko je c slovo, šifra je karakter koji se nalazi k pozicija iza njega u abecedi. U suprotnom karakter ostaje nepromenjen. Šifrovanje treba da bude kružno, što znači da je, na primer, šifra za c='b' i k=2 karakter 'z'. Napisati program koji učitava karakter po karakter do kraja ulaza (do pojave EOF koji se generiše kombinacijom CTRL+D) i ispisuje šifrovani tekst.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj k: 2
Unesite tekst (CTRL+D za prekid):
c
a
8
8
+
+
2
X
```

2.4 Rešenja

```
Napisati program koji 10 puta ispisuje tekst "We love C programming".
  #include<stdio.h>
  int main()
  {
8
     int i=0;
                    /* promenljiva i kontrolise koliko puta ce se petlja
       izvrsiti */
     while (i<10) /* pre ulaska u telo petlje proverava se da li je */
                   /* ispunjen uslov petlje */
         printf("We love C programming\n");
12
         i++; /* operator ++ uvecava i promenljivu za 1
                  i++; ima isti efekat kao i=i+1;
14
                  ili i+=1;
                  ukoliko ne bismo menjali vrednost promenljive i doslo
      bi
                  do beskonacne petlje!
18
     }
20
22
     /*
```

```
brojanje u while petlji smo mogli realizovati i preko uslova:
24
       i=1:
       while(i<=10)
26
28
30
       ili
32
       i=2;
       while(i<=11)
34
36
38
       ili
40
       i=3;
       while(i < 13)
42
44
46
          Brojanje pocev od 0 uz koriscenje stroge nejednakosti
          je u duhu programskog jezika C i zato cemo ovaj nacin
48
          brojanja najcesce koristiti
50
     return 0;
52 }
```

```
/*
Napisati program koji poziva korisnika da unese pozitivan ceo broj n
a potom ispisuje brojeve od 0 do n-1.

*/

#include<stdio.h>

int main()
{
   int x;
   int n;

printf("Unesi pozitivan ceo broj:");
   scanf("%d", &n);
   x=0;
   while (x<n)
{
       printf("%d\n", x);
}</pre>
```

```
x++;
20 }
return 0;
22 }
```

```
/*
2
     Napisati program koji za uneti pozitivan ceo broj
     izracunava njegov faktorijel. Testirati program
     za razlicite vrednosti promenljive x. Obratiti paznju
     da pocev od 23! dolazi do prekoracenja.
  #include<stdio.h>
10 int main()
  {
12
    int x;
    unsigned long f;
14
   int i;
    int original;
16
   printf("Unesi x>=0:");
   scanf("%d",&x);
18
   original=x;
20
    f=1;
22
    if (x<0)
      printf("Nekorektan unos\n");
24
    else
    {
       while (x>1)
26
          f=f*x; /* vrednost izraza sa desne strane naredbe dodele
28
                     dodeljujemo promenljivoj sa leve strane naredbe
      dodele
30
                 /* operator -- umanjuje vrednost promenljive x za 1
                   naredba x--; ima isti efekat kao x-=1;
                    ili x=x-1;
34
       printf("%d! = %lu\n",x,f);
                                           /* nekorektno: vrednost
36
      promenljive x je unistena */
       printf("%d! = %lu\n", original, f); /* korektno: promenljiva
      original sadrzi vrednost promenljive x pre ulaska u petlju */
38
    }
40
```

```
42 return 0; }
```

```
Napisati program koji poziva korisnika da unese pozitivan ceo broj
     a zatim za unetih n celih brojeva ispisuje sumu pozitivnih i sumu
     negativnih brojeva.
  #include<stdio.h>
  int main()
     int n;
     int x;
13
     int suma_poz;
     int suma_neg;
     int i;
17
     printf("Unesi pozitivan ceo broj:");
     scanf("%d",&n);
19
     suma_poz=0; /* promenljivim koje ce sadrzati sumu se pre ulaska u
21
       petlju */
     suma_neg=0; /* dodeljuje se 0 (neutral za sabiranje) */
     i=0;
23
     while(i<n)
25
         printf("Unesi ceo broj:");
27
         scanf("%d", &x);
29
         if (x<0)
31
             suma_neg+=x;
         else
33
             suma_poz+=x;
35
         i++;
37
     printf(" Suma pozitivnih: %d\n Suma negativnih: %d\n",suma_poz,
      suma_neg);
     return 0;
  }
```

```
Napisati program koji omogucava korisniku da unosi cele brojeve dok
    ne unese nulu. Nakon toga ispisati proizvod onih unetih brojeva
      koii
   su pozitivni.
  #include <stdio.h>
8 int main()
   int x;
    int p;
12
    p=1;
    while (1) /* izraz 1 je konstantan; razlicit je od nule sto znaci
14
      da ga tumacimo kao tacnog */
       printf("Unesi jedan ceo broj:");
       scanf("%d", &x);
       if (x==0) /* ukoliko je uneta nula */
18
          break; /* break prekidamo petlju; izvrsavanje se nastavlja
      od prve naredbe nakon petlje */
20
      if (x<0)
                   /* ukoliko je unet negativan broj, tu vrednost ne
      zelimo da pomnozimo sa ukupnim proizvodom p; zato moramo
      nastaviti dalje */
          continue; /* sa izvrsavanjem petlje; continue prekida
      trenutnu iteraciju petlje tako sto preskace sve naredbe
                        koje nakon njega slede; izvrsavanje se
      nastavlja od provere uslova petlje \*/
       p=p*x;
24
26
    printf("Proizvod unetih brojeva je %d\n",p);
28
    return 0;
  }
30
```

```
/*
Napisati program koji za uneti ceo broj ispisuje njegove cifre
u obrnutom poretku.

*/

#include<stdio.h>
#include<stdlib.h>
int main()
```

```
| {
     int x;
     char cifra;
     printf("Unesi ceo broj:");
     scanf("%d", &x);
14
     x = abs(x); /* pretvaranje u apsolutnu vrednost se vrsi za slucaj
      kada je unet
                     negativan broj kako bismo osigurali da ce nam
16
      izdvojene cifre
             biti pozitivne
                  */
18
     while (x>0)
20
        cifra=x%10;
                                /* izdvajamo poslednju cifru broja x */
        printf("%d\n", cifra);
                                /* ako je npr x=1582, x\%10 ce biti 2,
        x/=10;
24
                                                     a x/10 ce biti 158;
                                          npr x=5, x\%10 ce biti 5
26
                                                  a x/10 ce biti 0 */
     }
28
     return 0;
30
```

```
/*
Napisati program koji omogucava korisniku da unosi karaktere dok ne
    zada tacku i ukoliko je karakter malo slovo,
ispisuje odgovarajuce veliko, ukoliko je karakter veliko slovo
    ispisuje odgovarajuce malo, a u suprotnom ispisuje
isti karakter kao i uneti.
*/

#include <stdio.h>

int main()
{
    int c;

/* funkcija getchar ucitava jedan karakter.
        naredbom dodele (c=getchar()) promenljivoj c bice dodeljena
    vrednost
    ascii koda unetog karaktera
        obratiti paznju na zagrade!

*/
    while((c=getchar())!='.')
{
    if (c>='A' && c<='Z')</pre>
```

```
/*
      Napisati program koji omogucava korisniku da unosi karaktere dok
      ne zada EOF a potom ispisuje broj velikih slova, broj malih slova
      broj cifara, broj belina i zbir cifara.
  #include <stdio.h>
  int main()
10
    /* promenljivoj c dodelicemo povratnu vrednost funkcije getchar()
       funkcija getchar() ucitava jedan karakter sa standardnog ulaza
12
       i vraca njegov ascii kod; povratna vrednost funkcije getchar je
       int, pa i promenljiva c mora biti tipa int
14
    */
    int c;
     /* brojaci moraju biti inicijalizovani na 0 */
18
    int br_v=0;
20
    int br_m=0;
    int br_c=0;
    int br_b=0;
    int br_k=0;
24
    int suma=0;
    while((c=getchar())!=EOF)
                                            /* petlja se zavrsava kada
26
      korisnik ne unese karakter, vec zada konstantu EOF */
                                            /* ova konstanta se zadaje
      kombinacijom tastera CTRL+D. U tom slucaju, getchar() vraca -1*/
      if (c>='A' && c<='Z')
28
        br_v++; /* <=> br_v = br_v+1; */
      else if (c>='a' \&\& c<='z')
30
        br_m++;
      else if (c>='0' \&\& c<='9')
```

```
34
        br_c++;
        suma=suma+c-'0';
                                     /* funkcija getchar() vraca ascii
       kod unetog karaktera; ascii kodovi cifara 0,1,...,9
                                      su redom 48,49,...,57; Na primer,
36
      za unetu 1
                                      promenljiva c ce imati vrednost
       49. Zbog toga bi bilo pogresno racunati
                      zbir kao zbir=zbir+c. Promenljivu zbir zato
38
      racunamo kao zbir=zbir+(c-'0')
                      jer c-'0' ce za unetu 0 proizvesti 48-'0' sto je
       0,
                      za unetu 1 49-'0' sto je 1, za unetu 2 50-'0' sto
40
       je 2, ...*/
      else if (c=='\t' || c=='\n' || c==' ')
42
        br_b++;
44
      br_k++;
46
    printf("velika: %d, mala: %d, cifre: %d, beline: %d, svi: %d\n",
48
      br_v, br_m, br_c, br_b, br_k);
    printf("suma cifara: %d\n", suma);
50
    return 0;
52 }
```

```
/* Niz prirodnih brojeva formira se na sledeci nacin:
_2 an+1 = an/2 ako je an parno
  an+1 = (3*an+1)/2 ako je an neparno
4 Napisati program koji za uneti pocetni clan niza aO stampa niz
      brojeva sve do prvog clana jednakog
6 */
  #include<stdio.h>
8 int main()
    int a0;
    int an, an1;
    printf("Unesi pocetni clan niza brojeva:");
14
    scanf("%d",&a0);
16
    if (a0>0)
      printf("%d\n", a0);
18
      an=a0;
20
      while(an!=1)
```

```
22
        if (an%2) /* ukoliko je vrednost izraza an%2 razlicita od nule,
                  /* izraz se tumaci kao tacan i izvrsavaju se naredbe
        {
24
      iz if grane */
         an1=(3*an+1)/2;
26
        else /* u suprotnom, ukoliko je vrednost izraza an%2 jednaka
      nuli, izraz */
        {    /* se tumaci kao netacan i izvrsavaju se naredbe iz else
28
      grane */
         an1=an/2;
30
        printf("%d\n",an1);
        an=an1;
    }
34
    else
       printf("Nekorektan unos\n");
36
    return 0;
38
```

```
Napisati program koji za uneti ceo broja n ispisuje n puta tekst
     "We love C programming" koriscenjem while, for i do while petlje.
      Obratiti paznju
     na rezultat kada je n<=0.
 */
7 #include <stdio.h>
9 int main()
  {
11
     int n,m;
     int i;
13
     printf("Unesi ceo broj:");
     scanf("%d",&n);
17
     /* 1. nacin - while petlja */
     printf("while: ");
19
     i=0;
21
     while (i<n)
                         /* uslov petlje se proverava pre ulaska u
      telo petlje */
        printf("We love C programming\n");
```

```
25
        i++;
     printf("\n");
29
     /* 2. nacin - for petlja */
     printf("for: ");
31
                            /* naredba i=0 se izvrsava jednom, pre prve
       iteracije */
     for(i=0;i<n;i++)
                           /* uslov petlje i<=m se proverava pre svake</pre>
33
      iteracije */
        printf("We love C programming\n"); /* naredba i++ se izvrsava
       nakon svake iteracije */
35
     printf("\n");
     /* 3. nacin - do while petlja */
     printf("do while: "); /* uslov petlje se proverava na kraju svake
39
       iteracije */
                             /* zbog toga se do while petlja izvrsava
      bar jednom, cak i u slucaju */
                             /* da uslov petlje nikada nije ispunjen */
41
     i=0;
     dо
                                              /* petlja se zapocinje bez
43
      provere uslova */
        printf("We love C programming\n"); /* stampa se dati tekst */
45
                                              /* uvecava se vrednost
      promenljive i */
47
                                             /* proverava se uslov i
     while(i<n);
      ukoliko je ispunjen, nastavlja se sa sledecom iteracijom */
                                             /* u suprotnom, petlja se
49
      zavrsava i program se nastavlja od prve naredbe koja sledi za
      petljom */
     printf("\n");
     return 0;
53
```

```
/*
Napisati program koji za uneta dva cela broja n i m ispisuje sve
cele brojeve
iz intervala [n,m] koriscenjem while, for i do while petlje.
Obratiti paznju
na rezultat kada je n>m.
*/
```

```
#include <stdio.h>
  int main()
10 {
     int n,m;
     int i;
14
     printf("Unesi dva cela broja:");
     scanf("%d%d",&n,&m);
     /* 1. nacin - while petlja */
18
     printf("while: ");
20
     i=n;
     while (i<=m)
                          /* uslov petlje se proverava pre ulaska u
      telo petlje */
       printf("%d ", i);
24
        i++;
26
     printf("\n");
28
     /* 2. nacin - for petlja */
30
     printf("for: ");
                            /* naredba i=n se izvrsava jednom, pre prve
      iteracije */
     for(i=n;i<=m;i++)
                            /* uslov petlje i<=m se proverava pre svake
      iteracije */
       printf("%d ", i); /* naredba i++ se izvrsava nakon svake
34
     iteracije */
     printf("\n");
36
     /* 3. nacin - do while petlja */
38
     printf("do while: "); /* uslov petlje se proverava na kraju svake
       iteracije */
                            /* zbog toga se do while petlja izvrsava
40
     bar jednom, cak i u slucaju */
                            /* da uslov petlje nikada nije ispunjen */
     i=n:
42
     dо
                          /* petlja se zapocinje bez provere uslova */
44
        printf("%d ",i); /* stampa se vrednost promenljive i */
                          /* uvecava se vrednost promenljive i */
46
        i++;
                          /* proverava se uslov i ukoliko je ispunjen,
     while(i<=m);
48
     nastavlja se sa sledecom iteracijom */
                          /* u suprotnom, petlja se zavrsava i program
     se nastavlja od prve naredbe koja sledi za petljom */
     printf("\n");
50
```

```
return 0;
52 }
```

```
Program izracunava minimum n unetih brojeva.
  Npr. za n=4 i brojeve 3 8 2 9 program ispisuje 2
  */
  #include <stdio.h>
6
  int main()
      int n, i;
      float x, min;
      printf("Unesi n>0:");
12
      scanf("%d", &n);
      if (n \le 0)
                                         /* ako je unos neispravan */
14
           printf("Neispravan unos\n");
16
          return -1;
                                         /* prekidamo izvrsavanje
       programa pomocu naredbe return */
                                         /* u slucaju greske kao sto je
18
      neispravan unos vracamo vrednost -1 */
      printf("Unesi realan broj:");
      scanf("%f", &x);
                                   /* prvi broj je unet izvan petlje */
20
      min=x;
                                   /* kako bi bio njegova vrednost bila
      dodeljena promenljivoj min */
                                   /* neophodno je da promenljiva min
22
      bude inicijalizovana pre ulaska u petlju */
                                   /* da bi uslov x<min mogao da bude
       ispitan u prvoj iteraciji */
      i=0;
24
      while(i<(n-1))
26
        printf("Unesi realan broj:");
        scanf("%f", &x);
28
        if(x<min)
            min=x;
30
32
      printf("Minimum je: %f\n", min);
      return 0;
34
  }
```

```
/*
```

```
a) Napisati program za uneti pozitivan ceo broj n ispisuje zbir
        s = 1+2^3+3^3+...+n^3. Na primer, za n=4, izlaz iz programa
        treba da bude:
        Suma kubova od 1 do 4 je 100
     b) Modifikovati program tako da ispisuje zbir s = 1+2^3+3^3+...+k
6
        za svako i od 1 do n. Na primer, za n=4, izlaz iz programa
      treba da
8 bude:
  i=1, n=1
10 i=2, n=9
  i=3, n=36
12 i=4, n=100
14 */
16 #include <stdio.h>
18 int main()
  int n;
20
  int i;
  int s;
24
   printf("Unesite jedan pozitivan ceo broj:");
  scanf("%d", &n);
26
  if (n<0)
28
    return -1;
30
   i=1;
  s=0; /* inicijalizacija promenljive u kojoj se cuva suma kubova */
   for(i=1;i<=n;i++)
34
       s+=i*i*i:
36
       /* b) */
       printf("i=%d, s=%d\n", i, s);
38
   }
   /* a) */
40
   printf("Suma kubova od 1 do %d: %d\n", n, s);
  return 0;
42
```

```
/*
Napisati program koji ispisuje sve prave delioce unetog pozitivnog celog broja.
```

```
#include<stdio.h>
  #include<math.h>
  int main()
  {
     int x;
     int i;
      printf("Unesi x>0:");
13
      scanf("%d", &x);
      if (x \le 0)
         printf("Neispravan unos\n");
    return -1;
19
      }
     /* 1. nacin */
     printf("-----\n");
23
     for(i=2;i<x;i++)
        printf("proveravam za %d...\n",i);
        if (x\%i==0)
27
           printf("\t delilac:%d \n",i);
     }
     /* 2. nacin (brzi) */
     printf("-----\n");
31
     for(i=2;i<=sqrt(x);i++)
33
        printf("proveravam za %d...\n",i);
        if (x\%i==0)
35
          if (i==x/i) /* u slucaju kada je delilac koren broja, npr 4
      za 16, ispisujemo ga jednom */
           printf("\t delilac:%d \n",i);
37
          else
                      /* u suprotnom, npr 2 za 16, ispisujemo i 2 i 8
          printf("\t delioci:%d %d \n",i,x/i);
39
     return 0;
41
```

```
/*
Napisati program koji ispituje da li je uneti broj prost.
*/

#include<stdio.h>
#include<math.h>
int main()
```

```
8 4
     int x;
     int i;
     int indikator;
12
     printf("Unesi x>0:");
     scanf("%d", &x);
14
     if (x \le 0)
         printf("Neispravan unos\n");
18
         return -1;
20
     indikator=0;
     for(i=2;i<x;i++)
24
        printf("proveravam za %d\n",i);
26
        if (x%i==0) /* cim pronadjemo prvog delioca, znamo
      da broj nije prost. prekidamo petlju */
28
           indikator=1;
           break;
30
        }
     }
     if (indikator==0)
34
        printf("jeste\n");
     else
36
        printf("nije\n");
38
     return 0;
40 }
```

```
/*
Napisati program koji ispituje da li je uneti broj prost.
*/

#include<stdio.h>
#include<math.h>
int main()
{
    int x;
    int i;
    int indikator;

printf("Unesi x>0:");
scanf("%d", &x);
```

```
if (x \le 0)
          printf("Neispravan unos\n");
18
         return -1;
20
     indikator=0;
     for(i=2;i<=sqrt(x);i++) /* dovoljno je da ispitamo delioce do <=</pre>
24
      sqrt(x) */
        printf("proveravam za %d\n",i);
26
        if (x%i==0)
                                /* cim pronadjemo prvog delioca, znamo
       da broj nije prost. prekidamo petlju */
28
            indikator=1;
            break;
30
         }
     }
32
     if (indikator == 0)
34
        printf("jeste\n");
     else
36
        printf("nije\n");
38
     return 0;
40 }
```

```
Napisati program koji ispituje da li je uneti broj prost.
  #include<stdio.h>
 #include<math.h>
  int main()
     int x;
10
     int i;
     int indikator;
12
     printf("Unesi x>0:");
     scanf("%d", &x);
14
     if (x \le 0)
16
         printf("Neispravan unos\n");
18
         return -1;
20
```

```
if (x==2 || x==3) /* brojevi 2 i 3 su prosti */
        indikator=0;
24
     else if (x\%2==0)
                       /* parni brojevi nisu prosti */
        indikator=1;
26
                        /* za neparne brojeve ispitujemo da li imaju
     else
      delioce */
28
        indikator=0;
        for(i=3;i<=sqrt(x);i+=2) /* kandidati za delioce neparnih</pre>
30
      brojeva su neparni brojevi */
           printf("proveravam za %d\n",i);
           if (x%i==0) /* cim pronadjemo prvog delioca, znamo da
      broj nije prost. prekidamo petlju */
34
             indikator=1;
             break;
36
        }
38
40
     if (indikator == 0)
        printf("jeste\n");
42
     else
        printf("nije\n");
44
     return 0;
46
```

```
int x_sa_max_cifrom;
    char max_cifra;
    char cifra;
19
    max_cifra = -1;
21
    S obzirom da su cifre brojevi iz konacnog skupa
23
      {0,1,2,3,4,5,6,7,8,9},
    maksimalnu cifru inicijalizujemo na -1; u prvom prolazu kroz petlju
    max_cifra ce promeniti vrednost (jer je svaka cifra >-1)
    for(n=0;n<10;n++)
29
       printf("Unesi jedan ceo broj:");
       scanf("%d",&x);
31
       cifra=abs(x)%10;
33
       printf("%d\n",cifra);
35
       /* a) */
       /* if(cifra>max_cifra) */
37
       /* b) */
       if(cifra>=max_cifra)
39
           x_sa_max_cifrom=x;
41
           max_cifra = cifra;
43
       if (x==0)
45
           break;
47
    printf("Broj sa najvecom poslednjom cifrom: %d\n", x_sa_max_cifrom)
    return 0;
51 }
```

```
Napisati program koji za uneto n>0 ispisuje:
a) brojeve od 1 do n*n po n u redu
b) tablicu mnozenja od 1 do n*n
c) tabelu koja za n=10 izgleda ovako:
                   6
                           8
2
   3
       4
                   7
                       8
                           9
                              10
3
   4
       5
           6
               7
                   8
                      9
                          10
                                  2
4
   5
       6
          7
               8
                  9
                      10
                               2
                          1
       7
           8
               9
                  10
```

```
11
   6
         8
             9 10
                   1
                        2 3
                              4 5
   7
         9 10
                1 2 3 4 5 6
13
   8
     9 10
             1 2 3 4 5 6 7
   9 10 1
              2
                3
                     4 5
                            6 7 8
15 10 1 2
              3 4
                     5
                       6 7 8
    d) kvadrat nxn zvezdica; za n=10:
17 ********
19 ********
21
23
  ******
25 ********
  ******
   e) donjetrougaonu matricu zvezdica; za n=10:
27
29 **
  ***
31 ****
  ****
33
 ******
35
  *****
37
    f) gornjetrougaona matricu zvezdica; za n=10:
  ******
39
    *****
41
     *****
43
       ****
45
        ***
47
    g) klin; za n=10:
49
  * * * * * * * * * *
51
53
59
61 #include <stdio.h>
 int main()
```

```
63 {
    int n;
    int i, j;
65
    printf("Unesi prirodan broj:");
    scanf("%d",&n);
67
69
      U svim varijantama zadatka potrebno je prikazati tabelu.
      Svaka tabela se sastoji iz vrsta i kolona. Tabela se stampa
      vrstu po vrstu, a unutar vrste stampa se jedno po jedno polje.
      Zadatak resavamo pomocu dvostrukih petlji. Brojacka promenljiva
      u spoljasnjoj petlji je i, a u unutrasnjoj j. U svakoj iteraciji
      petlje stampamo polje koje se nalazi u i-toj vrsti i j-toj
      koloni. Koja ce se vrednost nalaziti u tom polju, zavisi od
      varijante zadatka.
79
      Prelazak u novi red stampamo na kraju svake vrste.
81
    /* a */
83
    printf("brojevi od 1 do %d, po %d u redu \n",n*n,n);
    for (i=1;i<=n;i++) /* imamo n vrsta */
85
        for (j=1; j<=n; j++) /* u svakoj vrsti imamo n elemenata*/
87
            printf("%3d ", (i-1)*n+j); /* za i=1: 1,2,3,...,n */
                                          /* za i=2: 10,11,12,...,10+n */
89
                                          /* ... */
91
        printf("\n"); /* prethodna for petlja stampa polja jednog reda
       tabele
                          na kraju svakog reda tabele neophodno je preci
93
        u novi red
95
    }
97
    /* b */
    printf("tablica mnozenja od 1 do %d \n",n);
99
    for (i=1;i<=n;i++)
        for (j=1; j<=n; j++)
            printf("%3d ", i*j);
                                   /* u tablici mnozenja vrednost svakog
        polja je proizvod
                                      vrste i kolone u kojoj se nalazi
        printf("\n");
107
    /* c */
    printf("brojevi od 1 do %d rotirani ulevo \n",n);
    for (i=1;i<=n;i++)
```

```
111
   {
        /* i oznacava broj vrste
           svaka vrsta je zarotirana za i-1 mesta ulevo;
113
           npr. za n=10, 3. red ce biti
           3 4 5 6 7 8 9 10 1 2
           na pocetku svakog reda stampamo vrednosti od i do n
119
           npr. za n=10, u 3. redu prvo stampamo
           3 4 5 6 7 8 9 10
        for (j=i; j<=n; j++)
            printf("%3d ", j);
           nakon toga, dopunimo red vrednostima koje nedostaju
           npr. za n=10, u 3. redu to su
           1 2
        */
        for (j=1; j<i; j++)
             printf("%3d ", j);
133
        printf("\n");
    }
135
    /* d */
    printf("kvadrat \n");
   for (i=0; i<n; i++)
141
           kvadrat predstavlja tabelu sa n vrsta
           gde svaka vrsta sadrzi n polja, a svako
143
           polje je isto i predstavlja karakter *
145
        for (j=0; j < n; j++)
            printf("*");
147
        printf("\n");
    }
149
    /* e */
    printf("donjetrougaona matrica\n");
    for (i=0; i<n; i++)
153
           umesto cele tabele kvadrata zvezdica, stampamo
           samo zvezdice koje se nalaze ispod glavne dijagonale,
           ukljucujuci i glavnu dijagonalu;
159
           za njihovu poziciju (i,j) u tabeli vazi da je
           redni broj vrste i veci ili jednak rednom broju kolone j
161
```

```
163
        for (j=0; j < n; j++)
          if (i \ge j)
165
            printf("*");
        printf("\n");
167
    }
    /* f */
    printf("gornjetrougaona matrica\n");
    for (i=0; i<n; i++)
           umesto cele tabele kvadrata zvezdica, stampamo
           samo zvezdice koje se nalaze iznad glavne dijagonale,
           ukljucujuci i glavnu dijagonalu;
           za njihovu poziciju (i,j) u tabeli vazi da je
           redni broj vrste i manji ili jednak rednom broju kolone j
181
           S obzirom da ispis zvezdica ne pocinje od pocetka reda,
           nephodno je da u slucaju da ne stampamo zvezdicu
183
           odstampamo razmak kako bismo pravilno pozicionirali
           pocetak stampanja reda
185
187
        for (j=0; j< n; j++)
          if (i<=j)
189
            printf("*");
          else
            printf(" ");
        printf("\n");
193
    }
195
    /* g */
    printf("klin \n");
    for (i=0; i<n; i++)
199
    {
           kod klina, i-ti red pocinje sa i razmaka
201
           nakon cega se n-i puta stampaju zajedno zvezdica
           i razmak ("* ")
203
205
       for (j=0; j<i;j++)
           printf(" ");
207
       for (j=0; j< n-i; j++)
           printf("* ");
209
       printf("\n");
211
    }
     return 0;
213
```

```
Sa standardnog ulaza unosi se broj n. Napisati program koji ispisuje
      brojeve od 1 do n, zatim
  od 2 do n - 1, 3 do n - 2, itd. i na kraju ispisuje njihovu sumu. Za
      neispravan unos, program ispisuje broj -1.
4 Na primer, za n=7, program treba da ispise
  1 2 3 4 5 6 7 2 3 4 5 6 3 4 5 4
6 S=64
  */
  #include<stdio.h>
  int main()
  {
12
     int n;
     int i,j;
14
     int S=0;
     printf("Unesi jedan prirodan broj:");
     scanf("%d",&n);
18
     if (n \le 0)
20
        printf("Neispravan unos\n");
        return -1;
24
     for(i=0;i<n;i++)
26
        for (j=i+1;j<n-i+1;j++)
           printf("%d ",j);
           S+=j;
30
        }
     printf("\n");
32
     printf("S=%d\n",S);
     return 0;
34
  }
```

```
/*
    Napisati program koji za uneto vreme ispisuje koliko je sati i minuta ostalo
do ponoci.
*/
#include<stdio.h>

int main()
```

```
| {
     int sati;
     int minuti;
     int preostali_sati;
     int preostali_minuti;
13
     printf("Unesi vreme (broj sati u itervalu [0,24), broj minuta u
      intervalu [0,60)):");
     scanf("%d%d",&sati,&minuti);
     preostali_sati = 24-sati-1;
     preostali_minuti = 60-minuti;
     if (preostali_minuti==60)
19
         preostali_sati++;
        preostali_minuti=0;
23
     printf("Do ponoci je ostalo %d sati i %d minuta\n", 24-sati-1, 60-
25
      minuti);
     return 0;
27 }
```

```
Napisati program koji za uneti ceo broj ispisuje njegovu reciprocnu
      vrednost.
  Ukoliko je uneti broj jednak nuli, ispisati poruku "Nedozvoljeno
      deljenje nulom".
  #include <stdio.h>
  int main()
9
     int x;
     float rx;
     printf("Unesi jedan ceo broj:");
     scanf("%d",&x);
17
       obratiti paznju:
       x==0 - relacija jednakosti (da li je vrednost promenljive x
      jednaka nuli)
       x=0 - naredba dodele (promenljiva x dobija vrednost nula)
19
21
     if (x==0)
23
        printf("Nedozvoljeno deljenje nulom\n");
```

```
else
{
    rx = 1.0/x;
    printf("Reciprocna vrednost unetog broja:%f\n",rx);
}

return 0;
}
```

```
#include <stdio.h>
  Napisati program koji za uneti ceo broj x ispisuje da li je jednak
  manji od nule ili veci od nule.
  */
5
  int main()
  {
    int x;
   printf("Unesi ceo broj:");
9
    scanf("%d",&x);
       obratiti paznju:
13
       x==0 - relacija jednakosti (da li je vrednost promenljive x
      jednaka nuli)
       x=0 - naredba dodele (promenljiva x dobija vrednost nula)
    if (x==0)
17
      printf("Broj je jednak nuli\n");
    else if (x<0)
19
      printf("Broj je manji od nule\n");
    else
      printf("Broj je veci od nule\n");
    return 0;
  }
25
```

```
/*
Napisati program koji za godinu koja se unosi sa standardnog ulaza
na standardni izlaz
ispisuje da li je prestupna.
*/

#include <stdio.h>
```

```
int main()
{
    int x;
    printf("Unesi godinu:");
    scanf("%d",&x);

if ((x%4==0 && x%100!=0) || x%400==0)
    printf("Godina je prestupna\n");
    else
    printf("Godina nije prestupna\n");
    return 0;
}
```

```
Napisati program koji za 2 cela broja uneta sa standardnog ulaza
    ispisuje njihov minimum na standardni izlaz.
  #include <stdio.h>
7 int main()
     int a,b;
     int min1;
     int min2;
     int min3;
13
     scanf("%d%d",&a,&b);
     /* 1. nacin */
     if (a<b)
        min1=a;
19
     else
21
        min1=b;
     printf("Minimum unetih brojeva (1.nacin) je %d\n",min1);
     /* 2. nacin */
     min2 = (a < b) ? a : b;
     printf("Minimum unetih brojeva (2.nacin) je %d\n",min2);
29
     /* 3. nacin */
     min3=a;
     if (b < a)
31
        min3 = b;
     printf("Minimum unetih brojeva (3.nacin) je %d\n",min3);
     return 0;
```

```
/*
    a) Napisati program koji za 3 cela broja uneta sa standardnog ulaza
    ispisuje njihov minimum na standardni izlaz.
    b) Neka uneti brojevi predstavljaju cene artikla. Ukoliko se
      najjeftiniji
    artikal dobija za 1 dinar, napisati kolika je ukupna cena, kao i
      koliko
    dinara se ustedi zahvaljujuci popustu.
  #include <stdio.h>
10 int main()
     int a,b,c;
     int min;
     int min1;
14
     int min2;
     int cena_bez_popusta, cena_sa_popustom;
16
     scanf("%d%d%d",&a,&b,&c);
20
     if (a<b)
         if (a < c) /* poredak: a < b, a < c => a, b, c ili a, c, b */
                  /* poredak: a < b, a > = c = > a < b, c <= a = > c,a,b */
         else
24
            min=c;
                  /* b<=a */
      else
        if (b < c) /* poredak: b <= a,b < c => b,a,c ili b,c,a */
28
                 /* poredak: b<=a, c<=b => c,b,a */
30
32
     printf("Minimum unetih brojeva (1.nacin) je %d\n",min);
      /* 2. nacin */
     /* najpre odredimo minimum brojeva a,b*/
     if (a<b)
36
        min1=a;
     else
38
        min1=b;
40
     if (c<min1)
42
     printf("Minimum unetih brojeva (2.nacin) je %d\n",min1);
44
     /* 3. nacin */
```

```
min2=a;
46
     if(min2>b)
        min2=b:
48
     if(min2>c)
        min2=c:
      printf("Minimum unetih brojeva (3.nacin) je %d\n",min2);
      cena_bez_popusta=a+b+c;
54
      cena_sa_popustom = cena_bez_popusta - min2 + 1;
56
      printf("Cena sa popustom: %.2f\n Cena bez popusta: %d\n Usteda:
      ".2f\n", cena_sa_popustom, cena_bez_popusta, cena_bez_popusta-
      cena_sa_popustom);
58
      return 0;
  }
```

```
2 Napisati program koji za koeficijente kvadratne jednacine
  koji se unose sa standardnog ulaza na standardni izlaz
  ispisuje koliko realnih resenja jednacina ima i ako ih ima, ispisuje
      resenja jednacine
  zaokruzena na dve decimale.
  #include <stdio.h>
  #include <math.h>
  int main()
     float a,b,c;
     float D;
12
     float x1,x2;
     printf("Unesi koeficijente kvadratne jednacine:");
     scanf("%f%f%f",&a,&b,&c);
     /* proveravamo da li je kvadratna jednacina korektno zadata */
     if (a==0)
18
        if (b==0)
           if(c==0) /* slucaj a==0 && b==0 && c==0 */
                printf("Jednacina ima beskonacno mnogo resenja\n");
           else /* slucaj a==0 && b==0 && c!=0 */
                printf("Jednacina nema resenja\n");
        else /* slucaj a==0 && b!=0 */
           x1=-c/b;
26
           printf("Jednacina ima jedinstveno realno resenje %.2f\n",x1)
28
     else /* slucaj a!=0 */
```

```
30
     {
        D=b*b-4*a*c; /* funkcija sqrt nalazi se u biblioteci math.h (
      prevodjenje sa -lm opcijom) */
        if (D<0)
          printf("Jednacina nema realnih resenja\n");
34
        else if (D>0)
36
          x1 = (-b+sqrt(D))/(2*a);
          x2 = (-b-sqrt(D))/(2*a);
38
          printf("Jednacina ima dva razlicita realna resenja %.2f i %.2
      f\n",x1,x2);
        }
40
        else
42
          x1 = (-b)/(2*a);
          printf("Jednacina ima jedinstveno realno resenje %.2f\n",x1);
44
     }
46
     return 0;
48
```

```
3 Napisati program koji za karakter koji ucitava jedan karakter i :
  - u slucaju da je uneta cifra, ispisuje nju i njen ascii kod
5 - u slucaju da je uneto malo slovo, ispisuje njega, njegov ascii kod,
       odgovarajuce veliko slovo i njegov ascii kod
  - u slucaju da je uneto veliko slovo, ispisuje njega, njegov ascii
      kod, odgovarajuce malo slovo i njegov ascii kod
  - u ostalim slucajevima, ispisuje uneti karakter i njegov ascii kod
 #include <stdio.h>
  int main()
11 {
     char c;
     printf("Unesi jedan karakter:");
     scanf("%c", &c);
     if (c>='0' && c<='9')
17
        printf("cifra:%c ascii:%d\n",c,c);
     else if (c>='A' \&\& c<='Z')
        printf("veliko slovo:%c ascii:%d odgovarajuce malo:%c, ascii:%d
19
      \n",c,c,c-'A'+'a',c-'A'+'a'); /* Razlika izmedju ascii koda
      svakog malog i odgovarajuceg velikog slova
                                        je konstanta koja se moze
      sracunati izrazom 'a'-'A' (i iznosi 32) */
```

```
1 /*
  Napisati program koji ucitava tri cela broja i ispisuje zbir onih
      unetih brojeva
  koji su pozitivni.
  #include<stdio.h>
  int main()
    int a,b,c;
    int s;
    printf("Unesi prvi ceo broj:");
    scanf("%d",&a);
    printf("Unesi drugi ceo broj:");
    scanf("%d",&b);
15
    printf("Unesi treci ceo broj:");
    scanf("%d",&c);
    s=0; /* inicijalizujemo promenljivu s na nulu */
    if (a>0)
       s=s+a; /* naredba dodele: vrednost izraza a desne strane znaka
      jednakosti
23
                  dodeljujemo promenljivoj sa leve strane znaka
      jednakosti.
                  Staru vrednost promenljive s saberemo sa vrednoscu
      promenljive a
                  i dobijenu vrednost upisemo u promenljivu s */
27
    if (b>0)
       s+=b; /* operator +=
29
                 s+=b je skraceni zapis za s=s+b
31
    if (c>0)
       s+=c;
33
    printf("Suma unetih pozitivnih brojeva: %d\n",s);
    return 0;
```

```
37 }
```

```
/*
  Napisati program koji za realan broj unet sa standardnog ulaza
  ispisuje njegovu apsolutnu vrednost.
  #include<stdio.h>
9 #include < math.h>
  #include<stdlib.h>
int main()
13
     float x;
     float y;
     printf("Unesi jedan realan broj:");
17
     scanf("%f",&x);
     /* 1. nacin */
19
     if (x>0)
       y=x;
     else
     printf("Apsolutna vrednost broja %f je %f\n",x,y);
     /* 2. nacin */
     y=x;
     if (y<0)
       y=-y;
29
     printf("Apsolutna vrednost broja %f je %f\n",x,y);
     /* 3. nacin - pogresan!*/
     y=abs(x); /* funkcija abs vraca ceo broj! za racunanje apsolutne
      vrednosti realnog broja treba koristiti funkciju fabs */
               /* funkcija abs se nalazi u zaglavlju stdlib.h */
35
     printf("Apsolutna vrednost broja %f je %f\n",x,y);
37
     /* 4. nacin */
     y=fabs(x); /* funkcija fabs se nalazi u zaglavlju math.h */
39
     printf("Apsolutna vrednost broja %f je %f\n",x,y);
     return 0;
41
```

```
Napisati program koji poziva korisnika da unese jedan karakter i
      ispisuje
  da li je uneti karakter samoglasnik.
  #include <stdio.h>
  int main()
10
    char c;
    printf("Unesi jedan karakter:");
    scanf("%c", &c);
14
    switch(c)
      case 'A' :
16
      case 'E' :
      case 'I' :
18
      case '0' :
      case 'U' :
20
      case 'a' :
      case 'e' :
22
      case 'i' :
      case 'o' :
24
      case 'u' : printf("Uneli ste samoglasnik\n");
26
      default : printf("Niste uneli samoglasnik\n");
            break;
28
30
    return 0;
  }
```

```
/*
Napisati program koji za uneti dan i mesec ispisuje godisnje doba kom pripadaju. Mozemo podrazumevati da je unos korektan.

*/

#include <stdio.h>

int main()
{
   int d,m;
   printf("Unesi dan i mesec");
   scanf("%d%d",&d,&m);
```

```
switch(m) /* argument u naredbi switch mora biti celobrojna
      promenljiva */
       case 1: /* argument u naredbi case mora biti celobrojna
      konstanta */
       case 2: /* ispitujemo da li je m==2 */
          printf("zima\n");
          break;
19
       case 3:
          if (d<21)
            printf("zima\n");
          else
            printf("prolece\n");
          break;
       case 4:
       case 5:
27
          printf("prolece\n");
          break;
       case 6:
          if (d<21)
            printf("prolece");
          else
33
            printf("leto");
          break;
35
       case 7:
       case 8:
          printf("leto");
          break;
39
       case 9:
          if (d<23)
41
            printf("leto\n");
43
          else
            printf("jesen\n");
          break;
45
       case 10:
       case 11:
          printf("jesen\n");
          break;
49
       case 12:
          if (d<22)
            printf("jesen\n");
          else
            printf("zima\n");
    }
    return 0;
 }
```

```
/*
Napisati program koji od korisnika zahteva da unese
```

```
3 cetvorocifreni broj. Program za taj broj proverava
  da li su cifre uredjene rastuce, opadajuce ili nisu
5 uredjene i stampa odgovarajucu poruku na standardni
  izlaz. Voditi racuna o nekorektnim unosima. Na primer,
pokretanje programa moze da izgleda ovako:
9 Unesi jedan cetvorocifreni broj: -1357
  Cifre su mu uredjene neopadajuce.
  ili ovako
13
  Unesi jedan cetvorocifreni broj: 9952
15 Cifre su mu uredjene nerastuce.
17 ili ovako
19 Unesi jedan cetvorocifreni broj: 9572
  Cifre su mu nisu uredjene.
  Unesi jedan cetvorocifreni broj: 123
23 Uneti broj nije cetvorocifren.
25 */
  #include <stdio.h>
29 #include <stdlib.h>
31 int main()
33
    int x;
    char c1:
                /* cifre su brojevi {0,1,2,3,4,5,6,7,8,9} */
    char c10;
35
    char c100;
    char c1000;
37
    printf("Unesi jedan cetvorocifreni broj:");
39
    scanf("%d", &x);
41
    x=abs(x); /* u slucaju da je broj negativan, uzimamo njegovu
      apsolutnu vrednost
                     kako ne bismo za cifre dobili negativne brojeve */
43
              /* funkcija abs nalazi se u zaglavlju stdlib.h */
45
    if (x<1000 || x>9999)
       printf("Uneti broj nije cetvorocifren\n");
47
    else
49
       c1 = x%10;
       c10 = (x/10)\%10;
       c100 = (x/100)\%10;
       c1000 = (x/1000)\%10;
```

```
/*
  Sa standardnog ulaza unose se jedan karakter i 8 realnih brojeva koji
       predstavljaju
  koordinate cetiri tacke: A(x1, y1), B(x2, y2), C(x3, y3), D(x4, y4).
      Na osnovu unetetog karaktera
  ispisuje se odgovarajuca poruka na standardni izlaz:
  k - proverava da li su date tacke temena pravougaonika cije su
      stranice paralelne koordinatnim osama i
      u slucaju da jesu, ispisuje obim datog pravougaonika; mozemo
      podrazumevati da ce korisnik koordinate tacaka
      unosi redom A,B,C,D, pri cemu ABCD opisuje pravougaonik cije su
      stranice AB, BC, CD i DA, a dijagonale AC i BD
      na primer, tacke (1,1), (2,1), (2,2), (1,2) cine pravougaonik cije
      su stranice paralelne koordinatnim osama i ciji je obim 4
      a tacke (1,1),(2,2),(3,3),(4,4) ne cine pravougaonik
  h - proverava da li su unete tacke kolinearne i ukoliko jesu,
      ispisati jednacinu prave kojoj pripadaju
      na primer, tacke (1,2),(2,3),(3,4),(4,5) su kolinearne i
      pripadaju pravoj y=x+1
      tacke (1,1),(1,2),(1,3),(1,4) su kolinearne i pripadaju pravoj x
      a tacke (1,1),(2,1),(2,2),(1,2) nisu kolinearne
13
  j - Kramerovim pravilom proverava da li je dati sistem jednacina
x_1 \times x_2 \times x_3 = x_4 - x_3
  y1 * p + y2 * q = y4 - y3
17
      odredjen, neodredjen ili nema resenja, i u slucaju da je odredjen
       ispisati resenja.
      na primer, za unete koordinate (1,1),(1,1),(1,0),(2,2) sistem
      nema resenja
                 za unete koordinate (1,1),(1,1),(1,1),(1,1) sistem je
19
      neodredjen ili nema resenja
                 za unete koordinate (6,1),(8,3),(10,-4),(9,1) sistem
      ima jedinstveno resenje 4.30, 3.10
```

```
|#include<stdio.h>
25 #include < math.h>
  int main()
  {
27
     char c:
     float x1,y1,x2,y2,x3,y3,x4,y4;
     float kab, kbc, kad;
     float dab, dad;
31
     float delta, deltap, deltaq;
     float 0:
33
     float k,n;
35
     printf("Unesi jedan karakter:");
     scanf("%c",&c);
37
     printf("Unesi realne koordinate 4 tacke:");
39
     scanf("%f%f%f%f%f%f%f%f",&x1,&y1,&x2,&y2,&x3,&y3,&x4,&y4);
41
     switch (c)
     {
43
         case 'k':
            if (y1==y2 && y3==y4 && x1==x4 && x2==x3)
45
                dab = sqrt(pow(x1-x2,2)+pow(y1-y2,2)); // funkcija pow(x
47
       ,y) racuna vrednost stepene funkcije x^y
                dad = sqrt(pow(x1-x4,2)+pow(y1-y4,2)); // x i y su
       realne vrednosti
                0 = 2*dab + 2*dad;
49
                printf("Obim pravougaonika je %f\n",0);
            }
             else
                printf("Tacke ne cine pravougaonik sa stranicama koje su
53
        paralelne koordinatnim osama\n");
            break:
         case 'h':
            if ((x1-x2)!=0) // ukoliko se tacke A(x1,y1) i B(x2,y2) ne
       nalaze na pravoj koja je paralelna x osi
                k = (y1-y2)/(x1-x2); //izracunamo k,n za pravu odredjenu
       tackama A(x1,y1) i B(x2,y2)
                n = y1-k*x1;
59
                if (y3==x3*k+n && y4==x4*k+n)
                                                 // proverimo da li tacke
61
       C(x3,y3) i D(x4,y4) nalaze na toj pravoj
                   printf("Tacke su kolinearne, pripadaju pravoj y=%f*x
       +%f\n",k,n);
                else
                   printf("Tacke nisu kolinearne\n");
             }
             else // ukoliko se A i B nalaze na pravoj koja je paralelna
        x osi
                if (x3==x1 \&\& x4==x1) // proverimo da li tacke C(x3,y3)
```

```
i D(x4,y4) nalaze na toj pravoj
                  printf ("Tacke su kolinearne, pripadaju pravoj x=%f\n
      ".x1):
                else
                   printf("Tacke nisu kolinearne\n");
            break:
         case 'j':
            delta = x1*y2-x2*y1;
            deltap = x2*(y4-y3)-y2*(x4-x3);
            deltaq = x1*(y4-y3)-y1*(x4-x3);
            if (delta!=0)
                printf("Sistem ima jedinstveno resenje %.2f, %.2f\n",
      deltap/delta, deltaq/delta);
            else if (deltap==0 && deltaq==0)
                printf("Sistem je neodredjen ili nema resenja.\n");
                printf("Sistem nema resenja\n");
81
            break:
         default:
83
            printf("Nekorektan unos\n");
     }
85
     return 0;
  }
87
```

```
Napisati program koji 10 puta ispisuje tekst "We love C programming".
  #include<stdio.h>
  int main()
  {
                   /* promenljiva i kontrolise koliko puta ce se petlja
     int i=0;
       izvrsiti */
     while (i<10) /* pre ulaska u telo petlje proverava se da li je */
                   /* ispunjen uslov petlje */
         printf("We love C programming\n");
         i++; /* operator ++ uvecava i promenljivu za 1
13
                 i++; ima isti efekat kao i=i+1;
                 ili i+=1;
17
                 ukoliko ne bismo menjali vrednost promenljive i doslo
      bi
                 do beskonacne petlje!
19
     }
23
        brojanje u while petlji smo mogli realizovati i preko uslova:
```

```
i=1;
25
       while (i \le 10)
27
29
       ili
31
       i=2;
33
       while (i \le 11)
35
37
       ili
39
       i=3:
41
       while(i<13)
43
45
          Brojanje pocev od 0 uz koriscenje stroge nejednakosti
47
          je u duhu programskog jezika C i zato cemo ovaj nacin
          brojanja najcesce koristiti
49
      return 0;
51
  }
```

```
2 Napisati program koji poziva korisnika da unese pozitivan ceo broj n
  a potom ispisuje brojeve od 0 do n-1.
  */
6 #include < stdio.h>
8 int main()
10
     int x;
     int n;
     printf("Unesi pozitivan ceo broj:");
14
     scanf("%d", &n);
     x=0;
     while (x<n)
         printf("%d\n", x);
18
         x++;
```

```
20 } return 0; 22 }
```

```
Napisati program koji za uneti pozitivan ceo broj
     izracunava njegov faktorijel. Testirati program
     za razlicite vrednosti promenljive x. Obratiti paznju
     da pocev od 23! dolazi do prekoracenja.
  */
 #include<stdio.h>
10 int main()
   int x;
   unsigned long f;
14
   int i;
    int original;
16
   printf("Unesi x>=0:");
18
    scanf("%d",&x);
20
   original=x;
   f=1;
   if (x<0)
      printf("Nekorektan unos\n");
    else
24
       while (x>1)
26
          f=f*x; /* vrednost izraza sa desne strane naredbe dodele
28
                     dodeljujemo promenljivoj sa leve strane naredbe
      dodele
30
                /* operator -- umanjuje vrednost promenljive x za 1
                    naredba x--; ima isti efekat kao x-=1;
                    ili x=x-1;
34
       printf("%d! = %lu\n",x,f);
                                          /* nekorektno: vrednost
36
      promenljive x je unistena */
      printf("%d! = %lu\n", original,f); /* korektno: promenljiva
      original sadrzi vrednost promenljive x pre ulaska u petlju */
38
    }
40
42
    return 0;
```

| }

```
Napisati program koji poziva korisnika da unese pozitivan ceo broj
     a zatim za unetih n celih brojeva ispisuje sumu pozitivnih i sumu
     negativnih brojeva.
  #include<stdio.h>
  int main()
     int n;
     int x;
     int suma_poz;
     int suma_neg;
     int i;
17
     printf("Unesi pozitivan ceo broj:");
     scanf("%d",&n);
19
     suma_poz=0; /* promenljivim koje ce sadrzati sumu se pre ulaska u
       petlju */
     suma_neg=0; /* dodeljuje se 0 (neutral za sabiranje) */
     i=0;
23
     while(i<n)
         printf("Unesi ceo broj:");
27
         scanf("%d", &x);
29
         if (x<0)
            suma_neg+=x;
31
         else
            suma_poz+=x;
33
         i++;
35
37
     printf(" Suma pozitivnih: %d\n Suma negativnih: %d\n",suma_poz,
      suma_neg);
     return 0;
39
  }
```

Rešenje 2.39

```
Napisati program koji omogucava korisniku da unosi cele brojeve dok
    ne unese nulu. Nakon toga ispisati proizvod onih unetih brojeva
   su pozitivni.
  #include <stdio.h>
  int main()
10
    int x;
    int p;
12
    while (1) /* izraz 1 je konstantan; razlicit je od nule sto znaci
14
      da ga tumacimo kao tacnog */
       printf("Unesi jedan ceo broj:");
       scanf("%d", &x);
       if (x==0) /* ukoliko je uneta nula */
18
          break; /* break prekidamo petlju; izvrsavanje se nastavlja
      od prve naredbe nakon petlje */
20
                   /* ukoliko je unet negativan broj, tu vrednost ne
      zelimo da pomnozimo sa ukupnim proizvodom p; zato moramo
      nastaviti dalje */
          continue; /* sa izvrsavanjem petlje; continue prekida
      trenutnu iteraciju petlje tako sto preskace sve naredbe
                        koje nakon njega slede; izvrsavanje se
      nastavlja od provere uslova petlje */
       p=p*x;
24
26
    printf("Proizvod unetih brojeva je %d\n",p);
28
    return 0;
30 }
```

```
/*
Napisati program koji za uneti ceo broj ispisuje njegove cifre
u obrnutom poretku.

*/

#include<stdio.h>
#include<stdlib.h>
int main()
{
   int x;
```

```
char cifra;
     printf("Unesi ceo broj:");
12
     scanf("%d", &x);
14
     x = abs(x); /* pretvaranje u apsolutnu vrednost se vrsi za slucaj
      kada je unet
                     negativan broj kako bismo osigurali da ce nam
       izdvojene cifre
             biti pozitivne
                  */
18
     while (x>0)
20
        cifra=x%10;
                                 /* izdvajamo poslednju cifru broja x */
22
        printf("%d\n", cifra);
                                /* ako je npr x=1582, x%10 ce biti 2,
        x/=10;
24
                                                     a x/10 ce biti 158;
                                          npr x=5, x\%10 ce biti 5
26
                                                  a x/10 ce biti 0 */
     }
28
     return 0;
30
  }
```

```
Napisati program koji omogucava korisniku da unosi karaktere dok ne
      zada tacku i ukoliko je karakter malo slovo,
3 ispisuje odgovarajuce veliko, ukoliko je karakter veliko slovo
      ispisuje odgovarajuce malo, a u suprotnom ispisuje
  isti karakter kao i uneti.
  #include <stdio.h>
  int main()
  {
    int c;
13
     /* funkcija getchar ucitava jedan karakter.
        naredbom dodele (c=getchar()) promenljivoj c bice dodeljena
        ascii koda unetog karaktera
        obratiti paznju na zagrade!
17
    while((c=getchar())!='.')
19
      if (c \ge 'A' \&\& c \le 'Z')
        putchar(c+'a'-'A'); /* Razlika izmedju ascii koda svakog malog
      i odgovarajuceg velikog slova
```

```
je konstanta koja se moze sracunati

izrazom 'a'-'A' (i iznosi 32) */

else if (c>='a' && c<='z')

putchar(c-'a'+'A');

else

putchar(c);

}

return 0;
}
```

```
Napisati program koji omogucava korisniku da unosi karaktere dok
      ne zada EOF a potom ispisuje broj velikih slova, broj malih slova
      broj cifara, broj belina i zbir cifara.
  */
6
  #include <stdio.h>
  int main()
10 {
    /* promenljivoj c dodelicemo povratnu vrednost funkcije getchar()
       funkcija getchar() ucitava jedan karakter sa standardnog ulaza
12
       i vraca njegov ascii kod; povratna vrednost funkcije getchar je
       int, pa i promenljiva c mora biti tipa int
    */
16
    int c;
     /* brojaci moraju biti inicijalizovani na 0 */
18
    int br_v=0;
    int br_m=0;
20
    int br_c=0;
    int br_b=0;
    int br_k=0;
    int suma=0;
24
26
    while((c=getchar())!=EOF)
                                            /* petlja se zavrsava kada
      korisnik ne unese karakter, vec zada konstantu EOF */
                                            /* ova konstanta se zadaje
      kombinacijom tastera CTRL+D. U tom slucaju, getchar() vraca -1*/
      if (c>='A' && c<='Z')
        br_v++; /* <=> br_v = br_v+1; */
      else if (c>='a' \&\& c<='z')
30
        br_m++;
      else if (c>='0' \&\& c<='9')
        br_c++;
34
```

```
suma=suma+c-'0';
                                     /* funkcija getchar() vraca ascii
      kod unetog karaktera; ascii kodovi cifara 0,1,...,9
                                      su redom 48,49,...,57; Na primer,
36
      za unetu 1
                                      promenljiva c ce imati vrednost
      49. Zbog toga bi bilo pogresno racunati
                      zbir kao zbir=zbir+c. Promenljivu zbir zato
      racunamo kao zbir=zbir+(c-'0')
                      jer c-'0' ce za unetu 0 proizvesti 48-'0' sto je
      0,
                      za unetu 1 49-'0' sto je 1, za unetu 2 50-'0' sto
40
      je 2, ...*/
      else if (c=='\t' || c=='\n' || c==' ')
42
        br_b++;
44
      br_k++;
46
    printf("velika: %d, mala: %d, cifre: %d, beline: %d, svi: %d\n",
      br_v, br_m, br_c, br_b, br_k);
    printf("suma cifara: %d\n", suma);
50
    return 0;
52 }
```

```
/* Niz prirodnih brojeva formira se na sledeci nacin:
_{2} an+1 = an/2 ako je an parno
  an+1 = (3*an+1)/2 ako je an neparno
  Napisati program koji za uneti pocetni clan niza aO stampa niz
      brojeva sve do prvog clana jednakog
  1.
  */
  #include<stdio.h>
8 int main()
    int a0;
10
    int an, an1;
    printf("Unesi pocetni clan niza brojeva:");
    scanf("%d",&a0);
14
    if (a0>0)
16
      printf("%d\n", a0);
18
      an=a0;
20
      while(an!=1)
```

```
if (an%2) /* ukoliko je vrednost izraza an%2 razlicita od nule,
      */
                  /* izraz se tumaci kao tacan i izvrsavaju se naredbe
24
      iz if grane */
         an1=(3*an+1)/2;
26
        else /* u suprotnom, ukoliko je vrednost izraza an%2 jednaka
      nuli, izraz */
            /* se tumaci kao netacan i izvrsavaju se naredbe iz else
28
      grane */
         an1=an/2;
30
        printf("%d\n",an1);
        an=an1;
    }
34
    else
       printf("Nekorektan unos\n");
36
    return 0;
38
```

```
Napisati program koji za uneti ceo broja n ispisuje n puta tekst
     "We love C programming" koriscenjem while, for i do while petlje.
      Obratiti paznju
     na rezultat kada je n<=0.
  */
5
7 #include <stdio.h>
9 int main()
     int n,m;
     int i;
     printf("Unesi ceo broj:");
     scanf("%d",&n);
17
     /* 1. nacin - while petlja */
19
     printf("while: ");
21
     i=0;
     while (i<n)
                           /* uslov petlje se proverava pre ulaska u
      telo petlje */
23
        printf("We love C programming\n");
25
        i++;
```

```
}
     printf("\n");
     /* 2. nacin - for petlja */
     printf("for: ");
31
                            /* naredba i=0 se izvrsava jednom, pre prve
       iteracije */
     for(i=0;i<n;i++)
                            /* uslov petlje i<=m se proverava pre svake</pre>
      iteracije */
        printf("We love C programming\n"); /* naredba i++ se izvrsava
       nakon svake iteracije */
35
     printf("\n");
37
     /* 3. nacin - do while petlja */
     printf("do while: "); /* uslov petlje se proverava na kraju svake
39
       iteracije */
                             /* zbog toga se do while petlja izvrsava
      bar jednom, cak i u slucaju */
                             /* da uslov petlje nikada nije ispunjen */
41
     i=0;
                                             /* petlja se zapocinje bez
     dο
43
      provere uslova */
        printf("We love C programming\n"); /* stampa se dati tekst */
45
                                              /* uvecava se vrednost
        i++:
      promenljive i */
47
     while(i<n);
                                             /* proverava se uslov i
      ukoliko je ispunjen, nastavlja se sa sledecom iteracijom */
                                             /* u suprotnom, petlja se
49
      zavrsava i program se nastavlja od prve naredbe koja sledi za
      petljom */
     printf("\n");
51
     return 0;
```

```
/*
Napisati program koji za uneta dva cela broja n i m ispisuje sve cele brojeve
iz intervala [n,m] koriscenjem while, for i do while petlje.
Obratiti paznju
na rezultat kada je n>m.
*/
#include <stdio.h>
```

```
int main()
10 | {
     int n.m:
12
     int i:
14
     printf("Unesi dva cela broja:");
     scanf("%d%d",&n,&m);
     /* 1. nacin - while petlja */
18
     printf("while: ");
20
     i=n:
     while (i<=m)
                          /* uslov petlje se proverava pre ulaska u
      telo petlje */
        printf("%d ", i);
24
        i++;
26
     printf("\n");
28
     /* 2. nacin - for petlja */
30
     printf("for: ");
                            /* naredba i=n se izvrsava jednom, pre prve
      iteracije */
     for(i=n;i<=m;i++)
                            /* uslov petlje i<=m se proverava pre svake
      iteracije */
       printf("%d ", i);
                           /* naredba i++ se izvrsava nakon svake
34
      iteracije */
     printf("\n");
36
     /* 3. nacin - do while petlja */
38
     printf("do while: "); /* uslov petlje se proverava na kraju svake
       iteracije */
                            /* zbog toga se do while petlja izvrsava
40
      bar jednom, cak i u slucaju */
                            /* da uslov petlje nikada nije ispunjen */
     i=n;
42
                          /* petlja se zapocinje bez provere uslova */
     dο
44
        printf("%d ",i); /* stampa se vrednost promenljive i */
        i++;
                          /* uvecava se vrednost promenljive i */
46
     }
     while(i<=m);
                          /* proverava se uslov i ukoliko je ispunjen,
48
     nastavlja se sa sledecom iteracijom */
                          /* u suprotnom, petlja se zavrsava i program
      se nastavlja od prve naredbe koja sledi za petljom */
     printf("\n");
50
     return 0;
```

52 }

Rešenje 2.46

```
Program izracunava minimum n unetih brojeva.
  Npr. za n=4 i brojeve 3 8 2 9 program ispisuje 2
  */
  #include <stdio.h>
6
  int main()
      int n, i;
      float x, min;
12
      printf("Unesi n>0:");
      scanf("%d", &n);
      if (n \le 0)
                                         /* ako je unos neispravan */
14
           printf("Neispravan unos\n");
           return -1;
                                         /* prekidamo izvrsavanje
       programa pomocu naredbe return */
                                         /* u slucaju greske kao sto je
18
      neispravan unos vracamo vrednost -1 */
      printf("Unesi realan broj:");
      scanf("%f", &x);
                                   /* prvi broj je unet izvan petlje */
20
                                   /* kako bi bio njegova vrednost bila
       dodeljena promenljivoj min */
                                   /* neophodno je da promenljiva min
      bude inicijalizovana pre ulaska u petlju */
                                   /* da bi uslov x<min mogao da bude
       ispitan u prvoj iteraciji */
      i=0:
24
      while(i<(n-1))
26
        printf("Unesi realan broj:");
         scanf("%f", &x);
28
        if(x<min)
           min=x;
30
         i++;
      printf("Minimum je: %f\n", min);
      return 0;
34
```

```
/*
a) Napisati program za uneti pozitivan ceo broj n ispisuje zbir
```

```
s = 1+2^3+3^3+...+n^3. Na primer, za n=4, izlaz iz programa
        treba da bude:
        Suma kubova od 1 do 4 je 100
     b) Modifikovati program tako da ispisuje zbir s = 1+2^3+3^3+...+k
6
        za svako i od 1 do n. Na primer, za n=4, izlaz iz programa
      treba da
8 bude:
  i=1, n=1
10 i=2, n=9
  i=3, n=36
12 i=4, n=100
14 */
16 #include <stdio.h>
18 int main()
20
  int n;
  int i;
  int s;
22
24
   printf("Unesite jedan pozitivan ceo broj:");
  scanf("%d", &n);
26
  if (n<0)
28
    return -1;
30
  s=0; /* inicijalizacija promenljive u kojoj se cuva suma kubova */
32
  for(i=1;i<=n;i++)
34
       s+=i*i*i;
36
       /* b) */
       printf("i=%d, s=%d\n", i, s);
38
   }
   /* a) */
40
   printf("Suma kubova od 1 do %d: %d\n", n, s);
  return 0;
42
```

```
/*
Napisati program koji ispisuje sve prave delioce unetog pozitivnog celog broja.

*/
```

```
#include<stdio.h>
  #include<math.h>
  int main()
     int x;
     int i;
      printf("Unesi x>0:");
      scanf("%d", &x);
      if (x \le 0)
         printf("Neispravan unos\n");
    return -1;
19
     /* 1. nacin */
     printf("-----\n");
     for(i=2;i<x;i++)
        printf("proveravam za %d...\n",i);
        if (x\%i==0)
          printf("\t delilac:%d \n",i);
29
     /* 2. nacin (brzi) */
     printf("-----\n");
31
     for(i=2;i<=sqrt(x);i++)
        printf("proveravam za %d...\n",i);
        if (x\%i==0)
         if (i==x/i) /* u slucaju kada je delilac koren broja, npr 4
      za 16, ispisujemo ga jednom */
          printf("\t delilac:%d \n",i);
                      /* u suprotnom, npr 2 za 16, ispisujemo i 2 i 8
          else
      */
          printf("\t delioci:%d %d \n",i,x/i);
39
     return 0;
41
```

```
#include <stdio.h>

int kvadrat(int x)
{

/* promenljive u listi argumenata funkcije, kao i one
    deklarisane u samoj funkciji, lokalne su za tu funkciju
    sto znaci da se promenljive x i y nece "videti" nigde izvan
    funkcije kvadrat (ni u funkciji main ni u funkciji kub)
```

```
9
     */
     int y;
     y = x*x;
     return y;
13
  }
  int kub(int a)
 {
17
        u listi argumenata funkcije mozemo, a ne moramo, imati
19
      promenljivu
        istog naziva kao promenljiva koja je deklarisana u main
      funkciji
        (u ovom slucaju promenljiva a); ova promenljiva se razlikuje
        od promenljive a deklarisane u main funkciji i vidljiva je
        samo unutar funkcije kub
23
     return a*a*a;
  }
  int main()
  {
29
     int a, kv, kb;
     printf("Unesi ceo broj:");
31
     scanf("%d",&a);
33
     kv = kvadrat(a); /* promenljivoj kv dodeljujemo povratnu vrednost
      funkcije kvadrat */
     kb = kub(a);     /* promenljivoj kb dodeljujemo povratnu vrednost
35
      funkcije kub */
     printf("Kvadrat broja %d je %d, a njegov kub je %d\n", a, kv, kb);
     return 0;
 }
39
```

```
/*
Napisati program koji za uneti realan broj x i ceo broj n ispisuje vrednost stepena x^n. Unosenje promenljivih, racunanje stepena i ispis promenljivih realizovati u posebnim funkcijama.

*/

#include <stdio.h>
#include <stdib.h>

float stepen(float a, int b)
{
    float s=1;
    int i;
```

```
for(i=0;i<abs(b);i++)
      s=s*a;
17
    return b>0 ? s : 1/s; /* ukoliko je izlozilac b negativan,
      izracunamo a^|b| i vracamo reciprocnu vrednost
                                 izracunatog stepena */
19
  }
  int main()
23
    int n;
25
    float x;
    float s;
29
    printf("Unesi jedan realan i jedan ceo broj:");
    scanf("%f%d",&x,&n);
31
    s = stepen(x,n);
33
    printf("%f^%d=%f\n",x,n,s);
37
    return 0;
  }
39
```

```
Napisati funkciju koja za dva data cela broja odredjuje
    najveci zajednicki delilac. Napisati potom glavni program
   koji testira ovu funkciju.
7 #include <stdio.h>
9 int euklid(int x, int y)
    int r;
    /* Euklidov algoritam */
    while(y)
               /* algoritam se zaustavlja kada vrednost */
               /* promenljive y postane nula */
      r=x\%y;
      x=y;
17
      y=r;
19
    return x; /* nzd je sacuvan u promenljivoj x */
21 }
```

```
int main()
{
  int a,b;
  int nzd;

printf("unesi dva cela broja:");
  scanf("%d%d", &a,&b);

nzd = euklid(a,b); /* promenljivoj nzd dodeljujemo povratnu
      vrednost funkcije euklid */

printf("najveci zajednicki delilac za %d i %d je %d\n", a,b,nzd);

return 0;
}
```

```
Napisati funkciju koja za dato n vraca zbir reciprocnih vrednosti
      brojeva od 1 do n.
  Napisati program koji omogucava korisniku da unese prirodan broj n, a
       potom ispisuje zbir reciprocnih
  vrednosti brojeva od 1 do n koristeci funkciju float zbir_reciprocnih
      (int n). Rezultat zaokruziti
  na dve decimale.
8 #include <stdio.h>
10 float zbir_reciprocnih(int n)
  {
   float z=0;
12
   int i;
   for(i=1;i<=n;i++)
14
      z+=1.0/i; /* da bismo dobili reciprocnu vrednost broja, vazno je
       da izbegnemo celobrojno deljenje dva cela broja */
16
   return z; /* tako sto ce npr deljenik biti 1.0 umesto 1 */
  }
18
  int main()
20 {
    int n;
   printf("Unesi jedan pozitivan ceo broj:\n");
    scanf("%d", &n);
    printf("Zbir reciprocnih vrednosti brojeva od 1 do %d je %.2f\n", n
24
      , zbir_reciprocnih(n));
    /* povratna vrednost funkcije zbir_reciprocnih je float; funkciju
      mozemo pozvati u okviru
```

```
naredbe printf i umesto specifikatora %.2f bice ispisana
povratna vrednost funkcije
zbir_reciprocnih zaokruzena na dve decimale */
return 0;
}
```

```
Napisati funkciju koja racuna aritmeticku sredinu cifara datog celog
  Napisati potom glavni program koji omogucava korisniku da unese ceo
  i racuna aritmeticku sredinu njegovih cifara primenom napisane
      funkcije. Ispisati
  izracunatu vrednost zaokruzenu na dve decimale.
  #include<stdio.h>
9 #include < stdlib.h>
float aritmeticka_sredina(int x)
     int zbir_cifara=0;
     int broj_cifara=0;
     char cifra;
     if (x==0)
                   /* u slucaju da je uneta 0 */
        return 0; /* aritmeticka sredina cifara iznosi 0 i tu vrednost
       vracamo */
19
     x=abs(x); /* uzimamo apsolutnu vrednost broja za slucaj da je
      negativan */
     while(x)
        cifra=x%10;
        broj_cifara++;
        zbir_cifara+=cifra;
29
        x/=10;
31
     }
     return (0.0+zbir_cifara)/broj_cifara; /* posto su zbir_cifara i
      broj_cifara celobrojne vrednosti,
                                                neophodno je da bar
      jednu od njih konvertujemo u realnu
                                                kako bismo izbegli
      celobrojno deljenje */
```

```
/*
  Napisati funkciju koja za dva realna broja x i y i jedan neoznaceni
      ceo broj n
3 ispisuje vrednosti funkcije sin u n ravnomerno rasporedjenih tacaka
      intervala [x,y].
  Napisati potom glavni program koji omogucava korisniku da unese
      potrebne vrednosti
  i poziva napisanu funkciju.
  #include <stdio.h>
9 #include <math.h>
11 void ispis(float x, float y, int n) /* funkcija nema povratnu
      vrednost; zbog toga je povratni tip void */
13
    float i;
   float korak=(y-x)/(n-1);
    for(i=x;i<=y;i+=korak)
      printf("sin(\%.4f)=\%.4f\n", i,sin(i));
17
19 }
21 int main()
23
    float a,b;
    int n;
   float t;
25
    printf("Unesi dva realna broja:");
   scanf("%f%f",&a,&b);
    printf("Unesi jedan ceo broj > 1:");
    scanf("%u",&n);
29
    if (n<=1 || a==b)
31
    {
33
        printf("Nekorektan unos\n");
```

```
Napisati funkciju koja broji neparne cifre u zapisu datog celog broja
      . Napisati
  potom glavni program koji unosi cele brojeve dok se ne unese nula, i
      ispisuje
  broj neparnih cifara svakog unetog broja koriscenjem napisane
      funkcije.
  #include<stdio.h>
  #include<stdlib.h>
int broj_ncifara(int x)
     int s=0;
     char cifra;
     x = abs(x);
14
     while(x)
16
        cifra = x%10;
18
        s+=(cifra%2); /* izraz cifra%2 ima vrednost 1 kada je cifra
      neparna,
                          a 0 kada je cifra parna */
20
        x/=10;
22
     }
     return s;
  int main()
28 {
    int x;
```

```
do
{
    scanf("%d",&x);
    printf("Broj neparnih cifara u zapisu broja %d: %d\n", x,
    broj_ncifara(x));
} while(x!=0);

return 0;
}
```

```
Napisati funkciju koja ispituje da li je dati ceo broj prost.
      Funkcija treba
  da vrati 1 ako je broj prost i 0 u suprotnom. Napisati potom glavni
  koji za uneti ceo broj n ispisuje prvih n prostih brojeva.
  #include <stdio.h>
  #include <math.h>
  int prost (int x) /* 1-broj je prost, 0-broj nije prost */
11 {
    int i;
13
    if (x==2 || x==3) /* brojevi 2 i 3 su prosti */
      return 1;
                      /* parni brojevi nisu prosti */
17
    if (x\%2==0)
      return 0;
19
    for (i=3; i<=sqrt(x);i+=2) /* trazimo delioca */</pre>
      if (x%i==0) /* ako je pronadjen, to znaci da broj nije prost */
21
        return 0; /* zavrsavamo funkciju */
    /* ukoliko izvrsavanje funkcije dodje do poslednje naredbe return,
       to znaci da broj nije ispunio nijedan od prethodnih uslova
       (nije ni 2, ni 3, ni paran, niti ima ijednog delioca), odakle
27
       sledi da je prost i zbog toga vracamo 1
    return 1;
29
  }
31
  int main()
33 {
    int n;
    scanf("%d",&n);
35
    int i, j;
37
```

```
i=1; /* kandidat za prost broj */
    j=0; /* brojac prostih brojeva */
    while(j<n)
    {
41
       if (prost(i))
                              /* ako je broj prost */
43
          printf("%d\n", i); /* stampamo ga i */
                              /* uvecavamo brojac prostih brojeva */
          j++;
45
       i++; /* bilo da je i prost ili ne, uvecavamo ga za 1 i
47
      nastavljamo sa sledecom iteracijom */
49
    return 0;
51 }
```

```
Napisati funkciju koja ispituje da li se cifra c nalazi u zapisu
      celog broja x.
   Napisati potom glavni program koji za uneti ceo broj i unetu cifru
   napisanu funkciju i ispisuje odgovarajucu poruku.
  #include<stdio.h>
  #include<stdlib.h>
  int sadrzi(int x, int c)
     char cifra;
     x=abs(x);
13
     while(x)
        cifra = x%10;
        if (cifra==c)
           return 1;
        x/=10;
19
     }
21
     return 0;
23 int main()
    int x;
    printf("Unesi jedan ceo broj i jednu cifru:");
    scanf("%d%d",&x,&c);
    if (sadrzi(x,c))
29
       printf("Cifra %d se nalazi u zapisu broja %d\n",c,x);
    else
```

```
printf("Cifra %d se ne nalazi u zapisu broja %d\n",c,x);
return 0;
}
```

```
/*
  a) Napisati funkciju sve_parne_cifre koja ispituje da li se dati ceo
      broj sastoji iskljucivo iz parnih cifara. Funkcija treba
 da vrati 1 ako su sve cifre broja parne i 0 u suprotnom.
 b) Napisati funkciju sve_cifre_jednake koja ispituje da li su sve
      cifre datog celog broja jednake. Funkcija treba
  da vrati 1 ako su sve cifre broja jednake i 0 u suprotnom.
  c) Napisati potom glavni program koji na uneti ceo broj primenjuje
      napisane funkcije i ispisuje odgovarajuce poruke.
  Na primer, za uneti broj 222, program treba da ispise:
12 Sve cifre broja su parne.
  Sve cifre broja su jednake.
14
  A za uneti broj -284:
16 Sve cifre broja su parne.
  Broj sadrzi razlicite cifre
18
20 #include <stdio.h>
  #include <stdlib.h>
  int sve_parne_cifre(int x) /* funkcija vraca 1 ako su sve cifre broja
      parne i 0 u suprotnom*/
24 {
   char d;
   x=abs(x);
                   /* uzimamo apsolutnu vrednost broja za slucaj da je
      broj negativan */
    while (x>0)
28
                   /* izdvajamo cifru broja */
      d=x%10;
30
      if (d\%2==1)
                   /* u slucaju da je neparna, to znaci da nisu sve
      cifre broja parne */
       return 0;
                  /* vracamo 0 */
                    /* "uklanjamo" poslednju cifru broja celobrojnim
34
      deljenjem sa 10 */
36
                 /* ukoliko se while petlja zavrsila, to znaci da
      uslov d%2==1 nije
```

```
nijednom bio ispunjen i da su sve cifre broja
38
       parne; zbog toga
                       vracamo 1
40
  }
42
44 int sve_cifre_jednake(int x) /* funkcija vraca 1 ako su sve cifre
      broja jednake i 0 u suprotnom*/
  {
    char d;
46
    char prva_cifra;
    x=abs(x);
48
    prva_cifra = x%10; /* izdvajamo prvu cifru broja */
    x/=10;
                        /* broj delimo sa 10 jer smo prvu cifru vec
50
      izdvojili */
    while(x)
       d = x%10;
54
       if (d!=prva_cifra)
56
           return 0;
58
       x/=10;
60
    return 1;
62
  main()
64
    int x;
66
    int d;
68
    printf("unesi ceo broj:");
    scanf("%d", &x);
70
    if (sve_parne_cifre(x))
      printf("Sve cifre broja su parne\n");
    else
74
      printf("Broj sadrzi bar jednu neparnu cifru\n");
76
    if (sve_cifre_jednake(x))
      printf("Sve cifre broja su jednake\n");
    else
      printf("Broj sadrzi razlicite cifre \n");
80
  }
82
```

Rešenje 2.59

```
Napisati funkciju koja za dva uneta neoznacena broja x i n utvrdjuje
       da li je x neki stepen
  broja n. Ukoliko jeste, funkcija vraca izlozilac stepena, a u suprotnom vraca -1. Napisati
  potom glavni program koji testira ovu funkciju.
6
  #include <stdio.h>
  int je_stepen(unsigned x, unsigned n) /* funkcija vraca izlozilac
       stepena ukoliko broj x jeste neki stepen broja n */
      int i=1;
12
     int s=n;
      while(s<x)
14
         s=s*n;
         i++;
18
     if (s==x)
20
         return i;
      return -1;
  }
24
  int main()
26
    unsigned x;
28
    unsigned n;
    int st;
30
    scanf("%u%u",&x,&n);
32
    st = je_stepen(x,n);
34
    if (st!=-1)
36
       printf("%u=%u^%d\n",x,n,st);
     else
38
       printf("%u nije stepen broja %u\n",x,n);
40
    return 0;
42 }
```

```
/*
```

```
Napisati funkciju
   double e_na_x(double x, double eps)
   koja racuna vrednost e^x kao parcijalnu sumu reda
   suma(x^n/n!), gde indeks n ide od
   od 0 do beskonacno, pri cemu se sumiranje vrsi dok
   je razlika sabiraka u redu po apsolutnoj vrednosti
   manja od eps. Napisati potom program koji omogucuje
   korisniku da unese jedan realan broj x i ispisuje
   vrednost e^x.
14
  #include<stdio.h>
18 #include < math.h>
double e_na_x(double x, double eps)
    double s=1;
    double clan=1;
    int n=1;
24
26
       parcijalnu sumu formiramo tako sto u svakoj iteraciji petlje
       promenljivoj s dodamo jedan sabirak sume oblika (x^n)/n! koji
2.8
       cuvamo u promenljivoj clan
30
       svaki sabirak mozemo da dobijemo na osnovu prethodnog tako sto
       ga pomnozimo sa x i podelimo sa n, koje predstavlja redni broj
       sabirka u sumi
34
       prvi sabirak (kome odgovara n=0) iznosi 1; zbog toga promenljive
       s i clan inicijalizujemo na vrednost 1
36
       sumiranje se sprovodi dogod je sabirak po apsolutnoj vrednosti
38
       veci od trazene tacnosti eps
40
    do
42
       clan = (clan*x)/n;
44
       s += clan;
       n++;
46
    } while(fabs(clan)>eps);
48
    return s;
  }
50
52 int main()
    double x,eps;
```

```
printf("x=");
scanf("%lf", &x);
printf("eps=");
scanf("%lf", &eps);

printf("e^%f=%f\n", x, e_na_x(x,eps));
return 0;
}
```

```
/*
  Za dati broj moze se formirati niz tako da je svaki sledeci clan niza
       dobijen
  kao suma cifara prethodnog clana niza. Broj je srecan ako se dati niz
       zavrsava sa
4 jedinicom. Napisati program koji za uneti broj odredjuje da li je
      srecan.
  Na primer:
6 - broj 1234 je srecan jer je zbir njegovih cifara 10, dalje zbir
      cifara broja 10 je 1.
  - broj 999 nije srecan jer je njegov zbir cifara 27, zbir cifara
      broja 27 je 9.
  - broj 991 je srecan, zbir njegovih cifara je 19, zbir cifara broja
      19 je 10, zbir cifara
  broja 10 je 1.
10 - broj 372 nije srecan, zbir njegovih cifara je 12, zbir cifara broja
       12 je 3
12 Napisati funkciju koja vraca 1 ako je broj srecan, a 0 u suprotnom.
14 Napisati program koji omogucava korisnuku da unese prirodan broj,
      poziva funkciju
  i ispisuje da li je dati broj srecan. Potom traziti od korisnika da
      unese prirodan
16 broj n i ispisati sve srecne brojeve od 1 do n.
18
  #include<stdio.h>
20
  int zbir_cifara(int x)
22 {
     int s=0;
     char cifra;
24
     while(x)
26
        cifra = x%10;
        s+=cifra;
28
        x/=10;
     }
30
     return s;
```

```
32 }
  int srecan(int x)
34
     int s; /* promenljiva s sadrzi sumu cifara */
36
     do
38
      {
       s=zbir_cifara(x);
40
       x=s; /* kada izracunamo sumu cifara, dodeljujemo je promenljivoj
       x jer iz te promenljive izdvajamo cifre u funkciji zbir_cifara
     } while(x>=10);
42
     return (x==1);
44
  }
46
  int main()
48
     unsigned n;
50
     int i;
     printf("Unesi jedan neoznacen broj:");
     scanf("%u",&n);
54
     for(i=1;i<=n;i++)
         if (srecan(i))
56
            printf("%d je srecan\n", i);
58
    return 0;
  }
60
```

```
/*
. a) Napisati funkciju

int konverzija (int c)

koja prebacuje veliko slovo u ekvivalentno malo i obrnuto.

b) Napisati program koji omogucava korisniku da unese niz karaktera sa tastature, a potom ispisuje uneseni niz konvertovanih karaktera.

Na primer, za uneti tekst "Kolokvijum iz Prog1 je 1.12." program treba da ispise "kOLOVKIJUM IZ pROG1 JE 1.12."

*/
#include <stdio.h>

int konverzija(int c)
{
```

```
/* kljucna rec return vraca povratnu vrednost funkcije (ako je ima)
    /* i zavrsava izvrsavanje funkcije */
20
    if (c > = 'A' \&\& c < = 'Z')
     return c+'a'-'A';
22
   if (c>='a' && c<='z')
24
     return c-'a'+'A';
26
    return c;
28 }
30 int main()
   int c;
32
   while((c=getchar())!=EOF) /* korisnik unosi karakter po karakter
34
      do konstante EOF */
      putchar(konverzija(c)); /* funkcija putchar ispisuje jedan
                                  karakter na standardni izlaz */
36
   return 0;
38
```

Predstavljanje podataka

3.1 Nizovi

Tekst	
	[Rešenje 3.1]
Tekst	
	[Rešenje 3.2]
Tekst	[Rešenje 3.3]
Tekst	[recount over
	[Rešenje 3.4]
Tekst	
	[Rešenje 3.5]
Tekst	
Tekst	[Rešenje 3.6]
TCK50	[Rešenje 3.7]
	103
	Tekst Tekst Tekst

Zadatak 3.8 Tekst

[Rešenje 3.8]

Zadatak 3.9 Tekst

[Rešenje 3.9]

Zadatak 3.10 Tekst

[Rešenje 3.10]

(a) Sa standardnog ulaza se unosi dimenzija niza (broj manji od 100), a zatim i njegovi elementi. Napisati program koji kvadrira sve negativne elemente niza i ispisuje rezultujući niz.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 6
Unesite elemente niza:
12.34 -6 1 8 32.4 -16
12.34 36 1 8 32.4 256
```

Primer 2

```
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:

| Unesite broj elemenata niza: 9

| Unesite elemente niza:

| -8.25 6 17 2 -1.5 1 -7 2.65 -125.2

| 68.0625 6 17 2 2.25 1 49 2.65 15675.04
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 4
Unesite elemente niza:
9.53 5 1 4.89
9.53 5 1 4.89
```

(b) Sa standardnog ulaza se učitava dimenzija niza (broj manji od 100), elemente niza i jedan ceo broj k. Napisati program koji štampa indekse elemenata koji su deljivi sa k.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza: 4
Unesite elemente niza: 10 14 86 20
Unesite broj k: 5
0 3
```

Primer 2

```
| Interakcija sa programom:
| Unesite dimenziju niza: 4
| Unesite elemente niza: 6 14 8 9
| Unesite broj k: 5
| U nizu nema elemenata koji su deljivi brojem 5!
```

```
Unesite dimenziju niza: 6
Unesite elemente niza: 6 Unesite broj k: 2
0 3 4
```

(c) Napisati program koji sa standardnog ulaza učitava dimenziju niza (broj manji od 100) i elemente niza, a zatim štampa niz u kojem su najveći i najmanji element niza razmenili mesta.

Primer 1

| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM: | Unesite dimenziju niza: 5 | Unesite elemente niza: 8 -2 11 19 4 | 8 19 11 -2 4

Primer 2

```
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
| Unesite dimenziju niza: 10
| Unesite elemente niza:
| 46 -2 51 8 -5 66 2 8 3 14
| 46 -2 51 8 66 -5 2 8 3 14
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza: 145
Greska: pogresan unos!
```

(d) Napisati program koji učitava karaktere sa ulaza (najviše njih 100) sve do pojave karaktera *, a zatim ih ispisuje u redosledu suprotnom od redosleda čitanja.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite karakter: a
Unesite karakter: 8
Unesite karakter: 5
Unesite karakter: Y
Unesite karakter: I
Unesite karakter: o
Unesite karakter: ?
Unesite karakter: ?
Onesite karakter: *
? o I Y 5 8 a
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite karakter: g
Unesite karakter: 2
Unesite karakter: 2
Unesite karakter: 2
Unesite karakter: )
Unesite karakter: )
Unesite karakter: *
) ) 2 2 g g
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite karakter: U
Unesite karakter: 4
Unesite karakter: a
Unesite karakter: u
Unesite karakter: *
u a 4 U
```

(e) Napisati program koji za dva cela broja x i y koja se učitavaju sa standardnog ulaza proverava da li se zapisuju pomoću istih cifara. Napomena: iskoristiti niz za čuvanje broja pojavljivanja svake od cifara.

```
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
| Unesite dva broja: 251 125
| Brojevi se zapisuju istim ciframa!
```

Primer 2

```
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
| Unesite dva broja: 8898 9988
| Brojevi se ne zapisuju istim ciframa!
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dva broja: -7391 1397
Brojevi se zapisuju istim ciframa!
```

(f) Sa standardnog ulaza se učitava dimenzija niza (broj manji od 100), zatim i elementi dvaju nizova a i b. Napisati program koji formira i ispisuje niz c čiju prvu polovinu čine elementi niza b, a drugu polovinu elementi niza a.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 3
Unesite elemente niza a: 4 -8 32
Unesite elemente niza b: 5 2 11
5 2 11 4 -8 32
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 4
Unesite elemente niza a: 1 0 -1 0
Unesite elemente niza b: 5 5 5 3
5 5 5 3 1 0 -1 0
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza: 145
Greska: pogresan unos!
```

(g) Sa standardnog ulaza se unosi dimenzija niza a (broj manji od 100), a zatim i njegovi elementi. Napisati program koji od datog niza formira niz b u koji ulaze elementi niza a koji se pojavljuju tačno 3 puta.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 8
Unesite elemente niza a:
4 11 4 6 8 4 6 6
Elementi niza b: 4 6
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 13
Unesite elemente niza a:
-8 26 7 2 1 1 7 2 2 2 7 5 1
Elementi niza b: 7 1
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 2
Unesite elemente niza a:
9 5
Elementi niza b:
```

(h) Sa standardnog ulaza se, redom, učitavaju dimenzija i elementi dvaju ni-

zova a i b. Napisati program koji određuje njihovu uniju, presek i razliku (redosled prikaza elemenata nije bitan). Pretpostaviti da će nizovi imati manje od 100 elemenata.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza a: 5
Unesite elemente niza a: 2 8 1 5 2
Unesite broj elemenata niza b: 3
Unesite elemente niza b: 5 7 8
Unija: 2 8 1 5 2 5 7 8
Presek: 5
Razlika: 2 1 2
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza a: 3
Unesite elemente niza a: 11 4 4
Unesite broj elemenata niza b: 2
Unesite elemente niza b: 18 9
Unija: 11 4 4 18 9
Presek:
Razlika: 11 4 4
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza a: 6
Unesite elemente niza a: 12 7 9 12 5 1
Unesite broj elemenata niza b: 4
Unesite elemente niza b: 1 12 22 12
Unija: 12 7 9 12 5 1 1 12 22 12
Presek: 12 12 1
Razlika: 7 9 5
```

(i) Napisati program koji učitava dimenziju niza (broj manji od 100) i elemente niza, a zatim formira i ispisuje niz koji se dobija izbacivanjem svih neparnih elemenata niza. Zadatak rešiti na dva načina: korišćenjem pomoćnog niza i transformacijom polaznog niza.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 4
Unesite elemente niza: 8 9 15 12
8 12
```

Primer 2

```
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
| Unesite broj elemenata niza: 6
| Unesite elemente niza: 21 5 3 22 19 188
| 22 188
```

Primer 3

```
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
| Unesite broj elemenata niza: 4
| Unesite elemente niza: 133 129 121 101
```

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 8
Unesite elemente niza: 15 -22 -23 13 18 46 14 -31
-22 18 46 14
```

(j) Napisati program koji učitava dimenziju niza (broj manji od 100) i elemente niza, a zatim formira i ispisuje niz koji se dobija izbacivanjem svih elemenata koji su prosti brojevi. Zadatak rešiti na dva načina: korišćenjem pomoćnog niza i transformacijom polaznog niza. Napomena: brojeve -1 i 1 smatrati prostim.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 5
Unesite elemente niza: 11 5 6 48 8
6 48 8
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 4
Unesite elemente niza: 11 5 19 21
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 5
Unesite elemente niza: 12 18 9 31 7
12 18 9
```

Primer 4

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 3
Unesite elemente niza: -31 11 -19
```

Primer 5

```
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
| Unesite broj elemenata niza: 5
| Unesite elemente niza: -2 15 -11 8 7
| 15 8
```

(k) Napisati funkciju $int\ prebrojavanje(int\ a[],\ int\ n)$ koja izračunava broj elemenata niza celih brojeva a dužine n koji su manji od poslednjeg elementa niza. Napisati i program koji testira rad funkcije. Pretpostaviti da dužina niza neće biti veća od 100.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 4
Unesite elemente niza: 11 2 4 9
2
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 7
Unesite elemente niza: 7 2 1 14 65 2 8
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 5
Unesite elemente niza: 25 18 29 30 14
0
```

(l) Napisati funkciju int prebrojavanje(int a[], int n) koja izračunava broj parnih elemenata niza celih brojeva a dužine n koji prethode maksimalnom elementu niza. Napisati i program koji testira rad funkcije. Pretpostaviti da dužina niza neće biti veća od 100.

```
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
| Unesite broj elemenata niza: 4
| Unesite elemente niza: 11 2 4 9
| 0
```

Primer 2

```
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
| Unesite broj elemenata niza: 7
| Unesite elemente niza: 7 2 1 14 65 2 8
| 2
```

Primer 3

```
| Interakcija sa programom:
| Unesite broj elemenata niza: 5
| Unesite elemente niza: 25 18 29 30 14
```

(m) Napisati funkciju $int\ prebrojavanje_cifre(char\ s[],\ int\ n)$ koja izračunava broj cifara u nizu karaktera a dužine n. Napisati i program koji testira rad funkcije. Pretpostaviti da dužina niza neće biti veća od 100.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 5
Unesite elemente niza:
4
+
A
u
8
Broj cifara je: 2
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 7
Unesite elemente niza:
J
M
a
5
5
-
2
Broj cifara je: 3
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 3
Unesite elemente niza:
e
k
F
Broj cifara je: 0
```

(n) Napisati funkciju int zbir(int a[], int n, int i, int j) koja računa zbir elemenata niza celih brojeva a dužine n od pozicije i do pozicije j. Napisati i program koji testira rad funkcije. Pretpostaviti da dužina niza neće biti veća od 100.

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 5
Unesite elemente niza: 11 5 6 48 8
Unesite vrednosti za i i j: 0 2
Zbir je: 22
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 3
Unesite elemente niza: -2 8 1
Unesite vrednosti za i i j: 8 12
Greska: nekorektne vrednosti granica!
```

Primer 3

```
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:

Unesite broj elemenata niza: 7

Unesite elemente niza: -2 5 9 11 6 -3 -4

Unesite vrednosti za i i j: 2 5

Zbir: 23
```

(o) Napisati funkciju $float\ zbir_pozitivnih(float\ a[],\ int\ n,\ int\ k)$ koja izračunava zbir prvih k pozitivnih elemenata realnog niza a dužine n. Napisati i program koji testira rad funkcije. Pretpostaviti da dužina niza neće biti veća od 100.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 8
Unesite elemente niza:
2.34 1 -12.7 5.2 -8 -6.2 7 14.2
Unesite vrednost za k: 3
Zbir je: 8.54
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 3
Unesite elemente niza:
-6.598 -8.14 -15
Unesite vrednost za k: 4
Zbir je: 0.00
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 7
Unesite elemente niza:
-35.11 5.29 -1.98 12.1 12.2 -3.33 -4.17
Unesite vrednost za k: 15
Zbir: 29.59
```

(p) Napisati funkciju $void\ kvadriranje(float\ a[],\ int\ n)$ koja kvadrira elemente realnog niza a dužine n koji se nalaze na parnim pozicijama. Napisati i program koji testira rad funkcije. Pretpostaviti da dužina niza neće biti veća od 100.

Primer 1

```
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:

Unesite broj elemenata niza: 8

Unesite elemente niza:

2.34 1 -12.7 5.2 -8 -6.2 7 14.2

5.4756 1 161.29 5.2 64 -6.2 49 14.2
```

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 3
Unesite elemente niza:
-6 -8.14 -15
36 -8.14 225
```

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 1
Unesite elemente niza:
-35.11
1232.71
```

3.2 Pokazivači

Zadatak 3.11 Tekst

[Rešenje 3.11]

Zadatak 3.12 Tekst

[Rešenje 3.12]

Zadatak 3.13 Tekst

[Rešenje 3.13]

Zadatak 3.14 Tekst

[Rešenje 3.14]

Zadatak 3.15 Tekst

[Rešenje 3.15]

Zadatak 3.16 Tekst

[Rešenje 3.16]

(a) Napisati program koji ispisuje zbir numeričkih argumenata komandne linije. Napomena: može se koristi funkcija *atoi*.

Primer 1

```
POKRETANJE: ./a.out 5 mkp 9 -2 11 a 4 2
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Zbir numerickih argumenata: 29
```

Primer 2

```
POKRETANJE: ./a.out ab u f hj
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Zbir numerickih argumenata: 0
```

```
POKRETANJE: ./a.out 33 1 p 44
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Zbir numerickih argumenata: 78
```

```
POKRETANJE: ./a.out
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Zbir numerickih argumenata: 0
```

(b) Napisati program koji ispisuje argumente komandne linije koji počinju slovom z.

Primer 1 | Pokretanje: ./a.out zima jabuka zvezda Zrak Interakcija sa programom: zima zvezda | Primer 3 | | Pokretanje: ./a.out sanke zapad zujanje Interakcija sa programom: zapad zujanje | Primer 4 | | Pokretanje: ./a.out Interakcija sa programom:

Primer 2

| POKRETANJE: ./a.out bundeva pomorandza | INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:

(c) Napisati program koji ispisuje broj argumenata komandne linije koji sadrže slovo z.

Primer 1

```
POKRETANJE: ./a.out zvezda grozd jesen kisa
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
2
```

Primer 2

| POKRETANJE: ./a.out AZBUKA deda mraz | INTERAKCIJA SA PROGRAMOM: | 2

Primer 3

```
POKRETANJE: ./a.out japan caj
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
```

Primer 4

```
| POKRETANJE: ./a.out
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
| 0
```

(d) Napisati program koji na osnovu broja n koji se zadaje kao argument komandne linije ispisuje cele brojeve iz intervala [-n, n].

```
POKRETANJE: ./a.out 2
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
-2 -1 0 1 2
```

Primer 2

```
| POKRETANJE: ./a.out 4
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
| -4 -3 -2 -1 0 1 2 3 4
```

Primer 3

```
POKRETANJE: ./a.out 0
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
0
```

Primer 4

```
| POKRETANJE: ./a.out
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
| Greska: nedostaje argument komandne linije!
```

(e) Napisati program koji proverava da li se među zadatim argumentima komandne linije nalaze barem dva ista.

Primer 1

```
| POKRETANJE: ./a.out pec zima deda mraz pec INTERAKCIJA SA PROGRAMOM: | Medju argumentima ima istih.
```

Primer 2

```
| POKRETANJE: ./a.out xyz abc abc abc efgh
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
| Medju argumentima ima istih.
```

Primer 3

```
POKRETANJE: ./a.out 11 15 abc 888
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Medju argumentima nema istih.
```

Primer 4

```
POKRETANJE: ./a.out
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Medju argumentima nema istih.
```

(f) Napisati funkciju void modifikacija (char* s, char* t, int* br_modifikacija) koja na osnovu niske s formira nisku t tako što svako malo slovo zamanjuje velikim. Broj izvršenih modifikacija se čuva u okviru argumenta br_modifikacija. Pretpostaviti da niska s neće biti duža od 20 karaktera. Napisati i program koji testira rad napisane funkcije.

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku: 123abc789XY
Modifikovana niska je: 123ABC789XY
Broj modifikacija je: 3
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku: zimA
Modifikovana niska je: ZIMA
Broj modifikacija je: 3
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku: SNEG
Modifikovana niska je: SNEG
Broj modifikacija je: 0
```

(g) Napisati funkciju void interpunkcija(int* br_tacaka, int* br_zareza) koja za tekst koji se unosi sa standardnog ulaza sve do kraja ulaza prebrojava broj tačaka i zareza. Napisati zatim program koji testira napisanu funkciju.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite tekst:
a.b.c.d
a,b.,c,d,e
Broj tacaka: 3
Broj zareza: 5
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite tekst:
.....789....
Broj tacaka: 10
Broj zareza: 0
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite tekst:
sunce
Broj tacaka: 0
Broj zareza: 0
```

(h) Napisati funkciju void par_nepar(int a[], int n, int parni[], int* pn, int neparni[], int* nn) koja razbija niz a na niz parnih i niz neparnih brojeva. Pokazivači pn i nn redom treba da sadrže broj elemenata niza parnih tj. niza neparnih elemenata. Pretpostaviti da dužina niza a neće biti veća od 50. Napisati program koji testira napisanu funkciju.

Primer 1

```
| Interakcija sa programom:

Unesite broj elemenata niza: 8

Unesite elemente niza:

1 8 9 -7 -16 24 77 4

Niz parnih brojeva: 8 -16 24 4

Niz neparnih brojeva: 1 9 -7 77
```

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 2
Unesite elemente niza:
-15 15
Niz parnih brojeva:
Niz neparnih brojeva: -15 15
```

(i) Napisati funckiju $void\ min_max(float\ a[],\ int\ n,\ float*\ min,\ float*\ max)$ koja izračunava minimalni i maksimalni element niza a dužine n. Napisati zatim i program koji učitava niz realnih brojeva maksimalne dužine 50 i ispisuje vrednosti minimuma i maksimuma na tri decimale.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 5
Unesite elemente niza:
24.16 -32.11 999.25 14.25 11
Minimum: -32.110
Maksimum: 999.250
```

Primer 3

```
Interakcija sa programom:
Unesite broj elemenata niza: 1
Unesite elemente niza:
4.16
Minimum: 4.160
Maksimum: 4.160
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 4
Unesite elemente niza:
-5.126 -18.29 44 29.268
Minimum: -18.290
Maksimum: 44.000
```

3.3 Niske

Zadatak 3.17 Tekst

[Rešenje 3.17]

Zadatak 3.18 Tekst

[Rešenje 3.18]

Zadatak 3.19 Tekst

[Rešenje 3.19]

Zadatak 3.20 Tekst

[Rešenje 3.20]

Zadatak 3.21 Tekst

[Rešenje 3.21]

Zadatak 3.22 Tekst

[Rešenje 3.22]

Zadatak 3.23 Tekst

[Rešenje 3.23]

Zadatak 3.24 Tekst

[Rešenje 3.24]

- (a) a) Napisati funkciju $int\ samoglasnik(char\ c)$ koja proverava da li je zadati karakter samoglasnik. Funkcija treba da vrati vrednost 1 ako karakter c jeste samoglasnik, odnosno 0 ako nije.
 - b) Napisati funkciju $int\ samoglasnik_na_kraju(char\ s[])$ koja proverava da li se niska s završava samoglasnikom (koristiti funkciju iz tačke a)).
 - c) Napisati program koji učitava nisku maksimalne dužine 20 karaktera i ispisuje da li završava samoglasnikom ili ne.

Primer 1

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku: abcde
Niska se zavrsava samoglasnikom!

Primer 2

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku: AaBb+cCdD
Niska se ne zavrsava samoglasnikom!

Primer 3

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku: pRograMiranjE
Niska se zavrsava samoglasnikom!

(b) Napisati funkciju $void\ kopiraj_n(char\ t[],\ char\ s[],\ int\ n)$ koja kopira najviše n karaktera niske s u nisku t. Napisati i program koji učitava nisku maksimalne dužine 20 karaktera i jedan ceo broj i testira rad napisane funkcije.

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku: abcdef
Unesite broj n: 3
Rezultujuca niska: abc
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku: programiranje
Unesite broj n: 5
Rezultujuca niska: progr
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku: abc
Unesite broj n: 15
Rezultujuca niska: abc
```

(c) Napisati funkciju $void\ dupliranje(char\ t[],\ char\ s[])$ koja na osnovu niske s formira nisku t tako što duplira svaki karakter niske s. Napisati i program koji učitava nisku maksimalne dužine 20 karaktera i testira rad napisane funkcije.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku: zima
zziimmaa
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku: A+B+C
AA++BB++CC
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku: C
CC
```

(d) Napisati funkciju $int\ heksa_broj(char\ s[])$ koja proverava da li je niskom s zadat korektan heksadekadni broj. Heksadekadni broj je korektno zadat ako počinje prefiksom 0x ili 0X i ako sadrži samo cifre i mala ili velika slova $A,\ B,\ C,\ D,\ E$ i F. Funkcija treba da vrati vrednost 1 ako je niska korektan heksadekadni broj, odnosno 0 ako nije. Napisati i program koji učitava nisku maksimalne dužine 7 karaktera i ispisuje rezultat rada funkcije.

Primer 1

```
| Interakcija sa programom:
| Unesite nisku: 0x12EF
| Korektan heksadekadni broj!

| Primer 3
| Interakcija sa programom:
| Unesite nisku: 0xEx49
```

Nekorektan heksadekadni broj!

Primer 2

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku: OX22af
Korektan heksadekadni broj!

(e) Napisati funkciju int heksa_broj(char s[]) koja izračunava dekadnu vrednost heksadekadnog broja zadatog niskom s. Napisati i program koji učitava nisku maksimalne dužine 7 karaktera i ispisuje rezultat rada funkcije. Pretpostaviti da je uneta niska korektan heksadekadni broj.

Primer 1

```
Interakcija sa programom:
Unesite nisku: 0x2A34
10804
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku: OXff2
4082
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku: OxE1A9
57769
```

(f) Napisati funkciju $int\ podniska(char\ s[], char\ t[])$ koja proverava da li je niska t podniska niske s. Napisati i program koji učitava dve niske maksimalne dužine 10 karaktera i testira rad napisane funkcije.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku s: abcde
Unesite nisku t: bcd
t je podniska niske s!
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku s: abcde
Unesite nisku t: bCd
t nije podniska niske s!
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku s: abcde
Unesite nisku t: def
t nije podniska niske s!
```

(g) Napisati funkciju $void\ modifikacija(char*s)$ koja modifikuje nisku s tako što svaki drugi karakter zameni zvezdicom. Pretpostaviti da niska s neće biti duža od 20 karaktera. Napisati i program koji testira rad napisane funkcije.

Primer 1

```
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
| Unesite nisku: 123abc789XY
| Modifikovana niska je: 1*3*b*7*9*Y
```

```
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
| Unesite nisku: zimA
| Modifikovana niska je: z*m*
```

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku: SNEG
Modifikovana niska je: S*E*
```

(h) Napisati funkciju $int\ strspn_klon(char*t,\ char*s)$ koja izračunava dužinu prefiksa niske t sastavljenog od karaktera niske s. Napisati zatim i program koji učitava dve niske maksimalne dužine 20 karaktera i ispisuje rezultat poziva napisane funkcije.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku t: programiranje
Unesite nisku s: opqr
3
```

Primer 2

```
| Interakcija sa programom:
| Unesite nisku t: aaiioo124
| Unesite nisku s: aeiou
| 6
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku t: 5296abc
Unesite nisku s: 0123456789
```

(i) Napisati implementaciju funkcije $char * strchr_klon(char * s, char c)$ koja vraća pokazivač na prvo pojavljivanje karaktera c u niski s ili NULL ukoliko se karakter c ne pojavljuje u niski s. Učitati potom jednu nisku maksimalne dužine 20 karaktera i jedan dodatni karakter i testirati rad napisane funkcije.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku s: programiranje
Unesite karakter c: a
Karakter se nalazi u niski!
```

Primer 2

| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM: | Unesite nisku s: 123456789 | Unesite karakter c: y | Karakter se ne nalazi u niski!

3.4 Višedimenzioni nizovi

3.5 Strukture

Zadatak 3.25 Tekst

[Rešenje 3.25]

Zadatak 3.26 Tekst

[Rešenje 3.26]

Zadatak 3.27 Tekst

[Rešenje 3.27]

Zadatak 3.28 Tekst

[Rešenje 3.28]

Zadatak 3.29 Tekst

[Rešenje 3.29]

(a) Definisati strukturu kojom se predstavlja kompleksan broj. Napisati funkcije koje izračunavaju zbir, razliku, proizvod i količnik dva kompleksna broja, a zati i program koji učitava dva kompleksna broja i ispisuje vrednost zbira, razlike, proizvoda i količnika.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite realni i imaginarni deo prvog broja: 1 2
Unesite realni i imaginarni deo drugog broja: -2 3
Zbir: -1.00+5.00*i
Razlika: 3.00-1.00*i
Proizvod: -8.00-1.00*i
Kolicnik: 0.31-0.54*i
```

(b) Definisati strukturu Lopta sa poljima poluprecnik (ceo broj u centimetrima) i boja (enumeracioni tip koji uključuje plavu, žutu, crvenu i zelenu boju). Zatim učitati informacije o n lopti (0 < n < 50) i ispisati ukupnu zapreminu, kao i broj crvenih lopti. Napomena: probati sa testiranjem zadataka pomoću preusmeravanja.

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj lopti: 4
Unesite dalje poluprecnike i boje lopti (1-plava, 2-zuta, 3-crvena, 4-zelena):
1.lopta: 4 1
2.lopta: 1 3
3.lopta: 2 3
4.lopta: 10 4
Ukupna zapremina: 4494.57
Broj crvenih lopti: 2
```

(c) Zimi su prehlade česte i treba unositi više vitamina C. Struktura *Vocka* sadrži ime voćke (nisku maksimalne dužine 20 karaktera) i količinu vitamina C u miligramima (realan broj). Napisati program koji sa standardnog ulaza učitava podatke o voćkama sve do unosa reči KRAJ i ispisuje ime voćke sa najviše vitamina C. Pretpostaviti da broj voćki neće biti veći od 50. *Napomena: probati sa testiranjem zadataka pomoću preusmeravanja*.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:

Unesite ime voćke i njenu količinu vitamina C: jabuka 4.6

Unesite ime voćke i njenu količinu vitamina C: limun 51

Unesite ime voćke i njenu količinu vitamina C: kivi 92.7

Unesite ime voćke i njenu količinu vitamina C: banana 8.7

Unesite ime voćke i njenu količinu vitamina C: pomorandza 53.2

Unesite ime voćke i njenu količinu vitamina C: KRAJ

Voce sa najvise C vitamina je: kivi
```

(d) Deda Mraz planira kupovinu poklona za studente koji su vredno učili C u toku godine. Na njegovoj listi se nalazi ime i prezime studenta (niske dužina do 50 karaktera) i njegova želja (niska maksimalne dužine 100 karaktera). Napisati program koji će služiti Deda Mrazu kao podsetnik: na osnovu liste koju je napravio, Deda Mraz može da unese ime i prezime studenta i da proveri njegovu želju. Ako ima više studenata sa istim imenom i prezimenom ispisati sve želje. Napomena: probati sa testiranjem zadataka pomoću preusmeravanja.

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
 Ime i prezime studenta:
 Pera Peric
 Niegova zelia:
 privezak za kljuceve
 Jos vrednih studenata (da/ne)?
 Ime i prezime studenta:
 Zika Zikic
 Njegova zelja:
 stap za pecanje
 Jos vrednih studenata (da/ne)?
 Ime i prezime studenta:
 Mara Maric
 Njegova zelja:
 komplet Knutovih knjiga
 Jos vrednih studenata (da/ne)?
 Za podsecanje uneti ime i prezime:
 Pera Peric
 Novogodisnja zelja: privezak za kljuceve
```

(e) Definisati strukturu Grad u kojoj se nalazi ime grada (niska dužine 20 karaktera) i prosečna temperatura u toku decembra (realan broj). Napisati program koji učitava imena n (0 < n < 50) gradova i njihove prosečne temperature, a zatim ispisuje one gradove koji imaju idealnu temperaturu za klizanje: od 3 do 8 stepeni. Napomena: probati sa testiranjem zadataka pomoću preusmeravanja.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 4
Unesite grad i temperaturu: Beograd 7
Unesite grad i temperaturu: Uzice 1.5
Unesite grad i temperaturu: Subotica 4
Unesite grad i temperaturu: Zrenjanin 9
Gradovi sa idealnom temperaturom za klizanje u decembru:
Beograd
Subotica
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 2
Unesite grad i temperaturu: Varsava 11
Unesite grad i temperaturu: Prag 2
Gradovi sa idealnom temperaturom za klizanje u decembru:
```

(f) Definisati strukturu ParReci koja sadrži reč na srpskom jeziku i odgovarajući prevod na engleski jezik. Zatim sa standardnog ulaza sve do kraja ulaza učitavati parove reči i, posebno, za rečenicu koja se zadaje sa ulaza ispisati prevod - ako je reč u rečenici nepoznata umesto nje ispisati odgovarajući broj zvezdica. Reči neće biti duže od 50 karaktera, ukupan broj parova reči neće biti veći od 100, a ukupna dužina rečenice neće biti veća od 100 karaktera. Napomena: probati sa testiranjem zadataka pomoću preusmeravanja.

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:

zima winter
godina year
sreca happiness
programiranje programming
caj tea
Unesite recenicu za prevod:
piti caj zimi je sreca
**** tea **** ** happiness
```

3.6 Rešenja

```
Napisati program koji racuna skalarni proizvod dva vektora. Svaki
      vektor
    je zadat kao celobrojni niz sa najvise 100 elemenata. Program treba
    ucita dimenziju nizova (oba niza su iste dimenzije), zatim jedan po
    jedan element niza i da ispise njihov skalarni proizvod na
      standardni
    izlaz.
  */
  #include <stdio.h>
  #define MAX 100
13
  Pretprocesorskom direktivom define uvode se simbolicka imena (u ovom
15 MAX) kojima se pridruzuje nekakav tekst (u ovom slucaju 100). Pre
      kompilacije,
  sva pojavljivanja simbolickog imena MAX bice zamenjena pridruzenim
      tekstom
17 100. MAX nije promenljiva i za nju se tokom izvrsavanja programa ne
      izdvaja
  memorijski prostor.
  MAX se u ovom zadatku koristi kao maksimalni broj elemenata niza.
      Ukoliko bismo zeleli
da izmenimo ovu vrednost, npr. da povecamo sa 100 na 200, sve
  sto bi bilo neophodno uraditi je da izmenimo tekst sa 100 na 200. Sa
23 strane, da nismo koristili pretprocesorsku direktivu i da smo svaki
  umesto MAX direktno navodili vrednost 100, morali bismo da je
      izmenimo na svakom
25 mestu u kodu.
  int main()
    int a[MAX];
    int b[MAX];
    int n:
    int i;
33
    int s;
35
```

```
printf("Unesi dimenziju niza:");
    scanf("%d", &n);
    if (n<1 || n>100)
41
      printf("Neispravan unos\n");
      return -1;
43
45
       prvi element niza ima indeks 0, a poslednji n-1,
47
       gde je n broj elemenata niza; elementima niza pristupamo
       preko indeksa; na primer, ako niz a ima 5 elemenata, mozemo
49
       im pristupiti pomocu
       a[0], a[1], a[2], a[3], a[4]
    */
53
    for (i=0; i<n; i++)
      printf("a[%d]=",i);
      scanf("%d", &a[i]);
    for (i=0; i<n; i++)
      printf("b[%d]=",i);
      scanf("%d", &b[i]);
    s=0:
    for (i=0; i<n; i++)
      s = s + a[i]*b[i];
    printf("Skalarni proizvod: %d\n",s);
    return 0;
```

```
/*
Napisati program koji ucitava broj elemenata niza (n<=100),
zatim ucitava elemente niza i ispisuje:
a) elemente niza koji se nalaze na parnim indeksima
b) parne elemente niza

*/
#include <stdio.h>
```

```
10 #define MAX 100
12 int main()
    int a[MAX];
14
    int n;
    int i;
18
    printf("Unesi dimenziju niza:");
    scanf("%d", &n);
20
    if (n<1 || n>MAX)
      printf("Nekorektan unos\n");
24
      return -1;
26
28
    for (i=0; i<n; i++)
30
      printf("a[%d]=",i);
      scanf("%d", &a[i]); /* ucitavamo jedan po jedan element niza */
34
    printf("Elementi sa parnim indeksima:\n");
36
    for (i=0; i<n; i+=2)
      printf("a[%d]=%d\n",i,a[i]);
38
    printf("Parni elementi:\n");
40
    for (i=0; i<n; i++)
      if (a[i]%2==0)
42
        printf("a[%d]=%d\n",i,a[i]);
44
46
    return 0;
```

```
Napisati program koji ucitava jedan ceo broj a zatim ispisuje koliko puta koja cifra ucestvuje
u zapisu tog broja. Nije potrebno ispisivati da se neka cifra pojavila 0 puta.

Na primer, za uneti broj 4611, izlaz treba da bude:
U zapisu broja 4611, cifra 1 se pojaviljuje 2 puta
U zapisu broja 4611, cifra 4 se pojaviljuje 1 puta
```

```
9
     U zapisu broja 4611, cifra 6 se pojaviljuje 1 puta
     A za uneti broj -252
     U zapisu broja -252, cifra 2 se pojaviljuje 2 puta
13
     U zapisu broja -252, cifra 5 se pojaviljuje 1 puta
17
  #include<stdio.h>
19 #include < stdlib.h>
  #define MAX 100
  int main()
23 {
     int x;
     int brojaci[10];
     char cifra;
     int original;
27
     int i;
     printf("Unesi jedan ceo broj:");
     scanf("%d",&x);
33
        svaki element niza brojaci predstavlja
        brojac za jednu cifru:
35
        brojac[0] sadrzi broj nula
        brojac[1] sadrzi broj jedinica
        brojac[9] sadrzi broj devetki
39
        brojaci se inicijalizuju na vrednost 0
41
43
     for(i=0;i<10;i++)
        brojaci[i]=0;
45
47
        {\tt vrednost\ promenljive\ x\ ce\ biti\ unistena}
        u while petlji jer je u svakom koraku delimo
49
        sa 10; njenu vrednost cuvamo u promenljivoj
        original kako bismo mogli da je iskoristimo
        na kraju prilikom ispisa
53
     original = x;
        Uzimamo apsolutnu vrednost broja za slucaj
57
        da je uneti broj negativan
59
     x=abs(x);
```

```
/* Izdvajanje cifara broja */
     do
63
     {
        cifra = x%10:
65
        brojaci[cifra]++; /* Uvecavamo brojac odgovarajuce cifre */
        x/=10;
67
     } while(x);
69
     /* Ispis brojaca koji su razliciti od nule */
     for(i=0;i<10;i++)
        if(brojaci[i])
           printf("U zapisu broja %d, cifra %d se pojaviljuje %d puta\n
       ", original, i, brojaci[i]);
    return 0;
  }
```

```
/* Napisati program koji ucitava karakter po karakter do EOF i
      ispisuje koliko se puta
     u unetom tekstu pojavila svaka cifra, svako malo slovo i svako
      veliko slovo. Ispisati
     broj pojavljivanja samo za ona mala slova, velika slova i cifre
      koji su se u unetom
     tekstu pojavili >0 puta.
  #include <stdio.h>
  int main()
    /* Za svaku dekadnu cifru definisemo jedan brojac (tj. imamo niz
       od 10 brojaca): brojaci[0] broji koliko se puta pojavio karakter
13
       '0', brojaci[1] broji koliko se puta pojavio karakter '1' i tako
       dalje. Svi brojaci se inicijalizuju nulama.
    */
17
    int cifre[10];
    int mala[26];
    int velika[26];
19
    int c, i;
    for(i=0;i<10;i++)
23
      cifre[i]=0;
    for(i=0;i<26;i++)
```

```
mala[i]=0;
      velika[i]=0;
29
    while((c = getchar()) != EOF)
      if (c > = 'A' && c < = 'Z')
        velika[c-'A']++;
      else if (c>='a' \&\& c<='z')
        mala[c-'a']++;
      else if(c >='0' && c <= '9') /* Ako je karakter c dekadna cifra
39
      ... */
        cifre[c-'0']++;
                                     /* Uvecavamo odgovarajuci brojac za
       1 */
41
           Izraz c - '0' ce u slucaju da je c dekadna cifra imati
43
      upravo
     vrednost 0, 1, ..., 9 za karaktere '0', '1', ..., '9' respektivno,
     a to su upravo indeksi u nizu brojaci (jer niz ima 10 elemenata,
45
     pa su indeksi od 0 do 9). Time postizemo da brojaci[0] broji
     karaktere '0', itd. Isto vazi i za brojace za mala i velika slova.
        */
49
    /* Prikazujemo elemente niza, tj. vrednosti brojaca: */
    for(i = 0; i < 10; i++)
      if (cifre[i]!=0)
        printf("Karakter %c se pojavljuje %d puta\n", '0' + i,
       cifre[i]);
     for(i = 0; i < 26; i++)
57
      if (mala[i]!=0)
        printf("Karakter %c se pojavljuje %d puta\n", 'a' + i,
59
       mala[i]);
      for(i = 0; i < 26; i++)
63
      if (velika[i]!=0)
        printf("Karakter %c se pojavljuje %d puta\n", 'A' + i,
       velika[i]);
    return 0;
67
```

```
/*
Napisati program koji ucitava dimenziju n dva celobrojna niza a i b
(oba niza su iste dimenzije),
```

```
zatim ucitava elemente oba niza i formira treci niz c tako sto
      naizmenicno rasporedjuje
    elemente nizova a i b unutar njega: a_0,b_0,a_1,b_1,...,a_(n-1),b_(
      n-1). Program treba
    da ispise elemente novog niza c na standardni izlaz. Mozemo
      pretpostaviti da je maksimalni
    broj elemenata u nizovima a i b 100.
  #include <stdio.h>
10 #define MAX 100
12 int main()
    int a[MAX];
14
    int b[MAX];
    int c[2*MAX];
16
    int n;
18
    int i,j;
20
    printf("Unesi dimenziju niza:");
    scanf("%d", &n);
    if (n<1 \mid \mid n>MAX)
24
      printf("Neispravan unos\n");
26
      return -1;
2.8
30
    printf("\nUnesi elemente niza a:\n");
    for(i=0;i<n;i++)
32
      printf("a[%d]=",i);
34
      scanf("%d", &a[i]);
36
    printf("\nUnesi elemente niza b:\n");
38
    for(i=0;i<n;i++)
40
      printf("b[%d]=",i);
      scanf("%d", &b[i]);
42
44
      Koristimo dva indeksa:
46
      1. i, sa kojim pristupamo
         elementima niza a i b, i koji uvecavamo za 1
48
         nakon svake iteracije,
      2 j, sa kojim pristupamo
50
          elementima niza c; s obzirom da u svakoj
```

```
iteraciji dodeljujemo vrednost za dva
52
          elementa niza c (c[j] i c[j+1]), indeks
          j uvecavamo za 2 nakon svake iteracije
54
    */
    for(i=0,j=0;i<n;i++,j+=2)
56
      c[j]=a[i];
58
      c[j+1]=b[i];
    printf("\nNiz c:\n");
    for(i=0;i<2*n;i++)
       printf("c[%d]=%d\n",i,c[i]);
64
    return 0;
```

```
/*
     Napisati program koji ucitava dimenziju n celobrojnog niza a i
     njegove elemente, a zatim iz niza a izbacuje sve elemente
     koji nisu deljivi svojom poslednjom cifrom, izuzev elemenata
     cija je poslednja cifra 0 koji treba zadrzati. Program treba da
     izmenjeni niz na standardni izlaz. Mozemo pretpostaviti da niz a
     sadrzi najvise 100 elemenata.
  */
  #include <stdio.h>
11 #define MAX 100
13 int main()
  {
    int a[MAX];
17
    int n;
    int i,j;
19
    char poslednja_cifra;
21
    int novo_n;
    printf("Unesi dimenziju niza:");
23
    scanf("%d", &n);
25
    if (n<1 \mid \mid n>MAX)
27
      printf("Neispravan unos\n");
      return -1;
29
31
```

```
printf("\nUnesi elemente niza a:\n");
    for(i=0;i<n;i++)
      printf("a[%d]=",i);
      scanf("%d", &a[i]);
37
39
41
      Dodatni indeks j se uvecava u slucaju da element na indeksu
      i treba da ostane u nizu, tj da je deljiv svojim
43
      indeksom i; u suprotnom, j se nece uvecati i
      element i ce u narednoj iteraciji biti zamenjen elementom koji
45
      jeste deljiv svojim indeksom
47
    for(i=0,j=0;i<n;i++)
49
      poslednja_cifra = a[i]%10;
53
         zbog lenjog izracunavanja, ako je prvi uslov
         u disjunkciji tacan, drugi se nece ispitivati
         (jer ce tada disjunkcija biti tacna bez obzira
         da li je drugi uslov tacan ili ne)
      if (poslednja_cifra==0 || a[i]%poslednja_cifra==0)
59
          a[j]=a[i];
61
          j++;
      }
    }
      Izbacivanjem elemenata dimenzija niza se menja, odnosno
      smanjuje se za broj izbacenih elemenata
67
    novo_n=j;
    printf("Nakon izmena:\n");
    for(i=0;i<novo_n;i++)</pre>
      printf("a[%d]=%d\n",i,a[i]);
73
    return 0;
```

```
/*
a) Napisati funkciju koja ucitava sadrzaj niza.
b) Napisati funkciju koja stampa sadrzaj niza.
```

```
c) Napisati funkciju koja racuna sumu elemenata niza.
     d) Napisati funkciju koja racuna prosecnu vrednost elemenata niza.
     e) Napisati funkciju koja izracunava minimum elemenata niza.
     f) Napisati funkciju koja izracunava poziciju maksimalnog elementa
     g) Napisati program koji testira prethodne funkcije.
10 */
12 #include <stdio.h>
  #define MAX 100
14
  /* a) */
16 void ucitaj(int a[], int n)
     int i;
18
     for(i=0;i<n;i++)
20
        printf("Unesi element na poziciji %d:",i);
        scanf("%d",&a[i]);
24 }
26 /* b) */
  void stampaj(int a[], int n)
28 {
     int i;
     for(i=0;i<n;i++)
30
        printf("%d\t",a[i]);
     printf("\n");
  }
34
  /* c) */
36 int suma(int a[], int n)
  {
     int i;
38
    int s=0;
     for(i=0;i<n;i++)
40
        s+=a[i];
     return s;
42
  }
44
46 /* d) */
  float prosek(int a[], int n)
48 {
     int i;
     int s = suma(a,n);
50
     return (float) s/n;
52 }
54
```

```
/* e) */
   int minimum (int a[],int n)
      int m;
58
      int i;
      m = a[0];
60
62
         minimum inicijalizujemo na prvi element niza (a[0])
         u svakom koraku poredimo vrednost minimuma
64
         sa jednim elementom niza, iduci redom; s obzirom
         da je minimum inicijalizovan na a[0], nema potrebe
66
         porediti a[0] sa a[0] i zbog toga indeksiranje krece
         od 1
68
70
      for(i=1;i<n;i++)
         if (m>a[i])
72
             m = a[i];
74
      return m;
   }
76
78
   /* f) */
so int max_pozicija (int a[],int n)
      int m;
82
      int m_poz;
      int i;
84
      m = a[0];
      m_poz=0;
86
88
      for(i=1;i<n;i++)
         if (m<a[i])</pre>
90
          {
             m = a[i];
92
             m_poz=i;
         }
94
      return m_poz;
96
98
100
   int main()
102 {
      int a[MAX];
      int n;
104
      printf("Unesi dimenziju niza:");
      scanf("%d",&n);
106
```

```
if (n<1 \mid \mid n>MAX)
108
         printf("Nekorektan unos\n");
         return -1:
      ucitaj(a,n);
114
      printf("Ucitani niz:");
      stampaj(a,n);
      printf("Suma elemenata niza: %d\n", suma(a,n));
118
      printf("Prosecna vrednost elemenata niza: %.2f\n", prosek(a,n));
      printf("Minimumalni element niza: %d\n", minimum(a,n));
      printf("Indeks maksimalnog elementa niza: %d\n", max_pozicija(a,n)
       );
      return 0;
124 }
```

```
a) Napisati funkciju koja ucitava sadrzaj niza.
     b) Napisati funkciju koja stampa sadrzaj niza.
     c) Napisati funkciju koja proverava da li niz sadrzi neku vrednost
     d) Napisati funkciju koja vraca vrednost prve pozicije na kojoj se
 nalazi element koji ima vrednost m, ili -1 ukoliko element nije u
     e) Napisati funkciju koja vraca vrednost poslednje pozicije na
      kojoj se
  nalazi element koji ima vrednost m, ili -1 ukoliko element nije u
     f) Napisati funkciju koja proverava da li elementi niza cine
     g) Napisati funkciju koja proverava da li su elementi niza
      uredjeni
  neopadajuce.
     h) Napisati funkciju koja izracunava najduzu uzastopnu seriju
  elemenata u nizu. Na primer, za uneti niz 1 2 3 4 4 4 5 6 7 8 9 9
      funkcija
14 treba da vrati 3.
     i) Napisati program koji testira prethodne funkcije.
16
  #include <stdio.h>
18 #define MAX 100
20 /* a) */
  void ucitaj(int a[], int n)
```

```
22 {
     int i;
     for(i=0;i<n;i++)
         printf("Unesi element na poziciji %d:",i);
26
         scanf("%d",&a[i]);
28
30
  /* b) */
  void stampaj(int a[], int n)
32
     int i:
34
     for(i=0;i<n;i++)
        printf("%d\t",a[i]);
36
     printf("\n");
  }
38
40
  /* c) */
  int sadrzi(int a[], int n, int m)
42
     int i;
44
     /*
       poredimo jedan po jedan element niza a sa datim m; ukoliko
46
       ustanovimo jednakost, to znaci da niz sadrzi element jednak
       m i vracamo 1
48
     for(i=0;i<n;i++)
        if (a[i]==m)
            return 1;
54
       ukoliko se petlja zavrsi a uslov a[i] == m nijednom nije bio
      ispunjen,
       to znaci da se broj m ne nalazi u nizu a i da funkcija treba da
56
      vrati 0
     return 0;
60
  /* d) */
  int prvo_pojavljivanje(int a[], int n, int m)
     int i;
64
     /*
       poredimo jedan po jedan element niza a sa datim m; ukoliko
66
       ustanovimo jednakost, vracamo indeks elementa niza a koji
       je jednak sa m
68
     for(i=0;i<n;i++)
70
        if (a[i]==m)
```

```
72
            return i;
74
        ukoliko se petlja zavrsi a uslov a[i] == m nijednom nije bio
       ispunjen,
       to znaci da se broj m ne nalazi u nizu a i da funkcija treba da
       vrati -1
      return -1;
78
   }
80
   /* e) */
82 int poslednje_pojavljivanje(int a[], int n, int m)
      int i;
84
      /*
        krecemo od indeksa poslednjeg elementa, n-1
86
      for(i=n-1;i>=0;i--)
88
        if (a[i]==m)
            return i;
90
      return -1;
   }
94
   /* f) */
96 int palindrom(int a[], int n)
98
      int i,j;
      /*
       uporedjujemo element na poziciji 0 sa elementom na poziciji n-1
       uporedjujemo element na poziciji 1 sa elementom na poziciji n-2
104
       i tako redom dok je prva pozicija manja od druge
106
      for(i=0,j=n-1;i<j;i++,j--)
        if(a[i]!=a[j])
           return 0;
      return 1;
112
114
   /* g) */
int neopadajuci(int a[], int n)
      int i;
118
120
      Funkcija neopadajuci proverava da li je dati niz sortiran
```

```
neopadajuce i vraca
      1 ako jeste, a 0 u suprotnom
      Sortiranost proveravamo na sledeci nacin: za svaki par susednih
124
       elemenata
      a[0] i a[1], a[1] i a[2], a[2] i a[3], ..., a[n-2] i a[n-1]
       proveravamo
      da li vazi da je drugi clan para manji od prvog. Ako naidjemo na
126
       par za koji
      to ne vazi, niz nije sortiran i funkcija vraca O. Ukoliko se
       petlja zavrsi
      a da pritom uslov a[i]<a[i-1] nije nijednom bio ispunjen, to znaci
128
        da je
      niz sortiran i funkcija vraca 1
130
      for(i=1; i<n; i++)
         if (a[i] < a[i-1])
            return 0;
134
      return 1;
136
138
   /* h) */
  int najduza_konstanta(int a[], int n)
140
      int i; /* indeks niza */
142
      int j; /* duzina intervala */
      int duzina;
144
      int max_duzina=0;
146
      for(i=0, j=0; i< n-1; i++)
148
         if(a[i]==a[i+1]) /* nalazimo se unutar konstantnog intervala */
            j++;
                          /* uvecavamo duzinu konstantnog intervala */
154
              ako se niz zavrsava konstantnim intervalom (nalazimo se u
       poslednjoj
              iteraciji petlje i tada je i==n-2), ispitujemo da li je
156
       taj konstantni
              interval maksimalne duzine
158
            if(i==n-2)
160
                j++;
               if(j>max_duzina)
162
                   max_duzina=j;
            }
164
         }
```

```
166
          else
          {
168
                izasli smo iz konstantnog intervala
                ukoliko smo imali bar dva elementa u konstantnom
       intervalu,
                vrednost promenljive j ce biti 1, a duzina tog intervala
       je 2;
                zbog toga je neophodno takve (pozitivne) j uvecati za 1;
174
                sa druge strane, ako su a[i] i a[i+1] razliciti,
                duzina tog intervala je 0
             if (j>0)
                j++;
180
             /* azuriramo maksimalnu duzinu uspona */
182
             if(j>max_duzina)
                max_duzina=j;
184
                 duzina uspona se postavlja na nulu
186
                 kako bi mogli da je iskoristimo
                 za naredni uspon
188
             j=0;
190
194
196
      return max_duzina;
198
200
   int main()
202
      int a[MAX];
      int n;
204
      int m;
      int i;
206
      printf("Unesi dimenziju niza:");
208
      scanf("%d",&n);
210
      if (n<1 \mid \mid n>MAX)
212
         printf("Nekorektan unos\n");
         return -1;
214
```

```
216
      ucitaj(a,n);
      printf("Ucitani niz:");
218
      stampaj(a,n);
220
      printf("Unesi jedan ceo broj:");
      scanf("%d",&m);
      if(sadrzi(a,n,m))
         printf("Niz sadrzi element cija je vrednost %d\n", m);
226
      else
         printf("Niz ne sadrzi element cija je vrednost %d\n", m);
228
      i = prvo_pojavljivanje(a,n,m);
230
      if(i!=-1)
         printf("Niz sadrzi element cija je vrednost %d. Indeks njegovog
        prvog pojavljivanja u nizu je %d\n", m,i);
      else
         printf("Niz ne sadrzi element cija je vrednost %d\n", m);
236
      i = poslednje_pojavljivanje(a,n,m);
      if(i!=-1)
238
         printf("Niz sadrzi element cija je vrednost %d. Indeks njegovog
        poslednjeg pojavljivanja u nizu je %d\n", m,i);
      else
240
         \label{lem:printf("Niz ne sadrzi element cija je vrednost %d\n", m);}
242
      if(palindrom(a,n))
         printf("Elementi niza cine palindrom\n");
244
      else
         printf("Elementi niza ne cine palindrom\n");
248
      if(neopadajuci(a,n))
         printf("Niz je sortiran neopadajuce\n");
      else
         printf("Niz nije sortiran neopadajuce\n");
252
      printf("Duzina najduzeg konstantnog intervala: %d\n",
       najduza_konstanta(a,n));
      return 0;
```

```
a) Napisati funkciju koja ucitava sadrzaj niza.
b) Napisati funkciju koja stampa sadrzaj niza.
```

```
c) Napisati funkciju koja proverava da li niz sadrzi neku vrednost
     d) Napisati funkciju koja vraca vrednost prve pozicije na kojoj se
  nalazi element koji ima vrednost m, ili -1 ukoliko element nije u
     e) Napisati funkciju koja vraca vrednost poslednje pozicije na
      kojoj se
  nalazi element koji ima vrednost m, ili -1 ukoliko element nije u
      nizu.
     f) Napisati funkciju koja proverava da li elementi niza cine
      palindrom.
     g) Napisati funkciju koja proverava da li su elementi niza
      uredjeni
11 neopadajuce.
     h) Napisati funkciju koja izracunava najduzu uzastopnu seriju
      jednakih
13 elemenata u nizu. Na primer, za uneti niz 1 2 3 4 4 4 5 6 7 8 9 9
     funkcija
  treba da vrati 3.
    i) Napisati program koji testira prethodne funkcije.
17 #include <stdio.h>
  #define MAX 100
19
  /* a) */
void ucitaj(int a[], int n)
     int i;
     for(i=0;i<n;i++)
        printf("Unesi element na poziciji %d:",i);
        scanf("%d",&a[i]);
29 }
31 /* b) */
  void stampaj(int a[], int n)
33 {
     int i;
     for(i=0;i<n;i++)
35
        printf("%d\t",a[i]);
     printf("\n");
37
  }
39
41 /* c) */
  int sadrzi(int a[], int n, int m)
43 {
     int i;
45
     /*
       poredimo jedan po jedan element niza a sa datim m; ukoliko
47
       ustanovimo jednakost, to znaci da niz sadrzi element jednak
```

```
m i vracamo 1
49
     for(i=0;i<n;i++)
        if (a[i]==m)
51
            return 1:
       ukoliko se petlja zavrsi a uslov a[i] == m nijednom nije bio
      ispunjen,
       to znaci da se broj m ne nalazi u nizu a i da funkcija treba da
      vrati 0
57
     return 0;
  }
59
  /* d) */
  int prvo_pojavljivanje(int a[], int n, int m)
63
     int i;
     /*
65
       poredimo jedan po jedan element niza a sa datim m; ukoliko
       ustanovimo jednakost, vracamo indeks elementa niza a koji
67
       je jednak sa m
69
     for(i=0;i<n;i++)
        if (a[i]==m)
            return i;
73
       ukoliko se petlja zavrsi a uslov a[i] == m nijednom nije bio
      ispunjen,
       to znaci da se broj m ne nalazi u nizu a i da funkcija treba da
      vrati -1
     return -1;
  }
79
  /* e) */
  int poslednje_pojavljivanje(int a[], int n, int m)
83
     int i;
85
       krecemo od indeksa poslednjeg elementa, n-1
     for(i=n-1;i>=0;i--)
        if (a[i]==m)
89
           return i;
91
     return -1;
93 }
95 /* f) */
```

```
int palindrom(int a[], int n)
97 {
      int i,j;
99
      /*
       uporedjujemo element na poziciji 0 sa elementom na poziciji n-1
       uporedjujemo element na poziciji 1 sa elementom na poziciji n-2
       i tako redom dok je prva pozicija manja od druge
      */
      for(i=0,j=n-1;i<j;i++,j--)
       if(a[i]!=a[j])
           return 0;
      return 1;
113 }
115 /* g) */
   int neopadajuci(int a[], int n)
117 {
      int i;
119
      Funkcija neopadajuci proverava da li je dati niz sortiran
      neopadajuce i vraca
      1 ako jeste, a 0 u suprotnom
      Sortiranost proveravamo na sledeci nacin: za svaki par susednih
       elemenata
      a[0] i a[1], a[1] i a[2], a[2] i a[3], ..., a[n-2] i a[n-1]
       proveravamo
      da li vazi da je drugi clan para manji od prvog. Ako naidjemo na
       par za koji
      to ne vazi, niz nije sortiran i funkcija vraca O. Ukoliko se
127
      petlja zavrsi
      a da pritom uslov a[i] <a[i-1] nije nijednom bio ispunjen, to znaci
       da je
      niz sortiran i funkcija vraca 1
129
      for(i=1; i<n; i++)
         if (a[i]<a[i-1])
133
            return 0;
      return 1;
137 }
139 /* h) */
   int najduza_konstanta(int a[], int n)
141 {
```

```
int i; /* indeks niza */
      int j; /* duzina intervala */
143
      int duzina:
      int max_duzina=0;
147
      for(i=0,j=0;i<n-1;i++)
149
         if(a[i]==a[i+1]) /* nalazimo se unutar konstantnog intervala */
            j++;
                         /* uvecavamo duzinu konstantnog intervala */
153
              ako se niz zavrsava konstantnim intervalom (nalazimo se u
       poslednjoj
              iteraciji petlje i tada je i==n-2), ispitujemo da li je
       taj konstantni
              interval maksimalne duzine
            if(i==n-2)
159
            {
               j++;
161
               if(j>max_duzina)
                  max_duzina=j;
163
            }
         }
165
         else
         {
167
               izasli smo iz konstantnog intervala
               ukoliko smo imali bar dva elementa u konstantnom
       intervalu,
               vrednost promenljive j ce biti 1, a duzina tog intervala
       je 2;
               zbog toga je neophodno takve (pozitivne) j uvecati za 1;
               sa druge strane, ako su a[i] i a[i+1] razliciti,
               duzina tog intervala je 0
            if (j>0)
179
               j++;
            /* azuriramo maksimalnu duzinu uspona */
            if(j>max_duzina)
183
               max_duzina=j;
185
                duzina uspona se postavlja na nulu
                kako bi mogli da je iskoristimo
                za naredni uspon
189
```

```
j=0;
191
193
195
      return max_duzina;
199
201 int main()
      int a[MAX];
203
      int n;
      int m:
205
      int i;
207
      printf("Unesi dimenziju niza:");
      scanf("%d",&n);
209
      if (n<1 \mid \mid n>MAX)
211
         printf("Nekorektan unos\n");
213
         return -1;
      ucitaj(a,n);
217
      printf("Ucitani niz:");
      stampaj(a,n);
219
      printf("Unesi jedan ceo broj:");
      scanf("%d",&m);
      if(sadrzi(a,n,m))
         printf("Niz sadrzi element cija je vrednost %d\n", m);
      else
227
         printf("Niz ne sadrzi element cija je vrednost %d\n", m);
      i = prvo_pojavljivanje(a,n,m);
      if(i!=-1)
231
         printf("Niz sadrzi element cija je vrednost %d. Indeks njegovog
        prvog pojavljivanja u nizu je %d\n", m,i);
      else
         printf("Niz ne sadrzi element cija je vrednost %d\n", m);
235
      i = poslednje_pojavljivanje(a,n,m);
237
      if(i!=-1)
         printf("Niz sadrzi element cija je vrednost %d. Indeks njegovog
239
         poslednjeg pojavljivanja u nizu je %d\n", m,i);
```

```
else
         printf("Niz ne sadrzi element cija je vrednost %d\n", m);
241
      if(palindrom(a,n))
         printf("Elementi niza cine palindrom\n");
      else
         printf("Elementi niza ne cine palindrom\n");
247
      if(neopadajuci(a,n))
         printf("Niz je sortiran neopadajuce\n");
249
      else
         printf("Niz nije sortiran neopadajuce\n");
251
      printf("Duzina najduzeg konstantnog intervala: %d\n",
       najduza_konstanta(a,n));
      return 0;
  }
257
```

```
a) Napisati funkciju koja sve vrednosti niza uvecava za vrednost m.
    b) Napisati funkciju koja obrce vrednosti elementima niza.
    c) Napisati funkciju koja rotira niz ciklicno za jedno mesto u levo
    d) Napisati funkciju koja rotira niz ciklicno za k mesta u levo.
    e) Napisati program koji testira prethodne funkcije.
    Napisati potom glavni program koji testira ovu funkciju.
  #include<stdio.h>
  #define MAX 100
  void ucitaj(int a[], int n)
     int i;
17
     for(i=0;i<n;i++)
          printf("Unesi element na poziciji %d:",i);
19
          scanf("%d",&a[i]);
21
     }
  void stampaj(int a[], int n)
25
     int i;
     for(i=0;i<n;i++)
          printf("%d\t",a[i]);
```

```
printf("\n");
31
void uvecaj(int a[], int n, int m)
     int i;
35
     for(i=0;i<n;i++)
          a[i]+=m;
39
41 void obrni(int a[], int n)
43
     int t;
     int i,j;
45
      Niz obrcemo tako sto razmenimo vrednosti elemenata na pozicijama
47
      zatom 1 i n-2, 2 i n-3 i tako redom dok je prva pozicija manja od
       druge
49
     for(i=0,j=n-1;i<j;i++, j--)
          t = a[i];
          a[i] = a[j];
          a[j] = t;
     }
57
  }
59
  void rotiraj1(int a[], int n)
61 {
     int i;
     int tmp;
     tmp=a[0]; /* izdvajamo prvi element */
     for(i=0;i<n-1;i++)
         a[i]=a[i+1]; /* pomeramo preostale elemente */
     a[n-1] = tmp; /* poslednjem elementu dodeljujemo
67
                        sacuvanu vrednost prvog elementa */
69 }
void rotirajk(int a[], int n, int k)
     int i;
73
     /*
        k puta rotiramo niz za jednu poziciju
75
        ulevo
     for(i=0;i<k;i++)
```

```
79
           rotiraj1(a,n);
81
   int main()
   {
83
     int a[MAX];
     int n;
85
     int i:
     int k;
     int m;
89
     printf("Unesi dimenziju niza:");
     scanf("%d",&n);
91
     if (n<1 \mid \mid n>MAX)
93
           printf("Nekorektan unos\n");
95
           return -1;
97
     ucitaj(a,n);
99
     printf("Unesi jedan ceo broj:");
     scanf("%d", &m);
     uvecaj(a,n,m);
     printf("Elementi niza nakon uvecanja za %d:\n",m);
     stampaj(a,n);
     obrni(a,n);
     printf("Elementi niza nakon obrtanja:\n");
     stampaj(a,n);
     printf("Unesi jedan pozitivan ceo broj:");
     scanf("%d",&k);
113
     if (k<=0)
           printf("Nekorektan unos\n");
117
           return -1;
119
     rotiraj1(a,n);
121
     printf("Elementi niza nakon rotiranja za 1 mesto ulevo:\n");
     stampaj(a,n);
     rotirajk(a,n,k);
     printf("Elementi niza nakon rotiranja za %d mesto ulevo:\n",k);
     stampaj(a,n);
     return 0;
129
```

```
Napisati funkciju uredi koja uredjuje svoja dva
    celobrojna argumenta tako da se u prvom nalazi manji
    a u drugom veci. Napisati potom glavni program koji
   ucitava dva cela broja i uredjuje njihove vrednosti
    primenom napisane funkcije. Na primer, ako su ucitane
    promenljive x=5 i y=2, njihove vrednosti nakon
    primene funkcije uredi treba da budu x=2 i y=5.
 #include <stdio.h>
     Argumenti funkcije uredi_pogresno, promenljive a i b,
     predstavljaju lokalne promenljive za ovu funkciju
     i prestaju da postoje po zavrsetku funkcije. Zbog toga
     se efekti razmene vrednosti promenljivih a i b u slucaju
     da je a>b vide u funkciji, ali se ne vide u glavnom programu.
  void uredi_pogresno(int a, int b)
21
    int t;
    if (a>b)
    {
       t = a;
       a = b;
       b = t;
    printf("uredi_pogresno :: a=%d, b=%d\n", a, b);
    printf("uredi_pogresno :: &a=%p, &b=%p\n", &a, &b);
  }
33
35
     Argumenti funkcije uredi_tacno, promenljive pa i pb,
     takodje su lokalne promenljive za ovu funkciju i
     prestaju da postoje kada se funkcija zavrsi.
     Njima prosledjujemo adrese promenljivih a i b koje zelimo
39
     da razmenimo u slucaju da je a>b.
     Promenljivoj a pristupamo preko pokazivacke promenljive
41
     pa sa *pa i slicno, promenljivoj pb pristupamo sa *pb.
43
     Vrednosti promenljivih *pa i *pb razmenjujemo kao
     i vrednosti bilo koje dve celobrojne promenljive.
45
  void uredi_tacno(int * pa, int * pb)
49 {
    int t;
```

```
if (*pa>*pb)
       t = *pa;
       *pa = *pb;
       *pb = t;
    printf("uredi_tacno :: *pa=%d, *pb=%d\n ", *pa, *pb);
57
    printf("uredi_tacno :: pa=%p, pb=%p\n ", pa, pb);
59
  int main()
61
    int a,b;
63
    printf("Unesi dve celobrojne promenljive:");
65
    scanf("%d%d",&a,&b);
67
    printf("main :: a=%d, b=%d\n", a,b);
    printf("main :: &a=%p, &b=%p\n", &a, &b);
69
    uredi_pogresno(a,b);
    printf("main :: nakon uredi_pogresno, a=%d, b=%d\n", a, b);
73
       Funkcija uredi_tacno kao argument ima dve pokazivacke
      promenljive
       (int*,int*). Zbog toga joj je u pozivu funkcije neophodno
      proslediti
       adrese promenljivih koje zelimo da uredimo rastuce, &a i &b.
77
    uredi_tacno(&a, &b);
    printf("main :: nakon uredi_tacno, a=%d, b=%d\n", a, b);
81
    return 0;
  }
83
```

```
/*
Napisati funkciju koja za boju datu u rgb formatu
racuna cmy format po formulama:
C = 1 - (R / 255)
M = 1 - (G / 255)
Y = 1 - (B / 255)

Napisati program koji ucitava boju u rgb formatu,
primenjuje odgovarajucu funkciju i ispisuje boju u cmy formatu.

*/

#include <stdio.h>
```

```
#include <math.h>
  void rgb_to_cmy(float* a, float* b, float* c)
    /* Zagrade su neophodne jer aritmeticke operacije
       imaju veci prioritet od operatora dereferenciranja (*).
19
    *a=1-(*a)/255:
    *b=1-(*b)/255;
    *c=1-(*c)/255;
23
    Pomocu return ne mozemo vratiti vise od jedne vrednosti.
    Ceste greske:
    return a,b,c;
                          return vraca samo jednu vrednost
    return a; return b; return c; return ce vratiti samo a
    Zato je neophodno da promenljive ciju vrednost
    zelimo da promenimo prenesemo preko pokazivaca.
33
  }
35
  int rgb_korektno(float a)
39
     if(a<0 || a>255)
       return 0;
41
     return 1;
  }
43
45
  int main()
 {
47
    float a,b,c;
49
        Argumenti funkcije rgb_to_cmy su
        pokazivaci na float. Njima prosledjujemo
        adrese promenljivih a, b i c.
53
    printf("Unesi boju u rgb formatu (vrednosti izmedju 0 i 255:");
    scanf("%f%f%f",&a,&b,&c);
    if(rgb_korektno(a) && rgb_korektno(b) && rgb_korektno(c))
59
       rgb_to_cmy(&a,&b,&c);
    else
       printf("Nekorektan unos\n");
       return -1;
    }
65
```

```
printf("Nakon konverzije: %.2f,%.2f,%.2f\n", a,b,c);
return 0;
}
```

```
Napisati funkciju koja za dve prave date svojim koeficijentima
     pravca i slobodnim clanovima odredjuje njihovu tacku preseka.
     Funkcija treba da vrati 1 ako se prave seku i 0 ako nemaju
     tacku preseka (ako su paralelne). Napisati glavni program
     koji ucitava podatke o pravama, poziva napisanu funkciju i
     ispisuje odgovarajucu poruku.
10 #include < stdio.h>
     Funkcija presek treba da izracuna tri vrednosti:
     1. indikator da li su koeficijenti pravca jednaki ili ne
     2. prvu koordinatu presecne tacke (ukoliko prave nisu paralelne)
     3. drugu koordinatu presecne tacke (ukoliko prave nisu paralelne)
18
     Indikator funkcija vraca kao povratnu vrednost, preko kljucne reci
     return.
     Koordinate presecne tacke (ako postoji) funkcija vraca preko
     liste argumenata, zbog cega promenljive kojima ce koordinate
     biti dodeljene prenosimo preko pokazivaca (promenljive px i py)
     Promenljive koje sadrze podatke o pravama (k1,n1,k2,n2) se ne
     menjaju u funkciji i zbog toga ih ne moramo prenositi preko
26
     pokazivaca.
28
30 int presek(float k1, float n1, float k2, float n2, float* px, float*
      py)
32
     if (k1==k2)
       return 0;
     *px = -(n1-n2)/(k1-k2);
     *py = k1*(*px)+n1;
36
     return 1;
  }
38
40 int main()
     float k1, k2, n1, n2;
```

```
float x,y;

printf("Unesi k i n za prvu pravu:");
scanf("%f%f",&k1,&n1);

printf("Unesi k i n za drugu pravu:");
scanf("%f%f",&k2,&n2);

if(presek(k1,n1,k2,n2,&x,&y))
    printf("Prave se seku u tacki (%.2f,%.2f)\n", x,y);
else
printf("Prave su paralelne\n");

return 0;
}
```

```
Napisati program koji ispisuje broj navedenih argumenata komandne
       linije,
      a zatim i same argumenate i njihove redne brojeve.
  #include <stdio.h>
     Argumenti komandne linije cuvaju se u nizu niski pod nazivom
9
     argv. Svaki element tog niza odgovara jednom argumentu komandne
     linije pri cemu prvi element predstavlja naziv programa koji
     pokrecemo. Celobrojna promenljiva argc predstavlja ukupan
     broj argumenata komandne linije ukljucujuci i argument koji
13
     odgovara nazivu programa.
  int main(int argc, char *argv[])
17
     int i;
19
     printf("Broj argumenata je: %d\n",argc);
     for(i=0; i<argc; i++)</pre>
23
        printf("%d: %s\n",i,argv[i]);
25
     return 0;
27
```

```
Napisati funkciju koja za dva data stringa str i
     accept odredjuje koliko se uzastopnih karaktera stringa str
     nalazi u stringu accept pocev od pocetka niza str. Napisati
     potom program koji testira napisanu funkciju za dva stringa
     koji se unose kao argumenti komandne linije. Primeri upotrebe:
9
     ./a.out aladin bal
     ./a.out aladin lad
13
     ./a.out Aladin ala
17
19
21
  #include <stdio.h>
23 #include <string.h>
25
     Funkcija strspn(str,accept) je ugradjena funkcija koja vraca broj
      karaktera
     stringa str koji se nalaze u stringu accept, pocev od pocetka
      stringa str.
     Funkcija strspn se nalazi u zaglavlju string.h.
     Funkcija strspn_klon je jedna implementacija funkcije strspn.
31
     U zadacima cemo uvek koristiti ugradjenu funkciju strspn osim ako
33
      u tekstu zadatka
     nije naglaseno da se ona ne sme koristiti. Funkcija strspn_klon
      sluzi da pokaze na koji
     nacin radi ugradjena funkcija strspn.
35
     Ugradjena funkcija strspn poziva se na isti nacin kao funkcija
      strspn_klon:
     strspn(s1,s2)
39
41
  int strspn_klon(char str[], char accept[])
  {
43
     int br=0;
     int i;
45
```

```
47
     for(i=0; str[i];i++)
        if(strchr(accept, str[i])!=NULL)
           br++;
49
                   /* ako pronadjemo karakter u stringu str koji nije */
        else
           break; /* u stringu accept, prekidamo petlju */
     return br;
53
  }
  int main(int argc, char* argv[])
  {
     int br;
     if(argc<3)
        printf("Nekorektan poziv\nProgram treba pozvati sa ./a.out arg1
       arg2\n");
        return -1;
     br = strspn_klon(argv[1],argv[2]);
     printf("Broj karaktera stringa %s koji se nalaze u stringu %s,
      pocev od pocetka stringa %s: %d\n", argv[1],argv[2],argv[1],br);
     return 0;
  }
```

```
Napisati funkciju void sifruj(char s[], char c, int k) koja
    string s na sledeci nacin: svako malo i veliko slovo stringa s
     konvertuje u
    slovo koje je u abecedi od njega udaljeno k pozicija, i to
    k pozicija ulevo, ako je karakter c jednak karakteru 'L' ili
6
    ako je karakter c jednak karakteru 'D'. Sifrovanje treba da bude
     kruzno. Ako string
    s sadrzi karakter koji nije alfanumericki, ostaviti ga
     nesifriranog.
8
    Napisati potom glavni program koji testira napisanu funkciju za
     string i prirodan
    broj koji se unose kao argumenti komandne linije dok se pravac
     sifrovanja unosi
    kao opcija -p koja moze imati vrednosti 'L' ili 'D'. Ukoliko
     opcija -p nije
    navedena, podrazumevani pravac je udesno.
    Mozemo podrazumevati da string sadrzi najvise 30 karaktera.
```

```
Primeri upotrebe:
     1:
18
      ./a.out abcd 2
     cdef
20
     ./a.out abcd 2 -p D
     cdef
24
26
     ./a.out abcd 2 -p L
     yzab
28
30
      ./a.out abcd -3 -p L
     Nekorektan unos
32
34
     ./a.out abcd 3 -p X
     Nekorektan unos
36
38
      ./a.out ab12cd 2 -p D
     cd12ef
40
42 */
44 #include <stdio.h>
  #include <string.h>
46 #include <stdlib.h>
  #define MAX 31
  void sifruj(char s[], char c, int k)
50 {
     int i;
     int znak;
     char t;
54
         S obzirom da ce korektnost unosa podataka
56
         biti ispitana pre poziva funkcije, promenljiva
         c ce imati vrednost 'L' ili 'D'.
         Promenljiva znak ima vrednost 1 ili -1
60
         i sluzi kao pomocna promenljiva u slucaju
         da prilikom sifriranja konvertovani
62
         karakter izadje iz opsega malih ili velikih slova.
64
      */
     znak=1;
66
```

```
if (c=='L')
         znak = -1;
68
      for(i=0: s[i]:i++)
         if(isalpha(s[i]))
         {
74
               Promenljiva t predstavlja sifrirani karakter s[i].
               Ako je promenljiva t izvan opsega malih ili velikih slova
               dodajemo joj ili oduzimamo ukupan broj slova u abecedi
       (26),
               u zavisnosti od pravca sifriranja, kako bismo omogucili
78
               kruzno sifriranje.
            */
80
            t = s[i] + znak * k;
            if((islower(s[i]) && (t<'a' || t>'z')) || (isupper(s[i]) &&
82
       (t<'A' || t>'Z')))
               s[i]=t-znak*26;
            else
84
               s[i]=t;
         }
86
   }
88
   int main(int argc, char* argv[])
  {
90
      int k;
92
      char pravac;
      char rec[MAX];
94
96
         Program mozemo pozivati na dva nacina:
         ./a.out abcd 2
98
         11i
         ./a.out abcd 2 -p D
         Zbog toga, broj argumenata moze biti 3 ili 5.
104
      if (argc!=3 && argc!=5)
106
         printf("Nekorektan unos: broj argumenata moze biti 3 ili 5\n");
         return -1;
108
         Argumenti komandne linije su stringovi. Ako program pokrecemo
112
         na sledeci nacin:
         ./a.out abcd 2 -p D
114
         to znaci da je argument koji odgovara dvojci u stvari
```

```
string "2". Da bismo string konvertovali u ceo broj,
116
         koristimo ugradjenu funkciju atoi iz biblioteke stdlib.h.
118
      k = atoi(argv[2]):
120
         Ispitujemo korektnost datih podataka:
124
      if (k \le 0)
126
         printf("Nekorektan unos: broj pozicija mora biti pozitivan ceo
       broj\n");
         return -1;
128
130
      /* Korektnost unosa je ispitana, sto znaci da
      argc moze biti 3 ili 5 */
      if (argc==3) /* Ako je argc 3: */
134
         pravac='D';
      else
                  /* Ako argc nije 3, tada je sigurno 5, jer je */
136
                  /* korektnost unosa ispitana, a unos je korektan
       jedino za argc==3 ili argc==5 */
138
            Ispitujemo korektnost pretposlednjeg argumenta koji mora da
       bude u formatu "-p".
            Ovaj argument je string argv[3]. Njegovom prvom karakteru (
140
       koji treba
            da bude '-') pristupamo sa argv[3][0] a drugom sa argv
       [3][1].
149
         */
         if (argv[3][0] != '-')
144
            printf("Nekorektan unos: pri zadavanju opcija prvi karakter
       mora biti '-' \n");
            return -1;
146
         }
148
         if (argv[3][1]!='p')
150
            printf("Nekorektan unos: nedozvoljena opcija\n");
            return -1;
         }
154
            Nakon argumenta -p sledi argument koji zadaje vrednost ove
156
       opcije. To je
            poslednji argument kome pristupamo sa argv[4]. Ovaj argument
        treba
            da sadrzi samo jedan karakter - 'L' ili 'D' i njemu
158
       pristupamo sa
```

```
argv[4][0].
         */
160
         if(argv[4][0]=='L' || argv[4][0]=='D')
            pravac=argv[4][0];
         {
164
            printf("Nekorektan unos: pravac moze biti L ili D\n");
            return -1;
      }
168
      strcpy(rec, argv[1]);
      sifruj(rec,pravac,k);
      printf("Sifrovana rec: %s\n", rec);
174
      return 0;
   }
176
```

```
Napisati funkciju koja konvertuje dati string tako sto
     mala slova menja u velika a velika u mala. Napisati
     potom glavni program koji ucitava string, poziva napisanu
     funkciju i ispisuje konvertovani string. Mozemo pretpostaviti
     da string ne sadrzi vise od 10 karaktera.
  */
  #include <stdio.h>
10 #include <ctype.h>
     Kada je niz argument funkcije, dodatni argument je obavezno
     njegova dimenzija. Kod stringova to nije slucaj jer svaki string
     ima isti poslednji element - terminirajucu nulu - i to je oznaka
     kraja stringa.
  void konvertuj(char s[])
18
  {
20
     int i;
     for(i=0; s[i]!='\0'; i++)
        if (s[i] >= 'a' && s[i] <= 'z')
           s[i] = toupper(s[i]); /* toupper - konvertuje malo slovo u
24
      odgovarajuce veliko */
        else if (s[i] \ge A' \&\& s[i] \le Z')
           s[i] = tolower(s[i]); /* tolower - konvertuje veliko slovo
26
      u odgovarajuce malo */
28
        Funkcije toupper i tolower se nalaze u zaglavlju ctype.h.
```

```
Konverzija malog slova u veliko bez upotrebe funkcije toupper:
30
             s[i] = s[i]-'a'+'A';
         Konverzija velikog slova u malo bez upotrebe funkcije tolower:
             s[i] = s[i] + 'a' - 'A':
34
  }
36
  int main()
38
40
         Poslednji karakter svakog stringa je terminirajuca
        nula '\0', specijalni karakter ciji je ASCII kod 0.
42
        Ukoliko pretpostavljamo da string sadrzi najvise 30
44
        karaktera, neophodno je deklarisati niz od 31 karaktera,
        pri cemu se dodatni izdvaja za terminirajucu nulu.
46
48
     char s[31];
     printf("Unesi string:");
         Za razliku od nizova koji se ucitavaju i stampaju
        element po element, stringovi se mogu ucitati i
54
         odstampati pomocu jedne scanf/printf naredbe koriscenjem
         specifikatora %s.
56
        Funkcija scanf ucitava string do prvog pojavljivanja razmaka.
58
     scanf("%s", s);
60
     konvertuj(s);
62
     printf("Konvertovani string: %s\n", s);
     return 0;
66
  }
68
```

```
/*
Napisati funkciju skrati koja uklanja beline sa kraja datog stringa.

Napisati glavni program koji testira napisanu funkciju na stringu "rep belina".

*/
```

```
10 #include <stdio.h>
  #include <ctype.h>
12
      Funkcija koja racuna duzinu niza
14
      ne racunajuci '\0'.
      U biblioteci string.h definisan je veliki
      broj funkcija za rad sa stringovima,
18
      ukljucujuci i funkciju strlen koja racunana
      duzinu stringa.
20
      Funkcija strlen_klon predstavlja jednu
      implementaciju funkcije strlen.
24
      U zadacima cemo uvek koristiti ugradjenu
      funkciju strlen osim ako u tekstu zadatka
26
      nije naglaseno da se ona ne sme koristiti.
      Funkcija strlen_klon sluzi da pokaze na koji
28
      nacin radi ugradjena funkcija strlen.
30
      Ugradjena funkcija strlen poziva se na
      isti nacin kao funkcija strlen_klon:
      strlen(s1)
34
36 int strlen_klon(char s[])
    int i=0;
38
    while(s[i]) /* ASCII kod karaktera '\0' je jednak nuli. */
40
       i++:
    return i;
42
44
  void skrati(char s[])
46
       Poslednji karakter stringa s(ne racunajuci '\0') ima
48
       indeks strlen_klon(s)-1; ideja je da pocnemo od poslednjeg
       karaktera stringa i da smanjujemo indeks dokle god
50
       je karakter na poziciji i blanko znak.
    */
    int i;
54
    for(i=strlen_klon(s)-1;i>=0;i--)
        if (!isspace (s[i])) /* Ako s[i] nije blanko znak, prekidamo
56
      petlju. */
           break;
    s[i+1]='\0'; /* DOdajemo terminirajucu nulu iza indeksa i (prvi
```

```
neblanko karakter gledano sdesna nalevo).*/
60
       Ugradjena funkcija isspace nalazi se u biblioteci ctype.h i
       vraca 1 ako
       je dati karakter blanko znak a 0 u suprotnom.
64
       Unarni logicki operator ! oznacava negaciju.
66
  }
68
  int main()
70
       Ukoliko string ne zelimo da ucitavamo po pokretanju programa
74
       vec da ga unapred zadamo, to mozemo uraditi na sledeci nacin:
    char s[]="rep belina
    /* U ovom slucaju nije neophodno navoditi dimenziju stringa vec
78
       ce ona biti automatski postavljena na broj karaktera u stringu +
       1 za
       terminirajucu nulu. */
80
82
    printf("Pre skracivanja: *%s*\n", s);
    skrati(s);
84
    printf("Posle skracivanja: *%s*\n", s);
86
    return 0;
  }
```

```
/*
Napisati program koji ucitava string src i formira string dst
trostrukim nadovezivanjem stringa src. Program treba da ispise
string dst. Na primer, za uneti string "dan", string dst treba
da bude "dandandan". Pretpostaviti da string src nije duzi od
30 karaktera.

*/

*

#include <stdio.h>
#include <string.h>

#define MAX 30

/*
Na stringove ne mozemo primeniti naredbu dodele.
Ukoliko zelimo da jedan string "dodelimo" drugom,
mozemo koristiti ugradjenu funkciju strcpy(s,t)
```

```
koja kopira karaktere stringa t
      u string s zajedno za terminirajucom nulom.
18
      Funkcija strcpy se nalazi u biblioteci string.h.
20
      Funkcija strcpy_klon predstavlja jednu
      implementaciju funkcije strcpy.
24
      Karakteri stringa original se, jedan po jedan,
      kopiraju u string kopija. Nakon kopiranja,
26
      na kraj stringa kopija dodaje se terminalna
      nula.
28
      U zadacima cemo uvek koristiti ugradjenu
30
      funkciju strcpy osim ako u tekstu zadatka
      nije naglaseno da se ona ne sme koristiti.
      Funkcija strcpy_klon sluzi da pokaze na koji
      nacin radi ugradjena funkcija strcpy.
34
      Ugradjena funkcija strcpy poziva se na
36
      isti nacin kao funkcija strcpy_klon:
      strcpy(dst,src)
38
      gde karaktere stringa src kopiramo
      u string dst.
40
42
44 void strcpy_klon(char kopija[], char original[])
    int i;
46
   for(i=0; original[i]; i++)
     kopija[i]=original[i];
48
   kopija[i] = '\0';
  int main()
54 {
    char src[MAX+1]; /* src, skraceno od source (izvor, odnosno sta
     kopiramo) */
    char dst[3*MAX+1]; /* dst, skraceno od destination (odrediste,
      odnosno gde kopiramo) */
58
       Vazno je izdvojiti dovoljno memorijskog prostora
       za string dst: on treba da bude tri puta veci od
       maksimalne duzine stringa src + jedan karakter za
       terminirajucu nulu.
62
64
    printf("Unesi jedan string:");
    scanf("%s", src);
66
```

```
strcpy_klon(dst,src);

/*
Funkcija strcat(s,t) nadovezuje karaktere stringa
t na kraj stringa s i novi string terminira
karakterom '\0' .

Funkcija strcat se nalazi u biblioteci string.h.

*/
strcat(dst,src);
strcat(dst,src);
printf("Kada nadovezemo string %s triput: %s\n",src,dst);

return 0;
}
```

```
Napisati funkciju int ucitaj_liniju(char s[], int n)
     koja ucitava liniju maksimalne duzine n u string s
     i vraca duzinu ucitane linije. Linija moze da sadrzi
     blanko znakove ali ne moze da sadrzi \n ili EOF.
     Napisati potom glavni program koji ucitava linije
     do EOF i ispisuje najduzu liniju i njenu duzinu. Ukoliko
     ima vise linija maksimalne duzine, ispisati prvu. Mozemo
     pretpostviti da svaka linija sadrzi najvise 80 karaktera,
     zajedno sa \n.
13 */
15 #include < stdio.h>
  #include<string.h>
17 #define MAX 81
19
     Ukoliko zelimo da ucitamo string koji sadrzi beline
     (npr liniju teksta), ne mozemo koristiti funkciju
     scanf jer ona ucitava string do prvog blanko znaka.
     Zbog toga je neophodno napisati funkciju koja ucitava
     string karakter po karakter.
     Ova funkcija ne dopusta unosenje vise karaktera od
     unapred odredjene granice (argument n).
29
     U standardnoj biblioteci stdio.h postoji definisana
     funkcija char *gets(char *s) koja ucitava karaktere
```

```
dok se ne pojavi novi red ili EOF. Ova funkcija
     dopusta unosenje vise karaktera nego sto string
33
     s sadrzi, sto moze dovesti do neocekivanog ponasanja
     programa.
     Pored funkcije gets, koja vrsi ucitavanje sa standardnog
     ulaza, u standardnoj biblioteci stdio.h postoji
     i ugradjena funkcija fgets koja vrsi ucitavanje iz
     datoteke. Nju cemo koristiti za nekoliko casova
     kada budemo radili datoteke. Prototim funkcije fgets je
41
     ovakav:
43
     char *fgets(char *s, int size, FILE *stream);
45
     Argumenti funkcije fgets su:
     s - string u koji vrsimo ucitavanje
47
     size - maksimalna duzina unetog stringa
     stream - datoteka iz koje vrsimo ucitavanje
49
     Funkcija fgets, za razliku od funkcije gets, ne dopusta
     unos vise karaktera od date vrednosti size. Zbog toga
     je ona sigurnija nego funkcija gets. Funkciju fgets
53
     mozemo koristiti i za unos sa standardnog ulaza
     ukoliko kao treci argument navedemo stdin.
  int ucitaj_liniju(char s[], int n)
59 {
    int i=0:
    int c;
    while((c=getchar())!='\n' && i<n-2 && c!=EOF)
      s[i] = c;
      i++;
    }
    /* Ucitavamo najvise n-2 karaktera jer na kraju dodajemo jos
       dva: '\n' i '\0' */
    s[i]='\n';
    s[i+1]='\0':
73
    return i;
77 }
79 int main()
    char linija[MAX];
81
    char najduza_linija[MAX];
    int max_duzina=0;
```

```
int duzina;
85
       Petlja se zavrsava ukoliko je promenljiva duzina
87
       jednaka nuli, sto cemo postici zadavanjem linije koja ne sadrzi
       nijedan karakter osim EOF.
89
91
    while ((duzina=ucitaj_liniju(linija, MAX))>0)
93
          Proveravamo da li je uneta linija duza od trenutnog
95
          maksimuma i azuriramo promenljive max_duzina i najduza_linija
97
       if (max_duzina < duzina)
99
          max_duzina = duzina;
          strcpy(najduza_linija,linija);
    printf("Najduza linija: %s duzine: %d\n", najduza_linija,
      max_duzina);
    return 0;
```

```
Napisati program koji pretvara nisku u ceo broj.
    Npr. za ulaz "-1238" se generise rezultat -1238
    Pogledati funkcije atoi i atof koje postoje u biblioteci stdlib.h
  #include <stdio.h>
8 #include <ctype.h>
  #define MAX 10
    String b se sastoji od karaktera koji
    cine jedan ceo broj, onim redom kojim
    se karakteri pojavljuju u zapisu broja.
14
    Ako je prvi karakter stringa b '-',
    to znaci da je broj negativan i
    funkcija znak_broja vraca -1
18
    U suprotnom, broj je pozitivan i
    funkcija znak_broja vraca 1
20
```

```
22 */
24 int znak_broja(char b[])
     if(b[0]=='-')
26
        return -1;
     return 1;
28
  }
30
32
    Funkcija formiraj_broj na osnovu
   karaktera koji cine broj iz stringa
34
    b vraca ceo broj koji odgovara
    zapisu datom u stringu b.
36
    Ako su cifre broja a,b,c i d, tada
38
    broj mozemo kreirati kao:
    a*10^3 + b*10^2 + c*10^1 + d*10^0
40
    Medjutim, efikasnije je koristiti
42
    Hornerovu semu:
44
    10*(10*(10*(10*0 + a)+b)+c)+d
46
48
  int formiraj_broj(char b[])
  {
50
     int i;
     int n=0;
     int znak = znak_broja(b);
54
       Ako je broj negativan, cifre u nizu b
56
       pocinju od indeksa 1
58
     i=0;
     if(znak==-1)
        i=1;
64
       Funkcija isdigit proverava da li je broj
       cifra. Nalazi se u biblioteci ctype.h
       Proveravamo da li je karakter u zapisu
68
       broja cifra kako bismo se osigurali
       od nekorektnog unosa, npr ako korisnik
70
       unese -123abc. Ovaj unos je moguc jer
       se vrsi sa scanf("%s",broj), gde unosimo
72
       karaktere do prvog blanko znaka
```

```
74
        Ako naidjemo na karakter koji nije cifra,
       prekidamo petlju
76
78
     for(; b[i]!='\0'; i++)
         if(isdigit(b[i]))
80
            n = n*10 + b[i] - '0';
         else
82
            break;
84
     /* Formirani broj mnozimo znakom: */
86
     n*=znak;
     return n;
88
  }
90
  int main()
92
     char broj[MAX];
94
     int n;
96
     /* Ucitavamo broj: */
     scanf("%s", broj);
98
     /* Ispisujemo rezultat: */
     printf("Broj zapisan kao int: %d\n", formiraj_broj(broj));
     return 0;
```

```
Napisati program koji pretvara zadatu broj u nisku.
    Npr. za broj -453 treba generisati nisku "-453"
6 #include <stdio.h>
  #include <string.h>
8 #define MAX 10
10
     Funkcija transformisi_negativan vraca
12
     1 ako je broj negativan i 0 u suprotnom, a
     uz to, ako broj jeste negativan, funkcija
     treba da ga konvertuje u njegovu apsolutnu
14
     vrednost. S obzirom da funkcija treba da vrati dve
     vrednosti, to realizujemo na sledeci nacin:
16
     1. indikator da li je broj negativan
```

```
18
     ce vratiti kao povratnu vrednost
     2. apsolutnu vrednost broja ce vratiti
     preko liste argumenata, zbog cega broj
20
     prenosimo preko pokazivaca
  int transformisi_negativan(int* pn)
24
     if(*pn<0)
26
        *pn = -(*pn);
28
        return 1;
30
     return 0;
  }
32
34 int formiraj_niz_cifara(int n, char b[], int neg)
     int i=0;
36
     char cifra;
38
     do
40
         cifra = n%10;
42
        /* Promenljiva b predstavlja string.
           Da bismo na neku poziciju u stringu
44
           upisali karakter koji odgovara nekoj
            cifri, npr '2', neophodno je da
46
           odgovarajucoj poziciji dodelimo vrednost
            ASCII koda te cifre, konkretno za '2'
48
            ASCII kod je '0'+2.
            Greska bi bila navesti b[i]=2
            jer 2 nije ASCII kod koji odgovara karakteru
52
            '2'.
54
        b[i]=cifra+'0';
56
        n/=10;
        i++;
58
     } while(n);
60
     /* Ako je broj negativan, dodajemo znak minus: */
     if(neg)
     {
        b[i]='-':
64
        i++;
     }
66
     /* Svaki string se zavrsava terminirajucom nulom: */
68
     b[i]='\0';
```

```
70 }
72
   void obrni(char s[])
74
      char t;
      int i,j;
       Karaktere stringa obrcemo tako sto razmenimo karaktere na
       pozicijama 0 i n-1,
       zatom 1 i n-2, 2 i n-3 i tako redom dok je prva pozicija manja od
        druge
80
      for(i=0,j=strlen(s)-1;i<j;i++, j--)
82
           t = s[i];
84
           s[i] = s[j];
           s[j] = t;
86
      }
88
90
   void broj_u_niz_cifara(int n, char broj[])
   {
92
      int negativan;
94
      /* Odredjujemo znak broja: */
      negativan=transformisi_negativan(&n);
96
      /* Izdvajamo cifre broja i smestamo ih u niz: */
      formiraj_niz_cifara(n, broj, negativan);
100
      /* S obzirom da cifre izdvajamo sa kraja broja, u nizu ce biti u
       obrnutom redosledu.
         Na primer, za broj 234 niz ce sadrzati cifre 4 3 2. */
      obrni(broj);
  }
  int main()
106
      int n;
108
      char broj[MAX];
      int negativan;
      /* Ucitavamo broj: */
      scanf("%d", &n);
114
      /* Kreiramo broj na osnovu niza cifara: */
      broj_u_niz_cifara(n,broj);
116
      /* Ispisujemo rezultat: */
```

```
printf("Broj zapisan kao string: %s\n", broj);
return 0;
}
```

```
/*
2
     Napisati program koji ucitava dva stringa i ispituje najpre da li
      su jednaki. Ako jesu, program
     treba da izda odgovarajucu poruku, a ako nisu, treba da ispita da
      li je drugi podstring
     prvog. Ukoliko jeste, program treba da ispise pocev od kog indeksa
     stringa pocinje drugi string. U suprotnom, ispisati odgovarajucu
      poruku. Mozemo
     pretpostaviti da stringovi ne sadrze vise od 20 karaktera.
  #include <stdio.h>
10 #include <string.h>
12
         Funkcija strcmp(s,t) je ugradjena funkcija koja utvrdjuje da
      li su strinovi
         s i t jednaki. Ukoliko jesu, vraca 0, a u suprotnom vraca
14
      razliku
         ASCII kodova prva dva razlicita karaktera na istim pozicijama
         (npr strcmp("aa", "ab") ce vratiti -1 a strcmp("ab", "aa") 1).
18
         Funkcija strcmp se nalazi u zaglavlju string.h.
         Funkcija strcmp_klon je jedna implementacija funkcije strcmp.
20
         U zadacima cemo uvek koristiti ugradjenu funkciju strcmp osim
      ako u tekstu zadatka
         nije naglaseno da se ona ne sme koristiti. Funkcija
      strcmp_klon sluzi da pokaze na koji
         nacin radi ugradjena funkcija strcmp.
24
26
         Ugradjena funkcija strcmp poziva se na isti nacin kao funkcija
        strcmp_klon:
         strcmp(s1,s2)
         gde poredimo stringove s1 i s2.
28
30 */
32 int strcmp_klon(char s1[], char s2[])
    int i;
34
    for(i=0; s1[i]==s2[i];i++)
```

```
if (s1[i]=='\0')
36
        return 0;
38
    return s1[i] - s2[i];
  }
40
  int main()
42
     char s1[21];
44
     char s2[21];
     char* p;
46
     printf("Unesi dva stringa:");
48
     scanf("%s%s",s1,s2);
         Funkcija strstr(s,t) je ugradjena funkcija koja utvrdjuje da
      li je string t
         podstring stringa t i ako jeste, vraca pokazivac (char*) na
      karakter
         stringa s odakle pocinje prvo pojavljivanje stringa t, a NULL
54
       u suprotnom.
         NULL je pokazivac koji ne pokazuje ni na sta, odnosno ne
56
       sadrzi adresu
         nijedne promenljive.
58
         Podsetimo se veze nizova(a time i stringova) i pokazivaca:
         ako je string deklarisan sa s1[21], tada je njegov naziv s1
         ekvivalentan adresi prvog karaktera stringa:
         s1 <=> &s1[0]
62
         i nadalje redom:
         s1+1 <=> &s1[1]
64
         u opstem slucaju:
         s1+i <=> &s1[i]
68
         To znaci da se indeks elementa na koji pokazuje s1+i moze
         dobiti tako sto od s1+i oduzmemo pokazivac na pocetak niza:
         s1+i-s1 <=> i. Ovako od pokazivaca na karakter u stringu
         dobijamo njegov indeks u stringu.
74
     p = strstr(s1, s2);
76
     if (strcmp_klon(s1,s2)==0)
        printf("Uneti stringovi su jednaki\n");
     else if (p!=NULL)
80
        printf("%s jeste podstring od %s pocev od pozicije : %d\n", s2,
      s1, p-s1);
82
     else
```

```
printf("%s NIJE podstring od %s\n", s2,s1);

return 0;
86 }
```

```
Napisati program koji za uneti string s i karakter c utvrdjuje
     da li se c pojavljuje u stringu s i ukoliko se pojavljuje,
     ispisuje indeks prvog pojavljivanja a u suprotnom ispisuje
     odgovarajucu poruku. Mozemo pretpostaviti da string ima najvise
     20 karaktera.
  */
  #include <stdio.h>
10 #include <string.h>
12 int main()
  {
     char s[21];
     char c;
     char* p;
     printf("Unesi karakter:");
18
     c=getchar();
     printf("Unesi string:");
20
     scanf("%s", s);
      Da smo ucitavali obrnutim redom (prvo string pa karakter)
       to bismo realizovali na sledeci nacin:
       printf("Unesi string:");
26
       scanf("%s",s);
28
       getchar();
       printf("Unesi karakter:");
30
       c=getchar();
       Dodatni getchar() bi sluzio da "pokupi" karakter kojim
       razdvajamo unos stringa i karaktera (razmak, novi red ili
       slicno).
34
36
     */
38
        Funkcija strchr(s,c) je ugradjena funkcija koja vraca pokazivac
        na prvi karakter u stringu s koji je jednak karakteru c, ako
40
        postoji, a NULL u suprotnom.
42
```

```
Indeks od pokazivaca dobijamo na isti nacin kao u prethodnom
zadatku
sa strstr.
*/

p = strchr(s,c);
if(p!=NULL)
    printf("%c se pojavljuje u %s na poziciji %d\n", c, s, p-s);
else
    printf("%c se NE pojavljuje u %s\n",c, s);

return 0;
}
```

```
Data je struktura koja opisuje koordinate
    tacke u ravni:
    typedef struct point
      float x;
      float y;
    } POINT;
10
    U glavnom programu date su dve tacke: tacka
    A sa fiksiranim koordinatama (1,2) i tacka B
    cije koordinate zadaje korisnik. Napisati
    funkcije:
    a) za racunanje rastojanja izmedju dve date tacke
    b) za odredjivanje tacke koja se nalazi na
       sredini duzi odredjene dvema datim tackama
18
    Testirati napisane funkcije u glavnom programu.
22 */
24 #include <stdio.h>
  #include <math.h>
  typedef struct point
28 {
    float x;
    float y;
  } POINT;
32
    Poljima strukture pristupamo pomocu
    operatora .
```

```
36
    Ako je promenljiva a tipa POINT,
    njenim koordinatama pristupamo
38
    pomocu a.x i a.y
40
42 float rastojanje (POINT a, POINT b)
    return sqrt(pow(a.x-b.x,2)+pow(a.y-b.y,2));
44
46
  POINT sredina (POINT a, POINT b)
48 {
    POINT s;
   s.x = (a.x+b.x)/2;
   s.y = (a.y+b.y)/2;
    return s;
54
  int main()
56
58
    POINT a = \{1, 2\};
    POINT b;
    POINT sredina_a_b;
    /* Ispisujemo koordinate tacke a. */
    printf("Tacka a ima koordinate %.2f,%.2f\n", a.x, a.y);
64
    /* Ucitavamo koordinate tacke b. */
    printf("Unesi prvu koordinatu tacke: ");
    scanf("%f", &b.x);
68
    printf("Unesi drugu koordinatu tacke: ");
    scanf("%f", &b.y);
    printf("Tacka b ima koordinate %.2f,%.2f\n", b.x, b.y);
72
    /* Strukture kao argumenti funkcije - prenos po vrednosti. */
    printf("Rastojanje izmedju tacaka a i b je %.2f\n", rastojanje(a,b)
74
      );
    /* Struktura kao povratna vrednost funkcije. */
76
    sredina_a_b=sredina(a,b);
    printf("Tacka na sredini izmedju tacaka a i b je %.2f, %.2f\n",
      sredina_a_b.x, sredina_a_b.y);
    return 0;
80
```

```
Data je struktura
      typedef struct Student
        char ime[MAX];
        char prezime[MAX];
        char smer;
        float prosek;
      } STUDENT;
      Napisati funkciju koja ucitava sa standardnog ulaza podatke o
       studentu. Mozemo pretpostaviti da
      ime i prezime studenta ne sadrze vise od 30 karaktera.
  II Napisati funkciju koja ispisuje podatke o studentu na standardni
       izlaz.
  III Ucitati niz od n studenata i :
        a) ispisati imena i prezimena onih koji su na smeru R
        b) ispisati podatke za studenta sa najvecim prosekom; ako ima
       vise takvih studenata, ispisati
            1) sve njih
     2) prvog
     3) poslednjeg
19
21
  #include <stdio.h>
  #define MAXST 100
  #define MAX 31
25
  typedef struct Student
  {
    char ime[MAX];
    char prezime[MAX];
    char smer;
    float prosek;
31
  } STUDENT;
33
35
     Ako je dat pokazivac na strukturnu promenljivu s,
     poljima ove strukture pristupamo sa
     (*s).ime,(*s).prezime, itd.
39
     Zagrade su neophodne zbog prioriteta operatora:
41
     operator * ima veci prioritet nego opetator . .
43
     Operator -> pruza skraceni zapis za prethodno
     navedeni pristup poljima:
45
     s->ime je skraceno za (*s).ime
     s->prezime je skraceno za (*s).prezime
47
     itd.
```

```
49
51 void ucitaj(STUDENT* s)
    /* printf("Ime:"); */
   scanf("%s",s->ime);
   /* printf("Prezime:"); */
   scanf("%s",s->prezime);
    getchar();
    /* printf("Smer:"); */
   scanf("%c",&s->smer);
   /* printf("Prosek:");*/
    scanf("%f", &s->prosek);
  }
  /* II */
    Kada neku promenljivu prenosimo u funkciju kao argument, obicno
    je prenosimo po vrednosti (bez pokazivaca), ako se ona nece menjati
       u funkciji
    ili po adresi (preko pokazivaca), ako ce se njena vrednost
      promeniti u funkciji.
    Prilikom poziva funkcije, za svaki argument funkcije kreira se
      promenljiva
    koja predstavlja lokalnu kopiju argumenta i koja prestaje da
      postoji po zavrsetku
    funkcije. S obzirom da se strukuture sastoje od vise polja,
      zauzimaju
    vise memorije nego nestrukturne promenljive. Zbog toga je za
73
      njihovo kopiranje
    potrebno vise vremena i vise memorijskih resursa nego za kopiranje
      nestrukturnih
    promenljivih.
    Da bismo ucinili program efikasnijim, korisno je da strukturu uvek
    argument funkcije prenosimo po adresi (preko pokazivaca), bez
      obzira
    da li ce se struktura u toj funkciji menjati ili ne. Pokazivac na
79
      strukturu
    zauzima manje memorije nego sama struktura pa je izrada njegove
    brza a kopija pokazivaca uzima manji memorijski prostor nego kopija
81
    strukture.
83
    Kada prenosimo strukturnu promenljivu u funkciju po adresi (preko
      pokazivaca), tada
    imamo mogucnost da je u funkciji menjamo. Ukoliko zelimo da
85
      onemogucimo promenu,
    uz argument dodajemo kljucnu rec const. Ako pokusamo da promenimo
      argument
```

```
funkcije prenesen kao const (npr u funkciji ispisi navedemo naredbu
        s->smer='X';),
     kompajler ce prijaviti gresku. Na ovaj nacin obezbedjujemo da
       promenljiva
     koju smo preneli po adresi ne da bismo je promenili vec radi
89
       povecanja efikasnosti programa,
     ne bude, cak ni slucajno, izmenjena u funkciji.
91
93
   void ispisi(const STUDENT* s)
95
     printf("%s %s, %c, %.2f\n",s->ime, s->prezime, s->smer, s->prosek);
  }
97
99
   float najveci_prosek(STUDENT studenti[], int n)
     float m:
     int i;
     /* Pretpostavimo da student sa indeksom 0 ima
        maksimalni prosek. */
     m = studenti[0].prosek;
     for(i=1;i<n;i++)
       if(m<studenti[i].prosek) /* Ako student sa indeksom i ima veci</pre>
       prosek od maksimalnog, */
          m=studenti[i].prosek; /* menjamo maksimalni prosek */
     return m;
  }
113
      Struktura moze da bude povratna vrednost funkcije.
   STUDENT prvi_student_sa_najvecim_prosekom(STUDENT studenti[], int n,
       float m)
  {
     STUDENT s:
     int i;
119
     for(i=0;i<n;i++)
       if(m==studenti[i].prosek) /* Ako naidjemo na studenta sa
       maksimalnim prosekom, prekidamo petlju. */
            Na strukture se moze primenjivati
            naredba dodele.
          s = studenti[i];
          break;
       7
     return s;
  }
```

```
133 /*
      Strukturu mozemo preneti u funkciju preko pokazivaca. Strukture se
        obavezno
      prenose preko pokazivaca ukoliko je neophodno promeniti vrednosti
       njihovih
      polja u funkciji.
137
   void poslednji_student_sa_najvecim_prosekom(STUDENT studenti[], int n
       , float m, STUDENT* s)
  {
139
     int i;
     for(i=0;i<n;i++)
141
        if (m==studenti[i].prosek)
           *s = studenti[i];
143
145
      Napomena: funkcije
147
         1)prvi_student_sa_najvecim_prosekom
         2) poslednji_student_sa_najvecim_prosekom
149
      odredjuju studenta sa najvecim prosekom po odredjenom kriterijumu.
      Funkcija su realizovane na razlicite nacine kako bi ilustrovale:
      - strukturu kao povratnu vrednost
      - prenos strukture preko pokazivaca u funkciju, s obzirom da ce se
        promeniti u funkciji
      Prilikom izrade zadataka moze biti izabran bilo koji od opisanih
      nacina rada, osim
      ako neki nacin nije posebno naglasen u tekstu zadatka.
159 int main()
     STUDENT studenti[MAXST];
161
    int n;
    int i;
    float max_prosek;
     STUDENT student_sa_max_prosekom;
     int indeks;
167
/* printf("Unesi broj studenata:"); */
     scanf("%d", &n);
171
     if (n<0 || n>MAXST)
173
        printf("Nekorektan unos\n");
        return -1;
175
177
   /* printf("Unesi podatke o studentima:"); */
    for(i=0;i<n;i++)
```

```
printf("%d. student:\n", i); */
       ucitaj(&studenti[i]);
183
     printf("Studenti sa R smera:\n");
185
     for(i=0;i<n;i++)
        if(studenti[i].smer == 'R')
187
           ispisi(&studenti[i]);
     printf("----\n");
189
191
     /* b)1)
        Stampamo podatke o svim studentima sa
        maksimalnim prosekom.
195
     max_prosek = najveci_prosek(studenti, n);
     printf("Svi studenti koji imaju maksimalni prosek:");
199
     for(i=0;i<n;i++)
        if(studenti[i].prosek==max_prosek)
201
           ispisi(&studenti[i]);
203
     /* b)2) */
     student_sa_max_prosekom = prvi_student_sa_najvecim_prosekom(
205
       studenti,n,max_prosek);
     printf("Prvi student u nizu sa najvecim prosekom: ");
207
     ispisi(&student_sa_max_prosekom);
209
     /* b)3) */
     poslednji_student_sa_najvecim_prosekom(studenti,n,max_prosek,&
211
       student_sa_max_prosekom);
     printf("Poslednji student u nizu sa najvecim prosekom: ");
213
     ispisi(&student_sa_max_prosekom);
     return 0;
  }
217
```

Rešenje 3.27

```
/*

Napisati program koji ucitava reci sa standardnog ulaza dok korisnik ne zada EOF i ispisuje ih na standardni izlaz svaku u posebnom redu, poravnatu udesno u odnosu na poslednji karakter najduze reci. Koristiti strukturu typedef struct rec
```

```
char s[21];
         int duzina:
            }REC;
Na primer, ako su unesene sledece reci:
  Danas imamo ispit iz programiranja1.
13 Nadam se da nece biti tesko!
  onda ispis izgleda ovako:
            Danas
            imamo
            ispit
               iz
19 programiranja1.
            Nadam
               se
               da
             nece
23
              biti
            tesko!
27 Program realizovati kroz sledece funkcije:
  a) Funkciju za ucitavanje jedne reci u strukturu REC.
29 b) Funkciju za ucitavanje niza struktura koja vraca dimenziju niza
  c) Funkciju koja odredjuje maksimalnu duzinu reci u datom nizu
31 d) Funkciju koja ispisuje reci u trazenom formatu
33 Mozemo pretpostaviti da nijedna rec ne sadrzi vise od 30 karaktera i
    da nece biti
  uneto vise od 1000 reci.
35
37
  #include<stdio.h>
39 #include < string.h>
  #define MAXRECI 100
41 #define MAX 31
43 typedef struct rec
     char s[MAX];
45
    int duzina;
47 } REC;
49
  void ucitaj_rec(REC* rec)
51 {
     scanf("%s", rec->s);
     rec->duzina = strlen(rec->s);
53
  }
55
     U funkciji ucitaj_niz_reci argument n oznacava broj
```

```
elemenata niza reci, koji ce biti poznat tek po
      zavrsetku funkcije. Ova promenljiva ce dobiti svoju
59
      vrednost u funkciji i zbog toga mora biti prenesena
      preko pokazivaca.
61
63 */
  void ucitaj_niz_reci(REC reci[], int* pn, int granica)
      int i=0;
67
      do
69
         ucitaj_rec(&reci[i]);
         i++;
      while(reci[i-1].duzina>0 && (i-1) < granica);</pre>
         S obzirom da se promenljiva i ucitava
         pre ispitivanja uslova, uslov ispitujemo
         za rec sa indeksom i-1
79
      *pn = i-1;
81
83
         S obzirom da se vrednost promenljive i
         ucitava i kada je unesen EOF, dimenzija
85
         niza odgovarace vrednosti i-1
87
   7
89
   int max_duzina(REC reci[], int n)
91
      int najveca_duzina;
      int i;
93
95
         Najvecu duzinu inicijalizujemo na duzinu
         prve reci.
97
      najveca_duzina = reci[0].duzina;
99
      for(i=1;i<n;i++)
         if(reci[i].duzina>najveca_duzina)
                                               /* Ukoliko u nizu naidjemo
       na rec duzine vece od najvece duzine, */
            najveca_duzina = reci[i].duzina; /* menjamo vrednost
       promenljive najveca_duzina. */
      return najveca_duzina;
   7
107
```

```
Da bismo realizovali ispis u trazenom formatu, pre
      svake reci ispisujemo onoliko razmaka koliko iznosi
      razlika maksimalne duzine i duzine date reci.
113
   void ispis(REC reci[], int n, int max_d)
115 {
      int i,j;
117
      for(i=0;i<n;i++)
119
         for(j=0;j<max_d-reci[i].duzina;j++)</pre>
            printf(" ");
         printf("%s\n", reci[i].s);
125 }
int main(int argc, char* argv[])
      REC reci[MAXRECI];
129
      int najveca_duzina;
      int n;
      ucitaj_niz_reci(reci, &n, MAXRECI);
      najveca_duzina = max_duzina(reci,n);
      ispis(reci, n, najveca_duzina);
      return 0;
```

Rešenje 3.28

```
Napisati program koji izracunava prosecnu cenu jedne potrosacke
     korpe. Potrosacka korpa se sastoji od broja kupljenih artikala i
     niza kupljenih artikala. Svaki artikal odredjen je svojim nazivom,
     kolicinom i cenom. Program treba da ucita broj potrosaca n (
      najvise 100),
6
     zatim podatke za n potrosackih korpi i da na osnovu ucitanih
     izracuna prosecnu cenu potrosacke korpe. Ucitavanje se vrsi sa
      standarnog
     ulaza pri cemu se prvo zada broj artikala, a zatim za svaki
8
      artikal naziv,
     kolicina i cena. Mozemo pretpostaviti da nijedan
     potrosac nece kupiti vise od 20 artikala, kao i da naziv svakog
     sadrzi maksimalno 30 karaktera.
12
```

```
#include <stdio.h>
16 #define MAXART 20
  #define MAXPOT 100
18 #define MAXNAZIV 31
20 typedef struct artikal
     char naziv[MAXNAZIV];
     int kolicina;
     float cena;
  } ARTIKAL:
26
  typedef struct korpa
  {
28
     int br_art;
     ARTIKAL artikli[MAXART];
30
  } KORPA;
32
     Funkcija ucitaj_artikal ucitava podatke za jedan
34
     artikal i vraca 1 ako je ucitavanje bilo uspesno
     a 0 u suprotnom. Ucitavanje je neuspesno ukoliko
36
     kolicina nekog artikla ili njegova cena nisu pozitivni
     brojevi.
38
     S obzirom da funkcija ucitaj artikal treba da vrati
40
     dve vrednosti (ucitanu strukturu i indikator uspesnosti),
     strukturu ARTIKAL prenosimo preko pokazivaca a
42
     indikator uspesnosti vracamo kao povratnu vrednost.
44
46
  int ucitaj_artikal(ARTIKAL* a)
48
     scanf("%s", a->naziv);
50
     scanf("%d", &a->kolicina);
     if (a->kolicina<=0)
54
        printf("Nekorektan unos za kolicinu artikla: %d\n", a->kolicina
      );
        return 0;
56
58
     scanf("%f",&a->cena);
     if (a->cena<0)
60
         printf("Nekorektan unos za cenu artikla: %f\n", a->cena);
62
         return 0;
```

```
64
      }
      return 1;
68
      {\tt Funkcija\ izracunaj\_racun\ izracunava\ racun\ date}
      potrosacke korpe u kojoj su inicijalizovani
      podaci o broju artikala i o svakom pojedinacnom
      artiklu.
74
   float izracunaj_racun(const KORPA* k)
76 \
      int i;
      float racun=0;
78
      for(i=0;i<k->br_art;i++)
         racun+=k->artikli[i].kolicina * k->artikli[i].cena;
80
      return racun;
  }
82
84
      Pri ucitavanju korpe, zadaje se broj artikala a zatim
      podaci za svaki artikal.
86
      Funkcija ucitaj_korpu vraca 1 ako je ucitavanje uspesno
88
      i O u suprotnom. Do neuspesnog ucitavanja moze doci
      ako broj artikala u korpi nije pozitivan ili ako dodje
90
      do neuspesnog ucitavanja nekog artikla.
  int ucitaj_korpu(KORPA* k)
94
96
      int i;
      scanf("%d", &k->br_art);
      if (k->br_art<=0)
98
         printf("Nekorektan unos za broj artikala: %d\n", k->br_art);
         return 0;
      for(i=0; i<k->br_art;i++)
         if (ucitaj_artikal(&k->artikli[i])==0)
104
            return 0:
106
      return 1;
  | }
108
110 /*
      Funkcija ucitaj_niz_korpi ucitava podatke
      za niz od n potrosackih korpi. Funkcija
      vraca 1 ako je ucitavanje uspesno i 0 ako
      nije. Ucitavanje je neuspesno ukoliko ne uspe
114
      ucitavanje jedne od korpi.
```

```
116 */
   int ucitaj_niz_korpi(KORPA korpe[], int n)
118
      int i, j;
120
      for(i=0; i<n; i++)
         if(ucitaj_korpu(&korpe[i])==0)
            return 0;
124
      return 1;
126
   }
128
      Funkcija stampaj_racun ispisuje na
130
      standardni izlaz racun za datu korpu
      tako sto za svaki artikal ispise
      naziv, cenu i kolicinu i na kraju
      ukupnu cenu za kupljene artikle.
134
136
   void stampaj_racun(const KORPA* k)
138
      int i,j;
      for(i=0;i<k->br_art;i++)
140
         printf("\t%s %d %.2f\n", k->artikli[i].naziv, k->artikli[i].
       kolicina, k->artikli[i].cena);
      printf("----\n");
142
      printf("\tukupno: %.2f\n", izracunaj_racun(k));
144
146
      Funkcija stampaj_racune_za_korpe
148
      ispisuje na standardni izlaz racune
      za svaku korpu u nizu potrosackih
      korpi
   void stampaj_racune_za_korpe(KORPA korpe[], int n)
      int i;
156
      for (i=0;i<n;i++)
         printf("\nKorpa %d:\n",i);
         stampaj_racun(&korpe[i]);
   }
162
164
      Funkcija prosek racuna prosecnu cenu
      potrosacke korpe za dati niz potrosackih
```

```
korpi
168 */
   float prosek(KORPA korpe[], int n)
170 {
      int i:
      float p;
172
      for(i=0;i<n;i++)
         p+=izracunaj_racun(&korpe[i]);
      return p/n;
178 }
180 int main()
      int n;
182
      KORPA korpe[MAXPOT];
184
      printf("Unesi broj potrosackih korpi:");
      scanf("%d", &n);
186
      if(n<0 || n>MAXPOT)
188
         printf("Nekorektan unos broja potrosackih korpi: %d\n",n);
190
         return -1;
      if (ucitaj_niz_korpi(korpe, n)==0)
194
         return -1;
196
      stampaj_racune_za_korpe(korpe,n);
      printf("Prosecna cena potrosacke korpe: %.2f\n", prosek(korpe, n))
198
      return 0;
200
```

Rešenje 3.29

```
/*

Struktura IZRAZ opisuje numericki izraz nad celim brojevima koji se sastoji
od dva celobrojna operanda, numericke operacije nad celim brojevima i vrednosti izraza:

typedef struct izraz
{
char o;
int x;
int y;
```

```
} IZRAZ;
     a) Napisati funkciju koja ispituje da li je dati izraz korektno
13
     zadat i vraca 1 ako jeste a 0 u suprotnom. Podrazumevamo da je
     izraz korektno zadat ako operacija odgovara +,-,* ili / i u
      slucaju
     deljenja drugi operand je razlicit od 0.
     b) Napisati funkciju koja za dati izraz odredjuje vrednost izraza.
19
     c) Napisati funkciju koja ucitava dati izraz. Funkcija
     treba da ucita sa standardnog ulaza operaciju i dva
     operanda u polja o, x i y strukture IZRAZ. Funkcija vraca
     1 ako je ucitavanje bilo uspesno, tj. ako je izraz bio
     korektno zadat ili 0 u suprotnom.
     d) Napisati funkciju koja stampa dati izraz infiksno, u obliku
     x o y = vr. Na primer, za izraz + 4 17 ispis treba
     da bude 4+17=21
29
     e) Napisati glavni program koji ucitava prirodan broj n<1000 a
31
      zatim n izraza
     u notaciji
     + 4 17
33
     - 8 -16
     Program treba da ispise maksimalnu vrednost medju unetim izrazima
35
      i da ispise one
     izraze cija je vrednost manja od polovine maksimalne vrednosti.
37
39
41
  #include <stdio.h>
43 #define MAX 1000
  typedef struct izraz
    char o;
47
    int x;
    int y;
49
  } IZRAZ;
     Funkcija korektan_izraz vraca 1 ako je izraz korektan a 0
     u suprotnom. Izraz je korektan ukoliko se sastoji od
     aritmetickih operacija +,-,* ili /, i ukoliko je u slucaju
     operacije deljenja drugi operand razlicit od nule.
59 int korektan_izraz(const IZRAZ* izraz)
```

```
if(izraz->o!='+' && izraz->o!='-' && izraz->o!='*' && izraz->o!='/
       ')
      {
         printf("Nedozvoljena operacija!\n");
         return 0;
      if(izraz->o=='/' && izraz->y==0)
         printf("Deljenje nulom!\n");
         return 0;
      return 1;
   }
73
      Promenljiva izraz ce se promeniti u funkciji
75
      vrednost tako sto ce njenom neinicijalizovanom
      polju vr biti dodeljena vrednost izraza. Zbog
      toga ovu promenljivu funkciji prosledjujemo
      po adresi, preko pokazivaca
81
   int vrednost(const IZRAZ* izraz)
  {
83
      int v;
85
      switch (izraz->o)
87
         case '+':
89
            v=izraz->x+izraz->y;
            break:
         case '-':
            v=izraz->x-izraz->y;
            break;
         case '*':
95
            v=izraz->x*izraz->y;
            break;
         case '/':
            v=izraz->x/izraz->y;
            break;
99
      }
      return v;
101
      Promenljiva izraz ce se promeniti u funkciji
      ucitaj_izraz tako sto ce njenim neinicijalizovanim
107
      poljima o,x,y biti dodeljene vrednosti ucitane
      sa standardnog ulaza. Zbog toga ovu promenljivu
109
      funkciji prosledjujemo po adresi, preko pokazivaca.
```

```
S obzirom da ucitavanje karaktera nije prvo
      ucitavanje koje se obavlja u programu, funkcijom
113
      getchar() "pokupimo" karakter kojim razdvajamo
      unos karaktera od prethodnog unosa (najcesce blanko
      znak)
117
119
   int ucitaj_izraz(IZRAZ* izraz)
      getchar();
      scanf("%c%d%d",&izraz->o, &izraz->x, &izraz->y);
      if (!korektan_izraz(izraz))
         return 0;
      return 1;
  }
   void stampaj_izraz(const IZRAZ* izraz)
131
      printf("%d %c %d = %d\n", izraz->x, izraz->o, izraz->y, vrednost(
       izraz));
  }
   int max_vr(IZRAZ izrazi[], int n)
      int i;
      int max:
      /* Trazimo maksimalnu vrednost izraza */
139
      max=vrednost(&izrazi[0]);
141
      /* U petlji... */
      for(i=1; i<n; i++)
143
      /* Ako je ona veca od maksimalne: */
         if(vrednost(&izrazi[i])>max)
            /* Azuriramo max: */
            max=vrednost(&izrazi[i]);
147
      return max;
  }
149
  int main()
      int n;
      IZRAZ izrazi[MAX];
      int max;
      int i;
      /* Ucitavamo broj izraza: */
      scanf("%d", &n);
159
      if(n<0 \mid \mid n>MAX)
```

```
printf("Nekorektna vrednost broja n!\n");
         return -1;
163
       /* U petlji ucitavamo jedan po jedan izraz: */
167
      for(i=0; i<n; i++)
         if(ucitaj_izraz(&izrazi[i])==0)
            printf("Nekorektan unos\n");
            return -1;
173
      printf("Svi izrazi:\n");
      for(i=0; i<n; i++)
            stampaj_izraz(&izrazi[i]);
179
      max = max_vr(izrazi, n);
      printf("Maksimalna vrednost izraza:%d\n", max);
181
      printf("Izrazi cija je vrednost manja od polovine maksimalne
183
       vrednosti:\n");
      for(i=0; i<n; i++)
185
         if(vrednost(&izrazi[i]) < max/2) /* Ako je vrednost tekuceg izraza</pre>
        manja od polovine maksimalne, ispisujemo ga. */
            stampaj_izraz(&izrazi[i]);
      return 0;
189
```

4

Ulaz i izlaz programa

4 -1	α	1	1 .	, 1	•
4.1	Stan	idaro	dni	tol	(OVI

4.2 Argumenti komandne linije

4.3 Datoteke

Zadatak 4.1	Tekst	
		[Rešenje 4.1]
Zadatak 4.2	Tekst	[Rešenje 4.2]
Zadatak 4.3	Tekst	[Resempe 1.2]
		[Rešenje 4.3]
Zadatak 4.4	Tekst	
Zadatak 4.5	Tekst	[Rešenje 4.4]
Zuduvuk 1.9	TOROV	[Rešenje 4.5]
Zadatak 4.6	Tekst	
		[Rešenje 4.6]
		189

(a) Napisati program koji prebrojava mala slova u datoteci test.txt.

Primer 1 Primer 2 TEST.TXT | TEST.TXT Abcd EFGH+ijKLMN | PrograMiranje IZLAZ: | IZLAZ: Broj malih slova je: 5 | Broj malih slova je: 11

(b) Napisati program koji prepisuje svaki treći karakter datoteke ulaz.txt u datoteku izlaz.txt.

```
Primer 1

ULAZ.TXT

Volim programiranje.

IZLAZ.TXT

Vipgmae
```

(c) Kao argumenti komandne linije se zadaju ime datoteke i ceo broj k. Napisati program koji na standardni izlaz ispisuje sve linije zadate datoteke čija je dužina veća od k. Može se pretpostaviti da dužina linije neće biti veća od 80 karaktera.

```
Primer 1
                                                    Primer 2
POKRETANJE: ./a.out test.txt 7
                                                  POKRETANJE: ./a.out test.txt
TEST.TXT
  Teme koje su obradjivane:
                                                   IZLAZ:
  Petlje
                                                    Greska: Pogresan broj argumenata!
  Funkcije
  Nizovi
  Strukture
 TZI.AZ:
  Teme koje su obradjivane:
  Funkcije
  Strukture
```

(d) Napisati program koji prebrojava koliko se linija datoteke ulaz.txt završava niskom s koja se učitava sa standardnog ulaza. Može se pretpostaviti da dužina linije neće biti veća od 80 karaktera, kao i da dužina niske s neće biti veća od 20 karaktera.

Primer 1

```
ULAZ.TXT

abcde abcde
abcde aab
abcde abcde abcde
abcde abcde ab
abcde abcde ab
abcde abcde ab
abcde abcde abcde

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku s: ab
Broj linija: 3
```

Primer 2

```
ULAZ.TXT

abcde abcde
abcde
abcde abcde AB

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku s: ab
Broj linija: 0
```

(e) Napisati program koji pronalazi maksimum brojeva zapisanih u datoteci brojevi.txt.

Primer 1

```
BROJEVI.TXT
2.36 -16.11 5.96 8.88
-265.31 54.96 38.4

IZLAZ:
Najveci broj je: 54.96
```

(f) U datoteci studenti.txt se nalaze informacije o studentima: prvo broj studenata, a zatim u pojedinačnim linijama korisničko ime i pet poslednjih ocena koje je student dobio. Napisati program koji pronalazi studenta koji je ostvario najbolji uspeh i ispisuje njegove podatke. Pretpostaviti da broj studenata neće biti veći od 100.

Primer 1

(g) U datoteci tacke.txt se nalazi prvo broj tačaka, a zatim u pojedinačnim linijama x i y koordinate tačke. Napisati program koji u datoteku rastojanja.txt upisuje rastojanje svake od pročitanih tačaka od koordinatnog početka, a na standardni izlaz koordinate tačke koja je najudaljenija. Koristiti strukturu Tacka sa poljima x i y, kao i funkciju kojom se računa rastojanje.

Pretpostaviti da broj tačaka u datoteci neće biti veći od 50.

```
Primer 1
                                                    Primer 1
TACKE.TXT
                                                   TACKE, TXT
 11 -2
                                                    0 0
                                                    9 -8
 3 5
 8 -8
 0 4
                                                   TZI.AZ:
                                                    Greska: Nedozvoljen broj tacaka!
RASTOJANJA.TXT
 11.18
 5.29
 11.31
 4.00
TZI.AZ:
 Najudaljenija je tačka: 8 -8
```

(h) Napisati program koji za reč s maksimalne dužine 20 karaktera koja se zadaje sa standardnog ulaza u datoteku rotacije.txt upisuje sve rotacije reči s.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite rec: abcde

ROTACIJE.TXT
abcde
bcdea
cdeab
deabc
eabcd
```

(i) Napisati program koji linije koji se učitavaju sa standardnog ulaza sve do kraja ulaza prepisuje u datoteku izlaz.txt i to, ako je prilikom pokretanja zadata opcija -v ili -V samo one linije koje počinju velikim slovom, ako je zadata opcija -m ili -M samo one linije koje počinju malim slovom, a ako je opcija izostavljena sve linije. Pretpostaviti da linije neće biti duže od 80 karaktera.

Primer 1

```
POKRETANJE: ./a.out -m
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite recenice:
programiranje u C-u je zanimljivo
Volim programiranje!
Kada porastem bicu programer!
u slobodno ureme programiram

IZLAZ.TXT
programiranje u C-u je zanimljivo
u slobodno vreme programiram
```

Primer 2

Primer 3

```
| POKRETANJE: ./a.out -k
| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
| Greska: Pogresno pokretanje programa!
```

4.4 Rešenja

```
Napisati program koji prepisuje sadrzaj datoteke ulaz.txt u
      datoteku izlaz.txt karakter po karakter.
  #include <stdio.h>
  #include <stdlib.h>
  int main()
  {
     int c;
     FILE *ulaz, *izlaz;
13
        Promenljive ulaz i izlaz predstavljaju
        pokazivace na ugradjenu strukturu FILE.
        Unutar ove strukture nalaze se polja neophodna
17
        za rad sa datotekama.
        Kada zelimo da radimo sa nekom datotekom,
        moramo je prvo otvoriti. Ugradjena funkcija
        fopen(dat, mode) otvara datoteku sa nazivom
        dat. Datoteka moze biti otvorena za citanje,
        pisanje ili nadovezivanje, sto odredjuje
        argument mode koji moze imati vrednost "r" (read),
```

```
"w"(write) ili "a"(append).
     ulaz=fopen("ulaz.txt","r");
     /*
        Do neuspesnog otvaranja datoteke moze doci
        ukoliko ne postoji datoteka sa datim nazivom
        ili je putanja do datoteke pogresna. U tom
        slucaju, funkcija fopen vraca pokazivac na NULL
35
        i tada treba prijaviti gresku. Datoteka stderr
        predstavlja standardnu datoteku u koju se upisuju
        greske. Stderr je podrazumevano postavljen
        na standardni izlaz.
        Ugradjena funkcija exit prouzrokuje zavrsetak programa.
41
        Argument ove funkcije je jedna od konstanti definisanih
        u biblioteci stdlib.h koje pokazuju da li se program
43
        zavrsio uspesno (EXIT_SUCCESS) ili neuspesno (EXIT_FAILURE).
45
     if(ulaz == NULL)
47
        fprintf(stderr, "error fopen(): Neuspelo otvoranje datoteke ulaz
49
      .txt za citanje.\n");
        exit(EXIT_FAILURE);
     izlaz= fopen("izlaz.txt", "w");
     if(izlaz==NULL)
        fprintf(stderr,"error fopen(): Neuspelo otvoranje datoteke
      izlaz.txt za citanje.\n");
        exit(EXIT_FAILURE);
59
        Funkcija fgetc ucitava jedan karakter iz datoteke ulaz.
        Povratna vrednost ove funkcije je ascii kod unetog
        karaktera.
        Funkcija fputc ispisuje karakter c u datoteku izlaz.
67
     while((c=fgetc(ulaz))!=EOF)
        fputc(c,izlaz);
71
        Nakon zavrsetka rada sa datotekama, neophodno ih je
        zatvoriti pomocu ugradjene funkcije fclose.
73
75
     fclose(ulaz);
```

```
fclose(izlaz);
return 0;
}
```

```
Napisati program koji u datoteci cije se ime navodi kao prvi
     argument komandne linije odredjuje liniju maksimalne duzine i
     ispisuje je na standarni izlaz. Ukoliko ima vise takvih linija,
     ispisati onu koja je leksikografski prva. Mozemo pretpostaviti
     da datoteka ne sadrzi linije duze od 80 karaktera.
  #include <stdio.h>
  #include <stdlib.h>
10 #include <string.h>
  #define MAX_LEN 81
  int main(int argc, char* argv[])
     char linija[MAX_LEN];
     char max_linija[MAX_LEN];
16
     int duzina;
     int max_duzina;
18
     FILE *ulaz, *izlaz;
       Proveravamo da li poziv programa ima dovoljan broj argumenata.
     if(argc!=2)
        fprintf(stderr, "Greska: program se pokrece sa: %s
      ime_ulazne_datoteke\n", argv[0]);
28
        exit(EXIT_FAILURE);
30
     ulaz=fopen(argv[1], "r");
     if(ulaz==NULL)
        fprintf(stderr, "error fopen(): Neuspelo otvoranje datoteke %s
34
      za citanje.\n", argv[1]);
        exit(EXIT_FAILURE);
38
        Funkcija fgets ucitava jednu liniju teksta maksimalne duzine
        iz datoteke ulaz u string linija. Ukoliko ucitavanje ne uspe (
40
      na primer,
```

```
zato sto smo dosli do kraja datoteke), povratna vrednost ove
      funkcije
        bice prazan pokazivac (NULL).
42
44
     max_duzina=0;
     while(fgets(linija, MAX_LEN, ulaz)!=NULL)
46
        duzina = strlen(linija);
48
           Promenljivu max_duzina inicijalizovali smo na 0 pre ulaska u
       petlju.
           Ovu promenljivu menjamo kada je duzina ucitana linije
           veca od max_duzina ili kada su jednake, ali je ucitana
      linija
           leksikografski ispred trenutne linije sa maksimalnom duzinom
54
           Setimo se da funkcija strcmp(s1,s2) vraca razliku ascii
      kodova prva dva
           razlicita karaktera stringova s1 i s2 na istim indeksima,
56
      ukoliko oni
           postoje, ili 0 ukoliko su jednaki. Ova funkcija je stoga
      osetljiva
           na mala i velika slova (npr 'D' je leksikografski ispred 'p
58
        */
        if(duzina>max_duzina || (duzina==max_duzina && strcmp(linija,
      max_linija)<0))</pre>
        {
           strcpy(max_linija, linija);
           max_duzina=duzina;
        }
     }
68
        Funkcija fputs ispisuje string koji je njen prvi argument u
      datoteku
        koja je njen drugi argument. Sve funkcije za ucitavanje iz
      datoteka i
        upis u datoteke (fgetc, fputc, fgets, fputs, ...) mozemo
72
      koristiti
        i kada radimo sa standardnim ulazom i standardnim izlazom. Kao
      nazive
        datoteka tada navodimo stdin i stdout.
74
     fputs(max_linija, stdout);
76
     fclose(ulaz);
78
     return 0;
```

80 }

```
U datoteci cije se ime zadaje kao prvi argument komandne linije
     prirodan broj n a zatim i n celih brojeva. Napisati program koji
      prebrojava
     koliko k-tocifrenih brojeva postoji u datoteci, pri cemu se
      prirodan broj k
     zadaje kao drugi argument komandne linije.
8 #include <stdio.h>
  #include <stdlib.h>
10 #include <math.h>
     Funkcija ucitaj_i_prebroj ucitava brojeve
14
     iz datoteke na koju pokazuje f i prebrojava
     koliko je medju njima k-tocifrenih brojeva
  int ucitaj_i_prebroj(FILE* f, int k)
18 {
     int n;
     int x;
     int i;
     int br;
     /* U datoteci je prvo naveden ukupan broj brojeva. */
     fscanf(f, "%d", &n);
     /* Ako je taj broj negativan ili nula, izdajemo poruku o gresci.
     if(n \le 0)
28
        fprintf(stderr, "Greska: broj n mora biti prirodan\n");
30
         exit(EXIT_FAILURE);
     br=0;
34
     for(i=0;i<n;i++)
36
        fscanf(f, "%d", &x);
         if(broj_cifara(x)==k)
38
           br++;
40
     return br;
42
```

```
int broj_cifara(int x)
46
     int br_c;
48
     br_c=0;
        Do while petlja je pogodnija od petlji sa preduslovom
        jer tacno racuna broj cifara i za broj 0.
54
     do
     {
56
       br_c++;
       x/=10;
58
     } while(x);
     return br_c;
 }
62
64 int main(int argc, char* argv[])
     int n;
     int k;
     FILE* f;
68
     int br;
     if(argc!=3)
        fprintf(stderr, "Greska: program se pokrece sa: %s
      naziv_datoteke k \n", argv[0]);
        exit(EXIT_FAILURE);
74
     f=fopen(argv[1], "r");
     if(f==NULL)
80
        fprintf(stderr, "Greska fopen(): Neuspelo otvaranje datoteke %s
      .\n", argv[1]);
        exit(EXIT_FAILURE);
82
84
     /* Argumenti komandne linije su stringovi. Da bismo konvertovali
      string
        u ceo broj koristimo ugradjenu funkciju atoi. */
86
     k = atoi(argv[2]);
     if (k \le 0)
90
        fprintf(stderr, "Greska: broj k mora biti prirodan\n");
        exit(EXIT_FAILURE);
92
```

```
U datoteci cije se ime navodi kao prvi argument komandne
     linije navedena je rec r i niz linija. Napisati
     program koji u datoteku cije se ime navodi kao
     drugi argument komandne linije upisuje sve linije
     u kojima se rec r pojavljuje bar n puta, gde je
     n prirodan broj koji se unosi sa standardnog ulaza. Ispis
     treba da bude u formatu broj_pojavljivanja: linija.
11 #include <stdio.h>
  #include <stdlib.h>
13 #define MAXL 81
  #define MAXR 31
     Funkcija broj_pojavljivanja broji koliko
     se puta pojavio string t u stringu s
  int broj_pojavljivanja(char s[], char t[])
     int br;
     int i,j;
        i - indeks karaktera u s
        j - indeks karaktera u t
        br - brojac koliko se puta t javlja u s
29
     br=0;
     for(i=0;s[i];i++)
        for(j=0;t[j];j++)
           if(s[i+j]!=t[j]) /* Ako naidjemo na razlicite karaktere, */
                            /* prekidamo petlju. */
           Do prekida petlje moze doci ili zbog toga sto su pronadjeni
           razliciti karakteri i usledio je break ili zbog toga sto
37
           je prestao da vazi uslov petlje, odnosno karakter t[j] je
39
           jednak '\0'. Ako vazi drugi slucaj, to znaci da se string
```

```
t nalazi u stringu s pocev od indeksa i i potrebno je
      uvecati
           brojac br.
41
        if (t[j]=='\0')
43
              br++;
45
     return br;
47
49 int main(int argc, char* argv[])
     char rec[MAXR];
     char linija[MAXL];
     FILE* in, *out;
53
     int n;
     int br;
     if(argc!=3)
        fprintf(stderr, "Greska: program se pokrece sa: %s
      ime_ulazne_datoteke ime_izlazne_datoteke\n", argv[0]);
        exit(EXIT_FAILURE);
     in= fopen(argv[1],"r");
     if(in==NULL)
        fprintf(stderr, "Greska fopen(): Neuspelo otvaranje datoteke %s
      .\n", argv[1] );
        exit(EXIT_FAILURE);
67
     out= fopen(argv[2],"w");
     if(out==NULL)
        fprintf(stderr, "Greska fopen(): Neuspelo otvaranje datoteke %s
73
      .\n", argv[2]);
        exit(EXIT_FAILURE);
     printf("Unesi n:");
     scanf("%d", &n);
     if(n \le 0)
81
        fprintf(stderr, "Greska: n treba da bude prirodan broj.\n");
        exit(EXIT_FAILURE);
83
85
     fscanf(in,"%s",rec);
87
```

```
/* Program se pokrece tako sto se navedu nazivi dve datoteke(ulazna i
       izlazna) i opcije.
     U datoteci cije se ime navodi kao prvi argument komandne linije
      nalaze se podaci o razlomcima:
     u prvom redu se nalazi broj razlomaka, a u svakom sledecem redu
      brojilac i imenilac jednog razlomka.
     Potrebno je kreirati strukturu koja opisuje razlomak i ucitati niz
       razlomaka
     iz datoteke, a potom:
        a) ukoliko je navedena opcija x, upisati u datoteku cije je ime
       drugi argument komandne linije
           reciprocni razlomak za svaki razlomak iz niza (npr. za 2/3
      treba upisati 3/2)
        b) ukoliko je navedena opcija y, upisati u datoteku cije je ime
       drugi argument komandne linije
           realnu vrednost reciprocnog razlomka svakog razlomka iz niza
       (npr. za 2/3 treba upisati 1.5)
     Mozemo pretpostaviti da se u datoteci sa podacima o razlomcima
      nalazi najvise 100 razlomaka.
  */
13
    Prilikom pokretanja programa se, pored naziva ulazne i izlazne
    datoteke, navode i opcije -x i -y. Moguce je navesti jednu ili
    obe opcije, sto znaci da je minimalni broj argumenata 3.
17
    Moguci nacini pokretanja:
19
    ./a.out ulaz.txt izlaz.txt -x
    ./a.out ulaz.txt izlaz.txt -y
    ./a.out ulaz.txt izlaz.txt -yx
    ./a.out ulaz.txt izlaz.txt -xy
  #include <stdio.h>
27 #include <stdlib.h>
  #include <ctype.h>
29
```

```
#define MAX 100
  typedef struct razlomak
33 {
    int br:
   int im;
35
  } RAZLOMAK;
     Funkcija ucitaj_razlomke ucitava razlomke iz datoteke
39
     na koju pokazuje f u niz. Dimenzija niza, na koju
     pokazuje pokazivac dim, nije poznata. Prva vrednost
41
     u datoteci je ukupan broj razlomaka i tu vrednost
     ucitavamo u promenljivu dim.
43
     Funkcija fscanf se koristi isto kao i funkcija scanf
45
     uz dodatni prvi argument koji predstavlja naziv
     datoteke iz koje se vrsi ucitavanje.
49 */
  int ucitaj_razlomke(RAZLOMAK niz[], int* dim, FILE* f)
51 {
     int i;
     fscanf(f,"%d", dim);
     for (i=0; i<*dim; i++)
        fscanf(f,"%d %d", &niz[i].br, &niz[i].im);
        if (niz[i].im==0)
           return 0;
59
     }
     return 1;
  RAZLOMAK reciprocni(RAZLOMAK* r)
65 {
     RAZLOMAK rec;
     rec.im = r->br;
     rec.br = r->im;
     return rec;
  }
71
  float vrednost(RAZLOMAK* r)
73 {
     return 1.0*r->br/r->im;
75 }
int main(int argc, char* argv[])
     FILE *in, *out;
79
     char c;
     int i;
81
```

```
int j;
      int xoption=0;
      int yoption=0;
      int dim;
85
      RAZLOMAK razlomci[MAX];
      RAZLOMAK r:
87
89
         Prilikom pokretanja programa se, pored naziva ulazne i izlazne
         datoteke, navode i opcije -x i -y. Moguce je navesti jednu ili
91
         obe opcije, sto znaci da je minimalni broj argumenata 3.
93
         Moguci nacini pokretanja:
         ./a.out ulaz.txt izlaz.txt -x
95
         ./a.out ulaz.txt izlaz.txt -y
         ./a.out ulaz.txt izlaz.txt -yx
97
         ./a.out ulaz.txt izlaz.txt -xy
99
      if(argc!=4)
         fprintf(stderr, "Greska: program se pokrece sa: %s
       ime_ulazne_datoteke ime_izlazne_datoteke [ -x | -y]\n", argv[0]);
         exit(EXIT_FAILURE);
      in= fopen(argv[1],"r");
      if(in==NULL)
         fprintf(stderr, "Greska fopen(): Neuspelo otvaranje datoteke %s
       .\n", argv[1] );
         exit(EXIT_FAILURE);
      out= fopen(argv[2],"w");
      if(out==NULL)
117
         fprintf(stderr, "Greska fopen(): Neuspelo otvaranje datoteke %s
119
       .\n", argv[2]);
         exit(EXIT_FAILURE);
121
      /* Ispitujemo da li je treca opcija u trazenom formatu. Prvi
       karakter mora biti '-'.*/
      if (argv[3][0] != '-')
125
         fprintf(stderr, "Greska u zadavanju opcija: program se pokrece
127
       sa: %s ime_ulazne_datoteke ime_izlazne_datoteke [ -x | -y]\n",
       argv[0]);
```

```
exit(EXIT_FAILURE);
129
      /* Ostali karakteri mogu biti 'x' ili 'y'. U zavisnosti od date
       opcije, postavljamo
         vrednosti indikatorskih promenljivih xoption i yoption. */
133
      for(j=1; argv[3][j]!='\0';j++)
          switch(argv[3][j])
             case 'x': xoption=1;
                       break:
             case 'y': yoption=1;
                       break;
             default:
                       fprintf(stderr, "Greska: nedozvoljeni karakter\n"
        );
                       exit(EXIT_FAILURE);
143
          }
145
       if(ucitaj_razlomke(razlomci, &dim, in)==0)
147
          fprintf(stderr, "Greska pri zadavanju razlomaka\n");
149
          exit(EXIT_FAILURE);
          U zavisnosti od datih opcija, vrsimo upis reciprocnih
          razlomaka u trazenom formatu.
          Funkcija fprintf se koristi na isti nacin kao
          funkcija printf uz dodatni prvi argument koji
          oznacava naziv datoteke u koju se vrsi upis.
       for (i=0; i<dim;i++)
       {
             Ukoliko je brojilac razlomka jednak nuli,
             nema smisla traziti njegovu reciprocnu vrednost
          if (razlomci[i].br==0)
167
             continue;
          r = reciprocni(&razlomci[i]);
          if (xoption)
             fprintf(out,"%d/%d ", r.br, r.im);
          if (yoption)
             fprintf(out, "%f ", vrednost(&r));
177
```

```
fprintf(out,"\n");
}

181     fclose(in);
     fclose(out);

183
     return 0;

186 }
```

```
Za svaki automobil poznati su marka, model i cena. Iz datoteke cije
    se ime zadaje sa standardnog ulaza ucitava se broj automobila a
    i podaci za svaki automobil. Program treba da:
    a) izracuna prosecnu cenu po marki kola
    b) za maksimalnu cenu koju je kupac spreman da plati, a koja se
      zadaje
    kao argument komandne linije, da ispise automobile u tom cenovnom
    rangu zajednu sa prosecnom cenom odgovarajuce marke
    Mozemo pretpostaviti da se model i marka sastoje od jedne reci i
    da svaka od njih sadrzi najvise 30 karaktera kao i da se u datoteci
    nalaze podaci za najvise 100 automobila.
13
  #include <stdio.h>
17 #include <stdlib.h>
  #include <string.h>
19 #define MAX 31
  #define MAXA 100
  typedef struct automobil
23 {
     char marka[MAX];
    char model[MAX];
     float cena;
27 | AUTOMOBIL;
29
     Struktura INFO sadrzi naziv
     marke automobila, prosek cena
     za tu marku i broj automobila
     te marke
33
35 typedef struct info
     char marka[MAX];
     float vrednost;
```

```
39
     int n;
  } INFO;
41
  int ucitaj_podatke(FILE* f, AUTOMOBIL a[], int* pn, int max)
  {
43
     int i;
45
     fscanf(f,"%d", pn);
     if (*pn<=0 || *pn>max)
47
        printf("Nekorektan unos dimenzije niza automobila\n");
49
        return 0;
     for(i=0;i<*pn;i++)
        fscanf(f,"%s %s %f", a[i].marka, a[i].model, &a[i].cena);
53
     return 1;
  }
     Funkcija sadrzi ispituje da li se u nizu proseka po marki
     nalazi prosek za marku m. Posto podatak o marki automobila
     predstavlja string, poredjenje vrsimo pomocu funkcije strcmp.
     Povratna vrednost ove funkcije je indeks pojavljivanja, ukoliko
     se marka m pojavljuje u nizu proseka, ili -1 u suprotnom.
  int sadrzi(INFO p[], int n, char m[])
67
     int i;
     for(i=0;i<n;i++)
        if(strcmp(p[i].marka,m)==0)
           return i;
73
     return -1;
  }
75
     Funkcija informacije_o_markama za niz automobila a dimenzije n
     racuna proseke cena automobila po markama i smesta ih u niz
79
     p. Na dimenziju niza p pokazuje pokazivac pn.
81
     Ideja je da jednim prolaskom kroz niz sa svaku marku izracunamo
     sumu cena automobila te marke (koju cemo smestiti u polje vrednost
83
       strukture
     INFO), i broj automobila te marke (koju cemo smestiti u polje
     n strukture INFO) i da na kraju podelimo ove dve promenljive
85
     i tako dobijemo prosecnu vrednost cene.
87
     Za svaki automobil a[i] proveravamo da li se njegova marka vec
89
     nalazi u nizu p. Ukoliko se nalazi, nadjenom elementu dodajemo
```

```
vredost cene automobila a[i] i uvecavamo broj automobila sa
      tom markom. U suprotnom, dodajemo novi element u niz p. Posto
      ga dodajemo na kraj, njegov indeks odgovarace dimenziji niza p
      na koju pokazuje pokazivac *pn.
93
   void informacije_o_markama(AUTOMOBIL a[], int n, INFO p[], int* pn1)
95
      int i,j;
97
      int ind;
      for(i=0;i<n;i++)
99
         /* Proveravamo da li se marka automobila a[i] vec nalazi u
            nizu p (niz proseka po markama) */
         ind = sadrzi(p,*pn1,a[i].marka);
         if(ind==-1) /* Ako se ne nalazi, uvodimo novi element niza na
       kraj, na poziciju *pn. */
            strcpy(p[*pn1].marka, a[i].marka);
            p[*pn1].vrednost = a[i].cena;
            p[*pn1].n = 1;
            (*pn1)++; /* Zagrade su neophodne zbog prioriteta operatora.
         7
         else /* Ako se nalazi, azuriramo polja strukture. */
            p[ind].vrednost+=a[i].cena;
            p[ind].n++;
         }
      }
      /* Na osnovu sume cena i broja automobila racunamo prosecnu
       vrednost. */
      for(i=0;i<*pn1;i++)
119
         p[i].vrednost = p[i].vrednost/p[i].n;
   7
   void stampaj_informacije(INFO p[], int n)
125
      printf("Informacije o broju automobila i prosecnoj ceni po markama
       :\n");
      int i;
      for(i=0;i<n;i++)
         printf("%s %.2f %d\n", p[i].marka, p[i].vrednost, p[i].n);
      Funkcija stampa automobile cija je cena manja od maksimalne
      cene koju je korisnik naveo u komandnoj liniji da je spreman
      da plati, zajedno sa prosecnom cenom za tu marku automobila
137 void stampaj_kandidate(AUTOMOBIL a[], int n, float g, INFO p[], int
```

```
n1)
   {
         S obzirom da je niz p formiran na osnovu niza a, marka svakog
         automobila iz niza a se sigurno nalazi u nizu p. Zbog toga
141
         nije neophodno proveravati da li je povratna vrednost funkcije
         sadrzi razlicita od -1.
143
      int i;
      printf("Kola u vasem cenovnom rangu:\n");
      for(i=0;i<n;i++)
147
         if(a[i].cena<g)
            printf("%s %s %.2f\n", a[i].marka, a[i].model, p[sadrzi(p,n1
149
       ,a[i].marka)].vrednost);
   int main(int argc, char* argv[])
153 {
      AUTOMOBIL kola[MAXA];
      FILE* f;
      char dat[MAX]; /* Naziv datoteke koji se unosi sa standardnog
      float granica; /* Maksimalna cena koju je korisnik spreman da
       plati.
                         Zadaje se kao argument komandne linije.
      INFO infos[MAXA];
      int dim_kola,dim_infos;
161
      int i;
163
      if(argc!=2)
         fprintf(stderr, "Greska: program se pokrece sa: %s
       gornja_granica_cene \n", argv[0]);
         exit(EXIT_FAILURE);
167
      /* Argumenti komandne linije su stringovi. Da bismo od stringa
       dobili
         realan broj, koristimo ugradjenu funkciju atof. */
      granica = atof(argv[1]);
173
      printf("Unesi naziv datoteke:");
      scanf("%s", dat);
      f=fopen(dat, "r");
      if(f==NULL)
179
         fprintf(stderr, "Greska fopen(): Neuspelo otvaranje datoteke %s
181
       .\n", dat);
         exit(EXIT_FAILURE);
```

```
183
      }
      if (ucitaj_podatke(f,kola,&dim_kola,MAXA)==0)
185
         fprintf(stderr, "Greska pri ucitavanju podataka\n");
187
         exit(EXIT_FAILURE);
189
191
      informacije_o_markama(kola, dim_kola, infos, &dim_infos);
193
      stampaj_informacije(infos,dim_infos);
195
      stampaj_kandidate(kola, dim_kola, granica, infos, dim_infos);
197
      fclose(f);
      return 0;
199
```

5

Razni zadaci

5.1 Rešenja

Dodatak A

Ispitni zadaci

- A.1 Kvalifikacioni zadaci
- A.2 Ispitni rokovi
- A.2.1 Praktični deo ispita, jun ...
- A.3 Rešenja